

**พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1**

ชัลวานี ดิงนามอ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

พ.ศ. 2556

**Behaviors on Academic Administration of School Administrators
as Perceived by Teachers under the Jurisdiction of
Narathiwat Primary Educational Service
Area Office I**

SALWANEE DINGNAMOR

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirements for the Master of Education**

Field in Educational Administration

Graduate School

Yala Rajabhat University

2013

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ	พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1
ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ	Behaviors on Academic Administration of School Administrators as Perceived by Teachers under the Jurisdiction of Narathiwat Primary Educational Service Area Office I
ชื่อผู้ทำการค้นคว้าอิสระ	ชลวานี ดิงนามอ
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก	คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระหลัก
..... (ดร.จรรณี เก้าเอี้ยน)	ประธาน (ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ คำนเดชา)
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม	กรรมการ (ดร.จรรณี เก้าเอี้ยน)
..... (ดร.เนาวรัตน์ ตรีไพบูลย์)	กรรมการ (ดร.เนาวรัตน์ ตรีไพบูลย์)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา อนุมัติให้นับการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกสรี ลัดเลีย)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
“ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา”

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ	พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1
ชื่อผู้ทำการค้นคว้าอิสระ	ชลวานี ดิงนามอ
ชื่อปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2556

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

1. ดร.จรรณี เก้าเอี้ยน	ประธานกรรมการ
2. ดร.เนาวรัตน์ ตรีไพบูลย์	กรรมการ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 และ (2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามทัศนะของครูจำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู จำนวน 330 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามซึ่งมี 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบได้แก่ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน และตอนที่ 2 ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าเอฟ (F – test) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันจึงทดสอบโดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

Abstract

Independent study Title Behaviors on Academic Administration of School Administrators
as Perceived by Teachers under the Jurisdiction of
Narathiwat Primary Educational Service Area Office I

Researcher Salwanee Dingnamor

Degree Sought Master of Education

Major Educational Administration

Academic year 2013

Independent study Advisors

1. Dr.Jarunee kao-ian	Chairperson
2. Dr.Nouwarat Triphaibul	Committee

The objectives of this research are 1) to study the level of the administrators' academic administration followed in the teachers' viewpoints in Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1. And 2) to compare the administrators' administrative behavior in Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1 followed in the teachers' viewpoints ; distinguished by the school size and working experience. The target of this independent study is a group of 330 primary school teachers in Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1. The tool being used in this study to collect the data was a rating scale questionnaires which have two parts. The first part is the respondents' data - the school size and working experience. The second part is the level of the administrators' academic administration followed in the teachers' viewpoints in Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1. Analyzed the data by using software ,calculating the percentage, mean, standard deviation (S.D.) and F Test. If they are different, will test by Scheffe's Test method.

The result of the research are ;

1. The level of the administrators' academic administration behavior followed in the teachers viewpoints in Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1 is high in all aspects.
2. The result of comparing the level of the administrators' academic administration followed in the teachers' viewpoints in Narathiwat Primary Educational Service Area Office 1 meets that the variants the school size and working experience is not different in the overall image.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์ของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายแห่ง ซึ่งไม่อาจนำมากล่าวได้หมดผู้ที่มีพระคุณท่านแรกคือ ดร.จรูญ เก้าเอี้ยน ประธานกรรมการที่ปรึกษา ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งโดยได้เอาใจใส่ตรวจแก้ค้นคว้าอิสระเพื่อให้สมบูรณ์ที่สุด และให้กำลังใจแก่ผู้ค้นคว้าอิสระตลอด ท่านที่สองคือ ดร.เนาวรัตน์ ตรีไพบูลย์ ซึ่งให้คำปรึกษาอีกท่านหนึ่งที่สละเวลาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือให้ข้อคิดอีกแง่มุมหนึ่ง ทำให้การค้นคว้าอิสระครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้ค้นคว้าอิสระขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณสำนักงานบัณฑิตศึกษาที่อำนวยความสะดวกทุกเรื่องในการจัดทำ การค้นคว้าอิสระ

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือค้นคว้าอิสระ คือ นายมุฮัมมัดพาอูซี เจ๊ะซู ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสาคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 นายรอมลี หะมิ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกาโตะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 และนางสาวปิยวรรณ ไกรนรา ครูโรงเรียนบ้านกาลิซา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 3 ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านซากอและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนบ้านสาคร ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ ตลอดจนขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัฐนราธิวาสเขต 1 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ให้คณะครูได้ตอบแบบสอบถามและได้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล และจัดส่งให้ผู้ค้นคว้าอิสระด้วยความเรียบร้อยและติดตามแบบสอบถามจนครบตามกลุ่มเป้าหมาย

ชัลวานี ดิงนามอ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ.....	5
ความสำคัญของการค้นคว้าอิสระ.....	5
ขอบเขตของการค้นคว้าอิสระ.....	5
1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	5
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	6
3. ขอบเขตด้านตัวแปร.....	6
3.1 ตัวแปรต้น.....	6
3.2 ตัวแปรตาม.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	11
1.พฤติกรรมการบริหาร.....	11
2.แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....	12
3.บทบาทและคุณลักษณะของผู้บริหาร.....	17
4.การบริหารงานวิชาการ.....	20
5.ขอบข่ายงานวิชาการ.....	24
6.การบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1.....	62
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	65
1. งานวิจัยในประเทศ.....	65
2. งานวิจัยต่างประเทศ.....	68
กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ.....	70

ณ
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ.....	71
บทที่ 3 วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	72
เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	73
1. ลักษณะของเครื่องมือ.....	73
2. วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	74
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
2. สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	77
2.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ.....	77
2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
แผนปฏิบัติการค้นคว้าอิสระ.....	78
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการค้นคว้าอิสระ.....	105
อภิปรายผล.....	108
ข้อเสนอแนะ.....	116
1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการค้นคว้าอิสระไปใช้.....	117
2. ข้อเสนอแนะในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งต่อไป.....	118
บรรณานุกรม.....	119

ญ
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	125
ภาคผนวก ก สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	126
ภาคผนวก ข ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ.....	130
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	135
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่น.....	145
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการค้นคว้าอิสระ.....	147
ภาคผนวก ฉ รายชื่อหน่วยงานที่ให้ทดลองเครื่องมือ.....	153
ภาคผนวก ช รายชื่อหน่วยงานที่ทำการค้นคว้าอิสระ.....	155
ภาคผนวก ซ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	159
ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ.....	161

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ.....	70

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนข้อมูลสถานศึกษา	63
2 จำนวนนักเรียน จำแนกรายชั้น/เพศ และห้องเรียนปีการศึกษา 2554.....	64
3 สัดส่วนจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1.....	73
4 แผนปฏิบัติการคั่นคว่ำอิสระ.....	78
5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน.....	81
6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน.....	83
7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกเป็นรายข้อด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	84
8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกเป็นรายข้อด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้.....	85
9 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกเป็นรายข้อด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน.....	86
10 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกเป็นรายข้อด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	87
11 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกรายข้อด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ทางการศึกษา.....	88
12 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกรายข้อด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้.....	89
13 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกรายข้อด้านการนิเทศการศึกษา.....	90
14 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกรายข้อด้านการแนะแนวศึกษา.....	91

๙
สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจําแนกรายข้อด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา.....	92
16 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจําแนกรายข้อด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน.....	93
17 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจําแนกรายข้อด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น.....	94
18 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจําแนกรายข้อด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา.....	95
19 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจําแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	97
20 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจําแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน.....	100

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ โดยจะต้องจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ซึ่งการพัฒนาคนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด คือ การให้การศึกษา ดังพระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ รัชกาลที่ 9 ตอนหนึ่งว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคม และบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะกันทุกๆ ด้าน สังคม และบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้ได้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปโดยตลอด” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2540: 17)

การศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาบุคคล สังคม และประเทศชาติ ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาชีวิตคน สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทุกๆ ด้านของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543: 3) อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการก็ยังได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาดังนี้ การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นการเสริมสร้างความรู้ขึ้นพื้นฐาน การดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขเป็นการถ่ายทอดวิทยาการและเทคโนโลยีจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง เป็นการสร้างโอกาสในด้านต่างๆ ให้กับคนและสังคมมากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542: 11) สอดคล้องกับ พนม พงศ์ไพบูลย์ (2540:3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาว่า การศึกษา คือ การสร้างคนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็น มีลักษณะนิสัย จิตใจที่ดีงาม มีความพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อตนเองและสังคม มีความพร้อมที่จะประกอบการทำงานอาชีพได้ การศึกษาช่วยให้คนเจริญงอกงามทั้งทางปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม การศึกษาจึงเป็นความจำเป็นของชีวิตอีกประการหนึ่ง นอกเหนือจากความจำเป็นทางด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่มและยารักษาโรคแล้ว การศึกษาจึงเป็นปัจจัยที่ 5 ของชีวิต เป็นปัจจัยที่จะช่วยแก้ปัญหาทุกๆ ด้านของชีวิตและเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด

ของชีวิต โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนา ย่อมต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างที่สุดการศึกษาจึงมีความสำคัญและได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ตามมาตรา 49 ระบุว่า “ บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน ” (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช, 2550 : 15) นอกจากนี้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการศึกษา ในหมวด 1 มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 8 ระบุว่า ในการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง สำหรับหมวด 2 มาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าเล่าเรียนและหมวด 4 มาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542: 4)

จากความสำคัญของการศึกษา ทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษามาโดยตลอด มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ตั้งแต่วัตถุประสงค์ เป้าหมาย นโยบาย และรูปแบบของการจัดการศึกษา มีการบัญญัติให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคลในกฎหมายว่าด้วยระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นการปฏิรูปการศึกษารั้งสำคัญของประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ระบุว่า การบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการในการบริหารจัดการศึกษาได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546:32) โดยกำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษาไว้ 4 งาน คือ งานวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารทั่วไป และงานบริหารงานบุคคล ในงานดังกล่าวทั้ง 4 ด้านนี้ งานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักโดยตรงเมื่อพิจารณาเทียบกับวัตถุประสงค์หลักของการบริหารสถานศึกษา เป็นงานที่เป็นไปเพื่อให้ให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย ผู้บริหารจะบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องเข้าใจขอบข่ายงานวิชาการ รู้จักปัญหาที่เกิดขึ้นและหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวเหล่านั้นให้หมดไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า งานวิชาการถือเป็นงานหลักไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาประเภทใดก็ตาม การดำเนินงานวิชาการจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังที่ซุมสัคดี อินทร์รักษ์ (2546:2)

กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญมากที่สุด ผู้บริหารทุกคนควรรับผิดชอบงานวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของสถานศึกษา คือ การให้บริการทางวิชาการ ผู้บริหารมีหน้าที่เป็นผู้นำทางวิชาการ โดยทำงานร่วมกับครูผู้สอน กระตุ้นเตือนให้คำแนะนำและประสานงานให้ครูผู้สอนทุกคนร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ การที่พิจารณาถึงคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษาในระบบสถานศึกษานั้น เราอาจพิจารณาได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พฤติกรรมของผู้เรียน ตลอดจนความมั่งคั่งในด้านต่างๆ ในตัวผู้เรียน ผลผลิตที่ว่ามีขึ้นเนื่องมาจากการฝึกฝนอบรมและสั่งสอนทั้งในและนอกห้องเรียนทั้งสิ้น กระบวนการที่ก่อให้เกิดผลิตผลดังกล่าวนี้ จะต้องอาศัยในเรื่องการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ซึ่งก็หมายถึงการบริหารงานวิชาการ ขณะที่ระบุเจริญ (2546:7-9) ได้กล่าวไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษาไม่ว่าสถานศึกษานั้นจะเป็นสถานศึกษาประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ ส่วน อุทัย บุญประเสริฐ (2544: 62) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า การบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ส่วนใหญ่เกิดจากการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษาและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ เช่นเดียวกับ จันทราณี สงวนนาม (2545:143) ได้ให้ความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งส่วนงานด้านอื่นๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่เป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

การที่จะตรวจสอบว่าสถานศึกษาใด ผู้บริหารให้ความสำคัญต่องานวิชาการสามารถดูได้จากสถานศึกษามีขอบเขตของงานวิชาการอย่างชัดเจนผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และแนวคิดใหม่ๆ ในการพัฒนางาน ครูมีความตระหนักและร่วมมือกันพัฒนางานวิชาการอย่างจริงจัง สามารถนำปรัชญาของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติตามโครงการต่าง ๆ ได้อย่างดีเยี่ยมและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดหมายของสถานศึกษา ก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาของ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา (2540: 152) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

สงขลา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ สาเหตุสำคัญ ดังนี้ คือ ครูไม่เข้าใจหลักสูตร ครูไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอน ผู้บริหารปฏิบัติงานน้อยและไม่สามารถจัดครูเข้าสอนตามความถนัดและความต้องการของครูได้ นอกจากนี้งานคั่นคว่ำอิสระของ วิเชียร สุวรรณศรี (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ผู้บริหารและครูยังไม่เข้าใจถึงความสำคัญของหลักสูตร ขาดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ขาดความรู้ในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ขาดการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผล และขาดการพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผล

จากงานคั่นคว่ำอิสระดังกล่าวข้างต้นพบว่า ความสำเร็จในการพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษาแต่ละแห่งนั้น เป็นผลเนื่องมาจากผู้บริหารเพราะผู้บริหารเป็นผู้นำองค์กร โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการบริหารงานวิชาการที่ดี ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ ทักษะ เจตคติ ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จ หรือความล้มเหลวด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างชัดเจน

ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับประเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ONET) ปีการศึกษา 2554 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสเขต 1 จากจำนวนสถานศึกษา 149 โรง มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละในระดับเขต ปรากฏผลดังนี้ (1) ภาษาไทย 29.70 (2) คณิตศาสตร์ 30.59 (3) วิทยาศาสตร์ 36.17 (4) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 35.83 (5) ภาษาอังกฤษ 26.38 (6) สุขศึกษาและพลศึกษา 49.37 (7) ศิลปะ 35.06 และ (8) การงานอาชีพและเทคโนโลยี 44.52 จากคะแนนเฉลี่ยร้อยละ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ทุกกลุ่มสาระมีค่าเฉลี่ยร้อยละของผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าร้อยละ 50 โดยกลุ่มสาระที่มีค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ต่ำสุด 3 ลำดับ ได้แก่ ภาษาอังกฤษ 26.38 ภาษาไทย 29.70 และคณิตศาสตร์ 30.55 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ,2554:13)

จะเห็นได้ว่าจากความสำเร็จของการศึกษา ผลงานคั่นคว่ำอิสระ และปัญหาของคุณภาพการศึกษาที่ได้พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ONET ปีการศึกษา 2554 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ผู้ศึกษาคั่นคว่ำจึงสนใจที่จะศึกษาตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการทั้ง 12 ด้าน ซึ่งจะศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายในการพัฒนาผู้บริหาร และพัฒนางานวิชาการของ

สถานศึกษา ตลอดจนการใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา นำไปพัฒนาตนเองด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหาร เพื่อให้เกิดผลดีในการจัดการศึกษาให้ถูกต้องตามกรอบการปฏิรูปการศึกษาให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพและเต็มความสามารถต่อไป

วัตถุประสงค์การค้นคว้าอิสระ

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ตามทัศนะของครูจำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

ความสำคัญของการค้นคว้าอิสระ

ผลการค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีความสำคัญและประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการมากยิ่งขึ้น
2. ทำให้ทราบความแตกต่างของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการเพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 นำมาปรับปรุงพัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการค้นคว้าอิสระ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยมีขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในงานค้นคว้าอิสระคือ ครู จำนวน 1,876 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2555

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานค้นคว้าอิสระคือ ครู จำนวน 330 คนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2555 ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร (Yamane, 1973: 727)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารงานวิชาการ 12 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 32) คือ

- 2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 2.3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 2.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 2.7 การนิเทศการศึกษา
- 2.8 การแนะแนวการศึกษา
- 2.9 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 2.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 2.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
- 2.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น (Independent variables) แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

3.1.1 ขนาดของสถานศึกษา แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

3.1.1.1 ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)

3.1.1.2 ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน)

3.1.1.3 ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

3.1.2 ประสบการณ์การทำงาน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

3.1.2.1 น้อยกว่า 6 ปี

3.1.2.2 6-10 ปี

3.1.2.3 มากกว่า 10 ปี

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) คือ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ตามแนวทางการบริหารวิชาการ 12 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 32) คือ

3.2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3.2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3.2.3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

3.2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

3.2.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

3.2.7 การนิเทศการศึกษา

3.2.8 การแนะแนวการศึกษา

3.2.9 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.2.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

3.2.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

3.2.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาครั้งนี้ มีคำศัพท์เฉพาะ ดังนี้

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนได้แก่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ทางด้านวิชาการแก่ชุมชนการประสานความร่วมมือ

ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ครูสามารถสังเกตได้ในการบริหารงานวิชาการทั้ง 12 ด้าน ได้แก่

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การสนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาการประชาสัมพันธ์ให้และส่งเสริมชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาการจัดหาคู่มือแนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาบริการแก่ครูและการประเมินการ ใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครูการควบคุมกำกับให้การจัดการเรียนการสอนของครูเป็นไปตามความเหมาะสมของครู ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงงานและภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. การวัดผลและประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การดำเนินการวางแผน และกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลร่วมกับครูและฝ่ายวิชาการให้คำปรึกษาแนะนำ แก่ครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาการ จัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ

5. การพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การนำเอาแนวคิดวิธีการ ใหม่ๆ เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์คอมพิวเตอร์มาใช้ในการสนับสนุนการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพ

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การพัฒนาห้องสมุดสถานศึกษาและห้องอินเทอร์เน็ต เพื่อการสืบค้นในการเรียนการสอน

7. การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความพยายามทุกอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาในการ แนะนำครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้รู้จักปรับปรุงวิธีสอนช่วยให้เกิดความองอาจ ทางวิชาชีพทางการศึกษาช่วยในการพัฒนาครูช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัสดุประสงค์ของ การศึกษาช่วยในการปรับปรุงวัสดุและเนื้อหาการสอน

8. การแนะแนวการศึกษา หมายถึง การอบรมการชี้แนะทางการให้ความรู้และการส่งเสริม ให้ครูในสถานศึกษาจัดทำข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำรายงาน ประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง การสำรวจความต้องการการวางแผนการสนับสนุนและให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น หมายถึง การวางแผนการประสานความร่วมมือและสร้างเครือข่ายกับองค์กรต่างๆและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาวิชาการ

12. การสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันที่จัดการศึกษา หมายถึง การสำรวจข้อมูลความต้องการและพัฒนาการเรียนรู้ในการได้รับการศึกษาของครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันที่จัดการศึกษา

ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนที่เป็นข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2555

ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง ขนาดของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ซึ่งจำแนกเป็น 3 ขนาดตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด คือ

1. ขนาดเล็ก คือ สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน
2. ขนาดกลาง คือ สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน
3. ขนาดใหญ่ คือ สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

ประสิทธิภาพการทำงาน หมายถึง ความเชี่ยวชาญ หรือความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับเขตในระดับประถมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยสถานศึกษาที่อยู่ในอำเภอเมือง อำเภอเขาชะเมา อำเภอยี่งอ อำเภอศรีสาคร

บทที่ 2

เอกสารและงานค้นคว้าอิสระที่เกี่ยวข้อง

การค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาเอกสารตำราคู่มือและงานค้นคว้าอิสระที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ประกอบด้วย

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. พฤติกรรมการบริหาร
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
 - 2.1 ความหมายของการบริหาร
 - 2.2 แนวคิดและหลักการทางทฤษฎี
3. บทบาทและคุณลักษณะของผู้บริหาร
4. การบริหารงานวิชาการ
5. ขอบข่ายของงานวิชาการ
 - 5.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 - 5.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 5.3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
 - 5.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 5.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
 - 5.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
 - 5.7 การนิเทศการศึกษา
 - 5.8 การแนะแนวการศึกษา
 - 5.9 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 5.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
 - 5.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
 - 5.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

6. การบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยภายในประเทศ
2. งานวิจัยต่างประเทศ

กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. พฤติกรรมการบริหาร

การบริหารการศึกษาในปัจจุบันมีส่วนประกอบที่สำคัญหลายประการที่ช่วยให้องค์กรนั้นอยู่ได้อย่างยั่งยืน มีความเจริญก้าวหน้าและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ องค์ประกอบสำคัญที่ขาดไม่ได้คือผู้นำหรือหัวหน้าของหน่วยงานนั้น ในการที่จะรวมพลังทั้งหลายเพื่อนำพาให้หน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความสำคัญเพราะเป็นผู้นำนโยบายจากหน่วยงานหนึ่งเพื่อไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ ดังนั้นการแสดงพฤติกรรมใดๆในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ จึงมีผลกระทบต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาอย่างมาก ในที่นี้มีผู้ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารไว้หลายประการดังต่อไปนี้

วีระพล บัณฑิตรัฐ (2543 : 18) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการบริหารว่า พฤติกรรมการบริหาร หมายถึง การประพฤติปฏิบัติของผู้บริหารที่แสดงออกในฐานะผู้นำของครูในสถานศึกษาเพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆให้บรรลุเป้าหมาย

ประชุม รอดประเสริฐ (2543 : 20) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการบริหารว่า พฤติกรรมการบริหาร หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกหรือการกระทำของผู้นำอันจะชักจูงบุคคลต่างๆและใช้ทรัพยากรต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพ โดยประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการทำงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าพฤติกรรมการบริหาร หมายถึง การแสดงออก หรือการกระทำในฐานะผู้นำของบุคลากรในองค์กร ด้วยการใช้วิธีการต่างๆและใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อให้บุคลากรเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานต่างๆบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

2.1 ความหมายของการบริหาร

ในทุกๆ องค์การไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดเล็กหรือองค์กรขนาดใหญ่ ได้ถูกกำหนดหรือถูกออกแบบให้ใช้แนวทางในการบริหารงาน โดยแบ่งออกตามสายงานหรือการบังคับบัญชา เพื่อนำองค์กรสู่เป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาเป็นองค์กรหนึ่งที่ต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของเด็กให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ในเชิงบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญยิ่งในการพัฒนา ทำอย่างไรสถานศึกษาถึงจะพัฒนาอย่างมีคุณภาพและสิ่งที่เราต้องการจะพัฒนาควรเป็นอย่างไร

ในศาสตร์ของการบริหารเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญยิ่ง นั้นหมายถึงภารกิจต่างๆ ของสถานศึกษาต้องได้รับการจัดการที่ดี ทำอย่างไรถึงจะทำให้สถานศึกษาหรือสถานศึกษามีคุณภาพได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องรอบรู้ในศาสตร์และศิลปะของการบริหาร ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลักการทฤษฎีการบริหาร นั้นหมายถึงการใช้เทคนิควิธีการหรือกระบวนการทำงานที่เกิดความร่วมมือร่วมใจกันทำงานเพื่อให้บรรลุตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยทุกฝ่ายได้รับความพึงพอใจในการทำงาน และงานนั้นมีประสิทธิภาพ

นักวิชาการได้ให้คำจำกัดความ ความหมายของการบริหารไว้อย่างหลากหลาย

วารินทร์ สิ้นสูงสุด (2542 : 16) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหาร หมายถึงการปฏิบัติหน้าที่การบริหารสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ชาญชัย อาจินสมจาร (2543 : 39) ได้ให้คำจำกัดความการบริหารว่า การบริหาร หมายถึง ความพยายามที่จะชี้แนะและผสมผสานพยายามของมนุษย์ ซึ่งมีจุดหมายปลายทางหรือเป้าหมายบางอย่าง

ธีระ รุญเจริญ (2546: 10) ได้ให้ความหมาย การบริหารว่า การบริหาร หมายถึงความหมายที่จะใช้ทรัพยากรให้มีประโยชน์มากที่สุด และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาในเชิงระบบแล้วจะเห็นว่า การบริหารเป็นเรื่องของขั้นตอนระหว่างทรัพยากรกระบวนการและผลผลิต สำหรับทรัพยากรนั้นอาจครอบคลุมไปถึง คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ การจัดการส่วนผลผลิตนั้นย่อมมุ่งตรงไปที่ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล คุณภาพหรือถ้าทั้งนี้ผลผลิตจะเป็นไปได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ย่อมขึ้นอยู่กับกระบวนการหรือวิธีการที่จะนำมาใช้ในการบริหาร

สันติ บุญภิรมย์ (2552: 42) ได้ให้ความหมาย การบริหารว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินการร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

โดยใช้ปัจจัยต่างๆเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนในการดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ได้กำหนดไว้

จากความหมายของนักการศึกษาที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การบริหาร หมายถึงการทำงานร่วมกันช่วยให้ตระหนักในเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์เป็นความร่วมมือโดยผ่านกระบวนการวิธีการจัดองค์กร การสั่งการ การอำนวยความสะดวกการปรับปรุงงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในที่สุด

2.2 แนวคิดและหลักการทางทฤษฎีการบริหาร

ชาญชัย อจินสมอาจาร (2543 : 8) ได้กล่าวถึงการวิวัฒนาการเป็นตอนต่างๆ ระหว่างศตวรรษที่ 20 ในแต่ละตอนได้กล่าวถึงลักษณะต่างๆ ของแนวคิดของการบริหารที่แตกต่างออกไป วิวัฒนาการความเป็นมาของทฤษฎีการบริหารสามารถแบ่งทศวรรษการบริหารออกเป็น 4 แบบ ดังนี้

1. หลักการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ ซึ่ง Taylor ได้สรุปความสำคัญของการบริหารไว้ดังนี้

1.1 หลักเรื่องเวลาการวัดความสามารถในการผลิตโดยจับเวลาในการผลิตการตั้งเวลามาตรฐานสำหรับการผลิตทั้งหมด

1.2 หลักการกำหนดหน่วยค่าจ้าง การจ้างควรตั้งอยู่บนความมาตรฐานค่าจ้างควรจะได้สัดส่วนตามความสามารถของแต่ละคน

1.3 หลักการแยกงานวางแผนออกจากงานปฏิบัติ ฝ่ายวางแผนและฝ่ายปฏิบัติควรแยกออกจากกัน การวางแผนควรเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารและงานปฏิบัติการควรเป็นของฝ่ายคนงาน

1.4 หลักการทำงานโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ถือว่าวิธีการทำงานควรถูกกำหนดโดยฝ่ายบริหารหลักการทำงานควรตั้งอยู่บนวิธีทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ได้ผลผลิตสูงสุด

1.5 หลักการควบคุมโดยฝ่ายบริหาร ถือว่าฝ่ายบริหารควรได้รับการฝึกอบรมในด้านการบริหาร

1.6 หลักการจัดระเบียบการปฏิบัติงานยึดถือความเคร่งครัดในระเบียบวินัยในการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน

2. ทศวรรษเชิงมนุษยสัมพันธ์ Mary Parker Follett กล่าวว่าปัญหาในการบริหารขององค์กรใดๆ ต้องไปที่มนุษยสัมพันธ์ และมีความเห็นหลักความร่วมมือจะเป็นตัวที่ช่วยส่งเสริมการจัดองค์กรและการบริหารที่มีประสิทธิผลคือ

2.1 แต่ละแผนกขององค์กรใดๆ จะต้องมีความร่วมมือในแนวราบ (Horizontal) แทนที่จะเป็นความร่วมมือในแนวตั้งโดยผ่านทางผู้บริหารสูงสุดขององค์กรนั้นๆ

2.2 ความร่วมมือจะต้องมีทั้งในชั้นวางแผนและชั้นนำแผนออกไปปฏิบัติ

2.3 ความร่วมมือไม่ใช่ทำเป็นครั้งคราวแต่จะต้องทำอย่างต่อเนื่อง

3. ทักษะเชิงพฤติกรรมศาสตร์ Chester I. Barnard ได้เน้นถึงแนวความคิดที่เป็นระบบ พฤติกรรม การบริหารภายในขอบข่ายงานทางสังคมศาสตร์กล่าวว่า การบริหารจะต้องทำงานในองค์กรเสมอ และในองค์กรมีกิจกรรมการร่วมมือระหว่างบุคคล 2 คน หรือมากกว่า

4. ทักษะวิธีการเชิงระบบ Kaufman ได้ให้คำจำกัดความของ Systems Approaches ว่าเป็นกระบวนการซึ่งมุ่งถึงหลักการดำเนินงานที่ยึดเอาศูนย์รวมเป็นหลัก งานทุกชนิดควรเริ่มจากการมีจุดมุ่งหมายของงาน(Needs identification) ปัญหาที่ต้องแก้ไข (Evaluation) วิธีการที่จะใช้แก้ปัญหา (Problems Identification) และวิธีการประเมินผล (Evaluation) เพื่อเสนอแนะวิธีการแก้ไข และปรับปรุงในโอกาสต่อไป (Recommendation)

สันติ บุญภิรมย์ (2552: 198) ได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

การที่จะทำให้สถานศึกษาได้ทำหน้าที่ตามภารกิจได้ครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องนำทฤษฎีการจูงใจเข้ามาใช้ในการบริหารงานของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎีดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์

มาสโลว์ (Maslow) มีความเชื่อว่า องค์กรจะบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายได้นั้น ขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของผู้ปฏิบัติงาน การให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างดีนั้นจะบังเกิดได้ เมื่อผู้บริหารเข้าใจความต้องการ และเลือกใช้วิธีการจูงใจ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความมั่นใจ ตั้งใจทำงาน การเข้าใจความต้องการของมนุษย์นับเป็นจุดแรกที่จะนำไปสู่ความเข้าใจพฤติกรรมของคนในองค์กร มาสโลว์ แบ่งความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ออกเป็น 5 ระดับด้วยกัน ได้แก่

1.1 ความต้องการทางกายภาพ (Physiological Needs) หมายถึงความต้องการพื้นฐานของร่างกายซึ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เสื้อผ้า

1.2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) หมายถึง ความต้องการมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

1.3 ความต้องการทางสังคม (Social Needs) หมายถึง ความต้องการที่จะเป็นที่รักของผู้อื่นและต้องการมีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่น

1.4 ความต้องการยกย่องชื่อเสียง (Esteem Needs) หมายถึง ความปรารถนาที่จะมองตนเองว่ามีคุณค่าสูง เป็นที่น่าเคารพยกย่องจากทั้งตนเองและผู้อื่น ต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นตนมีความสามารถ มีคุณค่า มีเกียรติ มีตำแหน่งฐานะ บุคคลที่มีความต้องการประเภทนี้จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง

1.5 ความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงและความสำเร็จของชีวิต (Self-Actualization Needs) หมายถึง ความต้องการที่จะรู้จักและเข้าใจตนเองตามสภาพที่แท้จริง เพื่อพัฒนาชีวิตของตนเองให้สมบูรณ์ (Self-fulfillment)

มาสโลว์ยังได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับความต้องการมนุษย์ไว้ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมนั้น ๆ

อีกต่อไป

2. ทฤษฎีแรงจูงใจตามทฤษฎี X และทฤษฎี Y ของแมกเกรเกอร์

แมกเกรเกอร์ (McGregor) ได้ชี้ให้เห็นถึงแบบของการบริหาร 2 แบบ คือ ทฤษฎี X ซึ่งมีลักษณะเป็นเผด็จการ และทฤษฎี Y หรือการมีส่วนร่วม ซึ่งแต่ละแบบเกี่ยวข้องกับสมมติฐานที่มีต่อลักษณะของมนุษย์ ดังนี้

ผู้บริหารแบบทฤษฎี X มีความเชื่อว่า

1. มนุษย์โดยทั่วไปไม่ชอบการทำงาน และพยายามหลีกเลี่ยงงานถ้าสามารถทำได้
2. เนื่องจากการไม่ชอบทำงานของมนุษย์ มนุษย์จึงถูกควบคุม บังคับหรือข่มขู่ให้ทำงาน ชอบให้สั่งการและใช้วิธีการลงโทษ เพื่อให้ใช้ความพยายามได้เพียงพอ และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

3. มนุษย์โดยทั่วไปพอใจกับการชี้แนะ สั่งการหรือถูกบังคับ ต้องการหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ มีความทะเยอทะยานน้อย และต้องการความมั่นคงมากที่สุด

ดังนั้น ผู้บริหารตามทฤษฎี X จึงต้องสร้างแรงจูงใจโดยการข่มขู่และลงโทษ เพื่อให้ลูกน้องใช้ความพยายามให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร

ผู้บริหารแบบทฤษฎี Y มีความเชื่อว่า

1. การทำงานเป็นการตอบสนองความพอใจ
 2. การข่มขู่ด้วยวิธีการลงโทษไม่ได้เป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการจูงใจให้คนทำงาน
- บุคคลที่ผูกพันกับการบรรลุถึงความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร จะมีแรงจูงใจด้วยตนเองและควบคุมตนเอง

3. ความผูกพันของบุคคลที่มีต่อเป้าหมายขึ้นอยู่กับรางวัลและผลตอบแทนที่พวกเขาคาดหวังว่าจะได้รับเมื่อเป้าหมายบรรลุถึงความสำเร็จ

4. ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการทำงาน เป็นการจูงใจให้บุคคลยอมรับและแสวงหาความรับผิดชอบ มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน

ทฤษฎี Y เน้นถึงการพัฒนาตนเองของมนุษย์ ซึ่งให้เห็นว่ามนุษย์นั้นรู้และเข้าใจตัวเองได้ถูกต้อง รับรู้และรับทราบความสามารถของตนเอง ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจโดยการสร้างสถานการณ์ที่จะทำให้สมาชิกมีความรู้สึกรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในการทำงาน

3. ทฤษฎีแรงจูงใจของเฮอร์ซเบิร์ก

เฮอร์ซเบิร์กได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความพอใจและไม่พอใจในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ให้ชื่อผลงานว่า Motivation Hygienr Theory หรือทฤษฎีสององค์ประกอบ ดังนี้

สิ่งจูงใจมีสองแบบ คือ แบบที่หนึ่งเป็นผลให้เกิดความพอใจในการทำงานและแบบที่สองคือ การป้องกันการเกิดความพอใจในการทำงาน ซึ่งเรียกแบบที่หนึ่งว่าปัจจัยกระตุ้น (Motivators Factor) และเรียกแบบที่สองว่า ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factor)

1. ปัจจัยกระตุ้น (MotivatorsFactor) คือ องค์ประกอบที่จะนำไปสู่ความพึงพอใจในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่

- 1.1 ลักษณะงาน
- 1.2 ความก้าวหน้า
- 1.3 การยอมรับ
- 1.4 ความรับผิดชอบ
- 1.5 สัมฤทธิ์ผลของงาน

2. ปัจจัยค้ำจุน (Hygiene Factor)คือ องค์ประกอบที่สามารถป้องกันการเกิดความไม่พอใจในการทำงานได้แก่

- 2.1 สภาพะการทำงาน
- 2.2 นโยบายและการบริหารงาน
- 2.3 ความมั่นคง
- 2.4 ผลตอบแทน
- 2.5 ความสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน
- 2.6 การนิเทศงาน

เฮิร์ชเบิร์กให้ความเห็นว่า ผู้บริหารส่วนมากให้ความสำคัญด้านปัจจัยค่าจ้าง เช่น เมื่อเกิดปัญหาว่าผู้ปฏิบัติงานขาดประสิทธิภาพในการทำงานจะแก้ไขโดยการปรับปรุงสภาพในการทำงานหรือปรับเงินเดือนให้สูงขึ้น การปฏิบัติดังนี้เป็นการแก้ไขไม่ให้เกิดความไม่พอใจในการทำงาน แต่มีได้เป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติงานให้ดีขึ้น ผู้บริหารควรเน้นถึงปัจจัยกระตุ้นที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน เช่น มอบหมายงานที่มีความรับผิดชอบมากขึ้น จะเป็นการกระตุ้นให้คนทำงานได้ดีกว่าที่จะทำงานในตำแหน่งเดิมแต่เพิ่มเงินเดือนให้ อย่างไรก็ตามผู้บริหารต้องพยายามรักษาปัจจัยค่าจ้างให้อยู่ในระดับที่น่าพอใจ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความไม่พอใจในการทำงาน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ทฤษฎีแต่ละทฤษฎีล้วนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อผู้บริหาร เพราะทฤษฎีต่างๆ มุ่งหาวิธีที่ดีที่สุดในการทำงาน มีความเป็นเหตุเป็นผลและเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. บทบาทและคุณลักษณะของผู้บริหาร

สถานศึกษา เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญที่สุดทางการศึกษา เพราะเป็นหน่วยงานปฏิบัติที่นำเอานโยบายทางการศึกษามาบริหารจัดการให้บรรลุตามเป้าหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตามการดำเนินการ จะบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับตัวผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญและมีบทบาทในการปฏิบัติงานต่างๆ ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานวิชาการ จะเป็นผู้ริเริ่มในการดำเนินงานวิชาการให้เป็นไปอย่างราบรื่นดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีบทบาทและคุณลักษณะของผู้บริหารดังต่อไปนี้

สงบ ประเสริฐพันธุ์ (2543 : 79) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ว่า ในการสร้างคุณภาพสถานศึกษาทุกระดับนั้น ผู้นำสถานศึกษาควรมีบทบาทความรับผิดชอบอย่างสำคัญ เพราะเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในสถานศึกษานั้น ทั้งในการสร้างสรรค์และในการทำางาย ซึ่งย่อมขึ้นอยู่กับความเป็นสัมมาทวิฐหรือมีจลาทวิฐของผู้นำสถานศึกษานั้นๆ

กิตติมา ปรีดีดิลล (2532 :8) สรุปว่า ผู้บริหารที่จะบริหารให้บรรลุเป้าหมายนอกจากขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถแล้วผู้บริหารจะต้องแสดงออกทางทักษะ 3 ด้าน คือ เทคนิค ตัวบุคคลและความคิดรวบยอด

จันทร์านิ สงวนนาม (2533 : 65-67) ได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้ผู้บริหารแต่ละคนสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำทางวิชาการ คือ

1. ผู้บริหารต้องมุ่งมั่น และเจตนาอย่างแน่วแน่ที่จะเป็นผู้นำทางวิชาการด้านการแสวงหาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา เพราะมีความมุ่งมั่นและเจตนาที่จะก่อให้เกิดการปฏิบัติที่ดีได้ผู้บริหารจะต้องมีการกระจายอำนาจความรับผิดชอบในงานที่ตรงตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล

2. ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีการสังเกตการสอนระหว่างเพื่อนครูด้วยกัน จะช่วยให้รู้ว่าครูที่ดีควรมีบทบาททางวิชาการหรือการสอนอย่างไรและจะช่วยให้บริหารได้รับความร่วมมือจากครูด้วยความรู้สึกระทึกใจต่อการที่มีผู้มาสังเกตการสอน วิธีนี้จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและทักษะในการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารได้เป็นอย่างดี

3. ผู้บริหารต้องสร้างความคาดหวังให้แก่ครูทุกคนว่าผู้บริหารสามารถสอนหนังสือได้มีใช้แต่ต้นฉบับบริหารเท่านั้น

4. ผู้บริหารควรสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในสถานศึกษา

5. ผู้บริหารจะต้องสื่อสารให้ครูเข้าใจว่าเวลาของผู้บริหารนั้นมีค่ายิ่ง การประชุมครูจึงควรมีเท่าที่จำเป็น

6. ผู้บริหารจะต้องใช้เวลาว่างเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ หรือพบปะสังสรรค์กับคณะครู

7. ผู้บริหารควรฝึกฝนทักษะการเป็นตัวของตัวเองโดยไม่ยอมอยู่ใต้อิทธิพลของใคร การพบปะสังสรรค์ไม่ควรทำเพื่อใครคนใดคนหนึ่ง

8. ผู้บริหารควรอ่านหนังสือเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนซึ่งจะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาและมโนทัศน์ทางวิชาการได้ดียิ่งขึ้น

9. ผู้บริหารควรปฏิบัติงานด้านทักษะต่างๆ ที่จำเป็นในการเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการให้มีคุณค่าต่อวิชาชีพ เช่น สังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน การนิเทศ การรู้จักบริหารเวลา และการเสริมสร้างทักษะระหว่างบุคคล

นอกจากนี้บทบาทผู้บริหารที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีลักษณะดังนี้

1. มีสภาพการณ์เป็นผู้นำที่มุ่งมั่นสร้าง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้เกิดขึ้นในสถานศึกษามีการกำหนดทิศทางและนโยบายด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่ชัดเจน

2. มีการกำหนดขั้นตอนการทำงาน การจัดทำคู่มือการปฏิบัติการให้ทันสมัยสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานในองค์กรและประสานงานกับทุกส่วน เพื่อสร้างความเข้มแข็งในองค์กรมีการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน

3. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และประเมินผลตามสภาพจริง

4. สนับสนุนให้มีการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสนับสนุนการแนะแนว และการค้นคว้าอิสระในชั้นเรียน

5. พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

6. ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ชุมชน ได้ทราบบทบาทในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

7. มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับข่าวสารการเคลื่อนไหว ทางด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของสถานศึกษา

ถวิล มาตรฐาน (2542 : 75) กล่าวว่า ผู้บริหารต้องมีคุณลักษณะและมีความสามารถใน ด้านต่าง ๆ คือ

1. การตัดสินใจ
2. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3. ความรับผิดชอบ
4. คุณภาพและการสื่อความหมาย

กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 15) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์และวางแผนงานของสถานศึกษา
2. จัดบุคลากรให้เหมาะสมกับงานวิชาการ
3. กำกับติดตาม และนิเทศงานวิชาการอย่างมีระบบ
4. จัดหาหลักสูตร และเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอตามสภาพของสถานศึกษา
5. จัดให้ครูผลิต และจัดหาสื่อการเรียนรู้และดูแลให้ครูนำไปใช้ประกอบการสอน
6. จัดให้มีห้องสมุดให้เหมาะสมตามสภาพของสถานศึกษารวมทั้งจัดห้องพิเศษต่างๆ
7. ให้สถานศึกษามีการวัด และประเมินผลการเรียนการสอนตามระเบียบว่าด้วยการวัดผล

และประเมินผลการเรียน

8. ส่งเสริมและนำเทคนิควิธีการใหม่ๆ ที่เหมาะสมมาใช้ดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา

9. อำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ เช่นการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน

10. ให้คำปรึกษาในการดำเนินงานวิชาการทุกด้าน

11. จัดให้มีการประเมินผลงานวิชาการทุกระยะเพื่อทราบปัญหาจะได้ดำเนินการแก้ไข

เจอร์ตัน (Gorton R.A., 1983 : 71) ได้กำหนดบทบาทของผู้บริหารไว้ 6 ประการ คือ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้จัดการ คือ การคาดหวังว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ จัดหา จัดทำโครงการบริหาร โดยกำหนดหน้าที่ตำแหน่งงานต่าง ๆ

2. ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางด้านการสอน

3. ผู้บริหารต้องเป็นผู้มีวินัย ในเรื่องระเบียบ วินัยนับว่าเป็นบทบาทที่สำคัญที่สุดของผู้บริหาร ของผู้ปกครอง และนักเรียน
4. ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถสร้างสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ได้ 2 ประการ คือ
 - 4.1 สร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา
 - 4.2 สภาพในสถานศึกษาเต็มไปด้วยการอยู่ร่วมกัน
5. ผู้บริหารต้องเป็นผู้ริเริ่มให้มีการเปลี่ยนแปลง
6. ผู้บริหารต้องเป็นคนกลาง ที่จัดเพื่อความขัดแย้ง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถ สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารเป็นพฤติกรรมที่ตัวผู้บริหาร แสดงออกมาโดยอาศัยกฎระเบียบ กติกา กฎหมาย รวมถึงกรอบนโยบายของหน่วยงานเป็นแนวทาง ในการบริหารงาน เพื่อให้ผู้ร่วมงานก้าวไปในทิศทางที่พึงประสงค์ นำองค์กรไปสู่จุดมุ่งหมายการ สูงสุด ยังทำให้คนในหน่วยงานพอใจในบทบาทการบริหาร และผู้ร่วมงานรู้สึกภูมิใจว่าพวกเขามี ส่วนร่วมในผลงานที่เกิดขึ้น

4. การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรับผิดชอบและเป็นผู้นำทาง วิชาการโดยทำงานร่วมกับครูให้คำแนะนำและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมี ประสิทธิภาพกระจายอำนาจและมอบหมายความรับผิดชอบให้ครูทุกคนเพื่อให้ทำงานด้วยความ เต็มใจและตระหนักถึงหน้าที่สำคัญของครู เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้แก่ นักเรียนเต็มความสามารถ ผู้บริหารต้องตระหนักอยู่เสมอว่าการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษานั้น มีองค์ประกอบหลาย อย่าง ซึ่งนอกเหนือจากการเรียนการสอนในห้องเรียน แล้วยังมีกิจกรรมทุกอย่างภายในสถานศึกษา ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ด้านวิชาการ และทักษะในการประกอบอาชีพของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ สูง บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และส่งเสริมงานวิชาการในสถานศึกษา ก็คือ ครูผู้ช่วย ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษานั้นเอง มีผู้ที่ให้ความหมายและความสำคัญของการ บริหารงานวิชาการไว้หลายท่าน ดังนี้

4.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักและเกี่ยวข้องกับทุกกิจกรรมในสถานศึกษา โดยมีจุดหมาย ให้ไปสู่การมีคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายของสถานศึกษานักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้แตกต่างกันดังนี้

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 2) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึงเป็นการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีคุณภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

รุ่ง ลอยเลิศ (2543: 20) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมทุกอย่างภายในสถานศึกษาให้เกิดความรู้และการศึกษาของเด็ก

กมล ภูประเสริฐ (2545: 6) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการว่า หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจสถานศึกษา

รุจิร ภูสาระและจันทราณี สงวนนาม (2545: 56) ได้ให้ความหมายของงานวิชาการว่า หมายถึงเป็นการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551: 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึงกระบวนการถ่ายทอดความรู้ไปยังกลุ่มเป้าหมายหรือผู้เรียน การจัดสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา การวัดผล ประเมินผล การประกันคุณภาพรวมถึงการจัดบรรยากาศเพื่อประโยชน์ทางวิชาการ

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปความหมายของการบริหารงานวิชาการได้ว่า การบริหารงานวิชาการหมายถึงการบริหารกิจกรรมทุกอย่างทางด้านวิชาการในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของสถานศึกษา

4.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่มีความสำคัญยิ่งเป็นงานหัวใจหลักของสถานศึกษาจะมีคุณภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการเป็นสำคัญส่วนงานอื่นๆเป็นงานส่งเสริมการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพ และช่วยอำนวยความสะดวกแก่งานวิชาการ

อุทัย บุญประเสริฐ (2540 : 34) กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 33) ได้กล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ดังนี้

1. งานวิชาการเป็นงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาสติปัญญาความรู้ความสามารถคุณธรรม จริยธรรมเจตคติและค่านิยมให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขในการดำรงชีวิตตลอดจนเป็นผู้มีคุณค่าในสังคม

2. งานวิชาการเป็นตัวกำหนดปริมาณงานของสถานศึกษาเมื่อสถานศึกษามีงานวิชาการมากปริมาณงานด้านอื่นๆย่อมมีมากตามไปด้วย

3. งานวิชาการเป็นเครื่องกำหนดการจัดสรรทรัพยากรให้แก่สถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นในรูปของงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์จะจัดให้ตามสัดส่วนของปริมาณงานวิชาการของสถานศึกษาสถานศึกษาจะได้รับการจัดสรรงบประมาณมากขึ้นขึ้นอยู่กับปริมาณงานของสถานศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งปริมาณงานด้านวิชาการ

4. งานวิชาการเป็นเครื่องตัดสินคุณภาพของสถานศึกษาการพิจารณาคุณภาพของสถานศึกษาต้องอาศัยงานทางด้านวิชาการของสถานศึกษาโดยพิจารณาวิธีการและผลผลิตของระบบงานวิชาการอันได้แก่วิธีการสอนของครูการบริหารงานวิชาการ ผลสำเร็จของครูทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นต้น

5. งานวิชาการเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเนื่องจากงานวิชาการเป็นงานหลักในสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนิน การกระตุ้น และส่งเสริมให้ครูร่วมมือกันในการปรับปรุงงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่เสมอฉะนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้จักวางแผน การติดต่อสื่อสารการประสานงาน การควบคุม บังคับบัญชาการ วินิจฉัยสั่งการการมอบหมายงานให้ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติงานวิชาการบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พนัส หันนาคินทร์ (2544 : 4) กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญ อย่างยิ่งและจัดว่าเป็นงานหลักในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษา เป็นการวางพื้นฐานในการพัฒนาคนให้สามารถแสวงหาความรู้ก้าวหน้ามั่นคงทน โลกสามารถปรับตัวอยู่ได้อย่างมีความสุข

กมล ภู่งประเสริฐ (2545 : 6) กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังประกอบด้วยงานหลายๆด้านได้แก่งานเกี่ยวกับหลักสูตร หลักสูตร ท้องถิ่นงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนงานเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลการเรียนตามสภาพจริงไม่เน้นการใช้ข้อสอบเพียงอย่างเดียว

จากความสำคัญของงานวิชาการดังกล่าวมา สรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นตัวกำหนดปริมาณงานของสถานศึกษาการจัดสรรทรัพยากรให้แก่สถานศึกษาคุณภาพของสถานศึกษาและเครื่องชี้วัดความสำเร็จความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำน้องคร

4.3 หลักการบริหารงานวิชาการ

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2551: 22) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการที่สำคัญๆ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหาร เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการองค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัดคือผลผลิตและกระบวนการเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากร และผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจพัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้นโดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาได้แก่การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพและการประเมินผล

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหาร ได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอโดยหลักการมีส่วนร่วมการเสนอแนะและการพัฒนาในงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายจึงอาจดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการวิชาการโดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้นการมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากการร่วมคิดร่วมทำ และร่วมประเมินผล

3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3 – Es) ได้แก่ประสิทธิภาพประสิทธิผลประหยัด

3.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึงการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้เป็นไปตามขั้นตอน และกระบวนการมีปัญหาและอุปสรรคขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้การมีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่างๆที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึงได้ผลผลิต(Outcome) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความรู้ความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้นรวมทั้งการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับอย่างไรก็ตามมักใช้สองคำนี้ควบคู่กัน คือ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 หลักประหยัด (Economy) หมายถึงการใช้นิยมน้อยการลงทุนน้อย การใช้กำลังหรือแรงงานน้อยโดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหารแต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้น การลงทุนทางวิชาการจึงต้องคำนึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน

4. หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึงลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้หลักการสอนหลักการวัดผลประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษาและหลักการค้นคว้าอิสระเป็นต้นหลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการเป็นแนวคิดเพื่อให้การปฏิบัติบรรลุความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารต้องใช้ทั้งหลัก

ประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยคำนึงถึงคุณภาพของเป้าหมาย คือผู้เรียนเป็นหลัก นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงบุคลากรซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการบริหารโดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารให้การส่งเสริมสนับสนุนและดูแลเอาใจใส่ด้วยความยุติธรรมและเสมอภาค

5. ขอบข่ายงานวิชาการ

งานวิชาการที่ผู้บริหารต้องจัดทำ ได้แก่ การวางแผนงานวิชาการการบริหารงานวิชาการการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการการวัดและประเมินผลการเรียนงานทะเบียนนักเรียนไม่ว่ากิจกรรมใดที่สัมพันธ์กับการเรียนการสอนและทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพถือว่างานนั้น เป็นงานในขอบเขตหน้าที่ของผู้บริหารในด้านวิชาการขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการมีผู้เสนอไว้ดังต่อไปนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2543: 36) กล่าวถึงขอบข่ายการบริหารงานวิชาการครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้

1. เรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้
2. เรื่องการสอน และการจัดการเรียนการสอน
3. เรื่องกิจกรรมนักเรียน และการบริหารกิจกรรมนักเรียน
4. เรื่องสื่อการเรียนการสอน และกิจกรรมห้องสมุด
5. เรื่องการวัดผล และการประเมินผล
6. เรื่องการนิเทศการศึกษา และเรื่องพัฒนาวิชาชีพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 3-4) ได้เสนอขอบข่ายการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ
 - 1.1 แผนปฏิบัติงานวิชาการ
 - 1.2 โครงการสอน
 - 1.3 บันทึกการสอน
2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน
 - 2.1 การจัดตารางสอน
 - 2.2 การจัดชั้นเรียน
 - 2.3 การจัดครูเข้าสอน
 - 2.4 การจัดแบบเรียน
 - 2.5 การปรับปรุงการเรียนการสอน

2.6 การฝึกงาน

3. การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน

3.1 การจัดสื่อการเรียนการสอน

3.2 การจัดห้องสมุด

3.3 การนิเทศการสอน

3.4 การวัด และประเมินผล

กมล ภูประเสริฐ (2545: 9) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร
2. การบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายใน
5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
6. การบริหารการค้นคว้าอิสระ และพัฒนา
7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่นๆ
8. การบริหารระบบข้อมูล และสารสนเทศทางวิชาการ
9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

ประชุม พันธุ์พงศ์ (2545: 80) ได้สรุป ขอบข่ายงานวิชาการสถานศึกษาประถมศึกษาได้ ดังนี้

1. งานด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้
2. งานการเรียนการสอน
3. งานสื่อการเรียนการสอน
4. งานวัดผล และประเมินผล
5. งานห้องสมุด
6. งานนิเทศการศึกษา
7. งานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
8. งานส่งเสริมการสอน
9. งานประชุมอบรมทางวิชาการกับหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 71-74) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนางานวิชาการไว้ให้ทุกสถานศึกษา ทุกระดับ และทุกสังกัดที่เข้าโครงการโดยแบ่งออกเป็น 12 ด้าน ดังนี้คือ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 3. การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
 4. การค้นคว้าอิสระเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
 7. การนิเทศการศึกษา
 8. การแนะแนวการศึกษา
 9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
 11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
 12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์
- การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าศึกษาขอบข่ายของงานวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 32) ได้กำหนดออกเป็น 12 ด้าน ซึ่งมีสาระรายละเอียดของแต่ละด้านดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.1 ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นศัพท์ทางการศึกษาคำหนึ่ง ที่มีความสำคัญมากต่อการจัดการศึกษาในทุกระดับการศึกษา มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้มากมายแตกต่างกัน ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546: 1272) กล่าวว่าหลักสูตรหมายถึงประมวลวิชาและกิจกรรมต่างๆที่กำหนดไว้ในการศึกษา เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง

หรรษา นิลวิเชียร (2547: 22)กล่าวถึงความหมายของหลักสูตร คือแผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมายการจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมและมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาการในด้านต่างๆตามจุดหมายที่กำหนด

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าหลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ความรู้ต่างๆที่สถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาจนสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร

นักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้แสดงถึง องค์ประกอบของหลักสูตรไว้แตกต่างกันเช่น

รุจิร ภู่อาระ (2546: 8) องค์ประกอบของหลักสูตรหมายถึง ส่วนที่อยู่ภายในและประกอบกันเข้าเป็นหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนการประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตรไปด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรควรประกอบด้วยส่วนต่างๆที่สถานศึกษาร่วมกันพิจารณาเห็นว่าเป็นสิ่งที่ขาดมิได้และทำให้หลักสูตรที่จัดขึ้นนั้นมีความสมบูรณ์ครบถ้วนตั้งแต่เริ่มต้นในการใช้หลักสูตรไปจนถึงสิ้นสุดการใช้หลักสูตร โดยควรจัดให้เป็นระบบ เป็นขั้นตอนเพื่อให้สะดวกต่อการนำหลักสูตรไปใช้

1.3 การนำหลักสูตรไปใช้

หลักสูตรจะมีความสำคัญมากมาก็ตามหากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหลายปล่อยให้ เป็นเพียงข้อความที่อยู่ในคู่มือหลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก็ย่อมมีอาจประสบความสำเร็จขึ้นได้

อำภา บุญช่วย (2537: 28-29) กล่าวถึง การนำหลักสูตรไปใช้พอสรุปได้ดังนี้

1. การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนหมายถึงการตีความหมายและกำหนดรายละเอียดของหลักสูตร เช่นความมุ่งหมายของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไรจะสอนใครระดับใด และต้องการให้เกิดอะไรขึ้นกับผู้เรียนมีโครงสร้างหลักการอย่างไร โดยมีคณะกรรมการจัดทำประมวลการสอนโครงการสอน ฯลฯ ออกมาในรูปของเอกสารหลักสูตร

2. การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่างๆในสถานศึกษาโดยผู้บริหารต้องสำรวจดูปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่างๆเช่นจำนวนผู้เรียนขนาดห้องเรียน ห้องสมุดวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอน ตลอดจนการจัดครูเข้าสอนว่าเหมาะสมกับการนำหลักสูตรไปใช้หรือไม่

3. การสอนของครูเป็นขั้นตอนสำคัญที่สุดของการนำหลักสูตรไปใช้แม้จะมีปัจจัยต่างๆพร้อมเพราะหากครูไม่นำหลักสูตรไปใช้ไม่เอาใจใส่ต่อการสอนหลักสูตร ก็ไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ได้

อุทัย บุญประเสริฐ (2540: 9) ได้สรุปว่าการนำหลักสูตรไปใช้นั้น จะรวมถึงกิจกรรมสำคัญ 3 ประเภทด้วยกันคือ

1. การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

2. การจัดปัจจัยและสภาพต่างๆภายในสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ในการใช้หลักสูตรให้บรรลุผลตามหลักการและจุดหมายของหลักสูตร

3. การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักการจุดหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ของการเรียนรู้สอดคล้องกับโครงสร้างและแนวดำเนินการของหลักสูตร

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จได้นั้น ทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร บุคลากรหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องรู้และเข้าใจในเรื่องหลักสูตรอย่างลึกซึ้งเพื่อสามารถนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนให้มากที่สุดนั่นเอง

1.4 การพัฒนาหลักสูตร

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2551: 35) ได้กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามจัดประสบการณ์ต่างๆให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองตามที่พึงประสงค์ของสังคม

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทยพลเมืองดีของชาติการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่นคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยมีแนวปฏิบัติซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 34) ได้กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สาระแกนกลางกระทรวงศึกษาธิการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสถานภาพปัญหาและความต้องการของสังคมชุมชนและท้องถิ่น

2. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมและประเมินสถานะสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจเป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายรวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

4. นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม

5. นิเทศการใช้หลักสูตรติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

6. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

กมล ภูประเสริฐ (2545 : 32-37) กล่าวถึง ภารกิจในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรของครูและผู้บริหาร ดังนี้

1. รวบรวมเอกสารและวัสดุต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรให้สมบูรณ์และเพียงพอต่อการดำเนินงานด้านหลักสูตร

2. รวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับชุมชนอย่างละเอียด

3. ทำความเข้าใจหลักสูตรและภารกิจที่ต้องปฏิบัติงานเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา

4. จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำในหลักสูตรสถานศึกษา

5. ชี้แจงและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนในท้องถิ่นทราบถึงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา

6. การเตรียมการใช้หลักสูตร จะช่วยให้สถานศึกษามีความรู้และข้อมูลพื้นฐานทั้งในด้านบุคลากร อาคารสถานที่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งบุคคลในชุมชนที่จะร่วมดำเนินการพัฒนาและใช้หลักสูตรร่วมกัน

7. วางแนวทางการติดตามกำกับการใช้หลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การกระตุ้นเร่งเร้า สนับสนุน ช่วยเหลือ ให้กำลังใจและคอยแก้ไขปัญหให้แก่ผู้ปฏิบัติ วางแผนทางการประเมินการใช้หลักสูตร และผลของการใช้หลักสูตร

จากแนวปฏิบัติในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาดังกล่าวมาจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารจะต้อง สนับสนุนให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จัดหาคู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มา บริการแก่ครู ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ของสถานศึกษา ประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง นิเทศการใช้หลักสูตร ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเหมาะสมหรือสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นแก่ผู้เรียน จนผู้เรียนสามารถพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละคน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรที่ชำนาญการจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.1 ความหมายการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

คำว่า “การเรียนรู้ (Learning)” มีขอบเขตที่ครอบคลุมความหมาย 2 ประการ คือ การเรียนรู้ในความหมายของกระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) ซึ่งหมายถึงการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนหรือการใช้วิธีการต่างๆ ที่ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้และการเรียนรู้ในความหมายของผลการเรียนรู้ (Learning Outcome) ซึ่งได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระต่างๆ ความสามารถในการกระทำ การใช้ทักษะกระบวนการต่างๆ รวมทั้งความรู้สึกรู้สึกหรือเจตคติอันเป็นผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ตามความหมายที่คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้

สุวิทย์ มูลคำ และ อรรถ มูลคำ (2545: 15) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดมวลงประสพการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสพการณ์ต่างๆตามความคาดหวัง

คำริ บุญชู (2546: 17) ได้ให้ความหมายของกระบวนการเรียนรู้ว่า กระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนหรือการใช้วิธีการต่างๆที่จะช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดประสพการณ์ การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งมีวิธีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนหรือใช้วิธีการต่างๆการสร้างประสพการณ์และการจัดกิจกรรมที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่คาดหวังของชุมชนและสังคม

2.2 หลักการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 มาตรา 22 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ฉะนั้นครูผู้สอน และผู้จัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็น ผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนในการส่งเสริมความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆและให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตน

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกระบวนการเรียนรู้ดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล
2. ฝึกทักษะกระบวนการ การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการปรับปรุงประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 21-22) ได้กำหนดหลักการจัดกระบวนการเรียนรู้ว่า การเรียนรู้ในสาระต่างๆควรมีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย ผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกายและสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจและความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ควรใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและการเรียนรู้แบบบูรณาการ การใช้การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้คู่คุณธรรม ทั้งนี้ต้องพยายามนำกระบวนการจัดการกระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม กระบวนการคิดและกระบวนการต่างๆข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ซึ่งเป็นการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม การบูรณาการเป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกันชี้ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระเดียวกันหรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้

จันทรานี สงวนนาม (2545: 146-147) กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

1. เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง

2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ได้แสดงความคิดอย่างอิสระสามารถสรุปและสร้างองค์ความรู้ใหม่ขึ้นได้จากข้อมูลที่มี

3. นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ ครูเป็นเพียงแหล่งข้อมูลหนึ่งจากหลายๆแหล่ง และเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน

4. เน้นการปฏิบัติที่ควบคู่ไปกับหลักการและทฤษฎี

5. เน้นวิธีการสอนจากการเรียนรู้หลายๆรูปแบบ

6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดมากกว่าการค้นหาคำตอบที่ตายตัวเพียงคำตอบเดียว

7. ถือว่ากระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญมากกว่าเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูลเพียงพอที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่

8. ใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกันและเรียนรู้ด้วยตนเอง

ทิสนา แฉมมณี และคณะ (2545: 70-72) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ที่ได้ผลสำเร็จ ซึ่งเป็นผลที่ได้จากการศึกษามี ดังนี้

1. สถานศึกษาควรส่งเสริมการเรียนรู้ของครูอย่างจริงจังในรูปแบบที่หลากหลายอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง จนกระทั่งครูมีความเข้าใจที่กระจ่างในเรื่องที่เรียนรู้

2. สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา กระตุ้นให้ครูช่วยกันคิด ร่วมกันทำงาน กำหนดเป้าหมาย วางแผนปฏิบัติการ กิจกรรมและโครงการต่างๆ เพราะการมีส่วนร่วมช่วยสร้างความรู้สึกร่วมกัน ความรับผิดชอบในงานความสัมพันธ์และความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

3. สถานศึกษาควรใช้แนวคิดการพัฒนาทั้งสถานศึกษา (Whole school approach) ในการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ กล่าวคือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ควรจะต้องครอบคลุมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและมีการบริหารจัดการทุกด้านให้สอดคล้องหรือเอื้อต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

4. สถานศึกษาควรจะต้องแสวงหาแนวคิดหลักที่จะนำมาใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แนวคิดนั้นควรเป็นแนวคิดที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของสถานศึกษาและควรมีการสร้างความรู้ให้ตรงกันและช่วยกันคิดหาแนวทางที่หลากหลายในการปฏิบัติตามแนวคิดนั้น

5. สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับเตรียมการสอนของครูควรให้ความช่วยเหลือครูทั้งในด้านความรู้ ในการจัดทำแผนการสอน และการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับแหล่งความรู้ วัสดุ อุปกรณ์ สื่อและเทคโนโลยีต่างๆ รวมไปถึงการจัดการให้ครูมีเวลาเตรียมการสอนอย่างเพียงพอ

6. สถานศึกษาศึกษาควรจัดการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรอย่างสม่ำเสมอ เพราะเป็นกลไกหรือเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การพัฒนาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ครูควรได้รับความรู้และการฝึกฝนทักษะในการดำเนินการเพื่อให้การนิเทศเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

7. สถานศึกษา ควรให้ความสำคัญกับพฤติกรรมของครูที่มีต่อผู้เรียนและควรแสวงหาวิธีการในการช่วยให้ครูเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียนซึ่งได้แก่ การมีความรักและเข้าใจผู้เรียน การใช้วาจาที่ไพเราะกับผู้เรียนไม่ดูหรือลงโทษผู้เรียนเกินกว่าเหตุ ควรดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนให้คำปรึกษาแนะนำและความช่วยเหลือตามความเหมาะสมความเป็นกัลยาณมิตรดังกล่าวเป็นความต้องการพื้นฐานของผู้เรียนทุกระดับทุกวัย

8. สถานศึกษาและครูควรศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้เรียนมีการวิเคราะห์หลักสูตรร่วมกันและพิจารณาจัดทำหลักสูตรในเรื่องที่ผู้เรียนสนใจและจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดและความแตกต่างของผู้เรียน

9. สถานศึกษาควรสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและดึงชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาให้มาก การสื่อสารให้ชุมชนมีความเข้าใจในจุดมุ่งหมาย การดำเนินงานและการทำกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษาและการประชาสัมพันธ์ข่าวสารให้ชุมชนรับรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546: 32-33) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ดังนี้

1. จัดทำแผนการเรียนรู้โดยผู้เรียนมีส่วนร่วม
2. จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสมทั้งด้านเวลาและสาระการเรียนรู้และผู้เรียน
3. จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงจากแหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้
4. ใช้การแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้
5. ให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้
6. ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าหลักการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีวิธีการที่หลากหลาย คำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา ความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีวิธีการการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกันจากธรรมชาติและการปฏิบัติจริงใช้การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนา

กระบวนการเรียนรู้บูรณาการกระบวนการคิด ค่านิยมที่พึงประสงค์และคุณธรรมจริยธรรม สอดแทรกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

3.1 การวัดผล ประเมินผล

การวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบสำคัญของงานวิชาการอีกอย่างหนึ่ง การวัดผล ประเมินผลเรียนเป็นกระบวนการตรวจสอบการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนว่าบรรลุวัตถุประสงค์ตามจุดมุ่งหมายมากน้อยเพียงใดเพื่อจะได้นำสิ่งที่บกพร่องหรือปฏิบัติไม่ถึงเกณฑ์กำหนดไปปรับปรุงแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546:38) ได้กำหนดไว้ว่าการวัดผล ประเมินผล หมายถึง กระบวนการตรวจสอบการทำงาน ทั้งในช่วงที่กำลังทำและในเวลาที่ทำงานเสร็จสิ้นลงแล้ว เพื่อหาข้อสรุปว่างานที่ทำนั้นได้รับความสำเร็จตามความคาดหวังหรือไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคใดเกิดขึ้น อันเป็นผลทำให้งานไม่สำเร็จตามความคาดหวังและจะมีแนวทางแก้ไขอย่างไร เพื่อให้การทำงานสำเร็จตามความคาดหวังหรือใกล้ความคาดหวังมากที่สุด การประเมินผลที่ดีและเชื่อถือได้ย่อมจะเป็นเครื่องมือช่วยชี้แนะการทำงานและการปรับปรุงงาน การแก้ไขปัญหา อุปสรรคต่างๆตลอดจนระยะเวลาของการทำงาน อันจะส่งผลให้งานประสบผลสำเร็จมากที่สุด

อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2546: 89) กล่าวว่า การประเมินเป็นกระบวนการค้นคว้า สาระสนเทศจากความจำระยะยาวด้วยการใช้ส่วนต่างๆของสมองเมื่อครูผู้สอนต้องการประเมิน ผู้เรียนครูผู้สอนต้องมีเครื่องมือประเมินที่เที่ยงตรงจึงจะสามารถวัดสิ่งที่อยู่ในความจำระยะยาวของผู้เรียนได้

หรรษา นิลวิเชียร (2547: 187-188) กล่าวถึง การประเมินผลการศึกษา ได้แก่ การประเมินการปฏิบัติและประเมินตามสภาพจริงเป็นทางเลือกใหม่ของการประเมินผลการเรียนรู้และ เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ดังนี้

1. การประเมินการปฏิบัตินำมาใช้เมื่อต้องการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความสามารถที่จะทำงานให้สำเร็จหรือแสดงให้เห็นสิ่งที่ได้เรียนไปแล้วการปฏิบัติเป็นสิ่งที่ง่ายต่อการสังเกตและการประเมินว่าผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้หรือไม่เพียงใดสิ่งสำคัญในการประเมินแบบนี้ คือ ข้อตกลง ด้านระดับมาตรฐานของการปฏิบัติและการปฏิบัติที่เป็นจริงนั้นจะต้องกระทำในสถานการณ์ที่เป็นจริงตัวอย่างเช่น ถ้าสอนให้ผู้เรียนร้องเพลงผู้เรียนก็ต้องร้องเพลงให้ฟังในปัจจุบันนี้การประเมินการปฏิบัติจะถูกนำมารวมกับแนวคิดการประเมินตามสภาพจริงคือ การประเมินตามสภาพจริงผู้เรียนไม่

เพียงแต่ต้องแสดงให้เห็นการเรียนรู้เท่านั้นแต่ต้องแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง ดังนั้นความแตกต่างระหว่างคำสองคำนี้อยู่ที่สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ นั่นคือถ้าจะปรับปรุงการประเมินการปฏิบัติครูผู้สอนต้องจัดให้ผู้เรียนแสดงความสามารถในการใช้ความรู้ในสิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง

2. การประเมินตามสภาพจริงเป็นรูปแบบทางเลือกของการประเมินผลที่กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติโดยจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับสิ่งที่ครูผู้สอนและผู้เรียนปฏิบัติในห้องเรียนวิธีการประเมิน ได้แก่ การถามคำถามปลายเปิดการจัดนิทรรศการการสาธิตการปฏิบัติการทำแฟ้มสะสมงาน ผู้สอนจะต้องประเมินคุณลักษณะที่หลากหลายนอกเหนือจากการประเมินการจำข้อมูลหรือการประเมินทักษะต่างๆครูผู้สอนจะต้องสอนแนวคิดมากยิ่งขึ้น เช่น เน้นสาระสำคัญการแก้ปัญหาการวิเคราะห์และทักษะการคิดในระดับสูง

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 35) ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติในด้านการวัดผลและประเมินผลดังนี้

1. กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน
4. มีการเทียบโอนความรู้ทักษะประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่นสถานประกอบการและอื่นๆตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
5. พัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการประเมินผลเป็นการจัดหาข้อมูล ค้นหาความรู้ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนและนำผลจากการวัดมาตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนซึ่งข้อมูลที่ได้จากการประเมินนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ในการประเมินผลผู้บริหารควรตระหนักและรับผิดชอบโดยตรงต่อการประเมินผล ผู้บริหารจึงควรศึกษาถึงหลักการ รูปแบบการรายงานการประเมินและกำหนดนโยบาย จัดหาวัสดุเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆสำหรับการประเมินผลให้แก่บุคลากรให้พร้อมเพื่อให้การประเมินผลบรรลุ ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษานอกจากนี้ผู้บริหารควรติดตามตรวจสอบการ

ประเมินผลของบุคลากรอย่างจริงจังและสม่ำเสมอเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนที่จะได้รับการพัฒนา
เต็มตามศักยภาพของแต่ละคนอย่างแท้จริง

3.2 การเทียบโอนผลการเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546: 33-42) ได้กำหนดแนว
ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา
โดยได้อธิบายความหมาย หลักการและแนวการดำเนินงาน ดังนี้

การเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การนำผลการเรียน ผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็น
ความรู้ ทักษะหรือประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ
การศึกษาตามอัธยาศัยหรือผลการเรียนรู้จากการศึกษานอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพหรือ
จากประสบการณ์การทำงานมาเทียบโอนเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาต่อเนื่องในหลักสูตรใด
หลักสูตรหนึ่งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าปริญญา

หลักการเทียบโอนผลการเรียนมีดังต่อไปนี้

1. ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษา โดยดำเนินการในรูปคณะกรรมการ
2. คำนึงถึงหลักความเป็นธรรม โปร่งใส และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ
3. การเทียบโอนผลการเรียนให้พิจารณาจากเอกสาร หลักฐานการศึกษา หรือ
หลักฐานอื่นหรือประเมินจากความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ของผู้เรียนด้วยเครื่องมือ
และวิธีการที่หลากหลายไม่ซับซ้อน ทั้งนี้ให้คำนึงถึงประโยชน์ของผู้ขอเทียบโอนเป็นสำคัญ
4. พิจารณาเทียบโอนผลการเรียนเพื่อการศึกษาต่อเนื่อง โดยพิจารณารูปแบบ
การศึกษาและหลักสูตรที่อยู่ในระดับเดียวกัน

3.3 แนวการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

1. การเทียบโอนผลการเรียนให้พิจารณาจากรูปแบบการจัดการศึกษา ลักษณะ
การจัดหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ ซึ่งมีความแตกต่างหลากหลาย โดยให้เทียบเคียงกับหลักเกณฑ์
และวิธีการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่รับเทียบโอน

2. ช่วงเวลาในการเทียบโอนผลการเรียนดำเนินการได้ 2 วิธี ได้แก่

2.1 กรณีที่ 1 การเทียบโอนผลการเรียนที่จะเกิดขึ้นได้ในสภาพการณ์ต่างได้แก่
การย้ายสถานศึกษา การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา การย้ายหลักสูตร การละทิ้งการเรียนและขอกลับ
เข้าศึกษาต่อ การศึกษาจากต่างประเทศและขอเทียบโอนเข้าศึกษาต่อในประเทศ ให้ดำเนินการก่อน
เปิดภาคเรียนแรกหรือต้นภาคเรียนแรกที่สถานศึกษารับผู้ขอเทียบโอนเป็นนักเรียน ทั้งนี้

สถานศึกษาควรดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนให้แล้วเสร็จภายใน 1 ภาคเรียน ถ้ามีเหตุจำเป็นผู้ขอเทียบโอนไม่สามารถขอเทียบโอนได้ภายในเวลาที่กำหนดให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา

2.2 กรณีที่ 2 การเทียบโอนความรู้ ทักษะ หรือประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ เช่น สถานประกอบการ สถานประกอบการอิสระ สถาบันทางศาสนา สถาบันฝึกอบรม อาชีพ บ้านเรียน ฯลฯ ให้ดำเนินการก่อนเปิดภาคเรียนหรือต้นภาคเรียน เพื่อการวางแผนการเรียน โดยสถานศึกษาที่รับโอนกำหนดรายวิชา หมวดวิชา จำนวนหน่วยกิต หน่วยการเรียนรู้ที่จะรับโอน ตามความเหมาะสม รวมทั้งกรณีของผู้ที่กำลังเรียนและประสงค์จะไปศึกษาเสริมความรู้จากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในภายหลัง ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าสถานศึกษาก่อน

3. การกำหนดอายุผลการเรียนที่ขอเทียบโอนให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษาที่รับเทียบโอนโดยพิจารณาบนพื้นฐานของธรรมชาติวิชา ความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน

4. การพิจารณาให้ผลการเรียนจากการเทียบโอนให้คงผลการเรียนตามหลักฐานเดิมที่ปรากฏหรือให้ผลการเรียนใหม่ที่ได้จากการประเมินด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย

5. นักเรียนที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนต้องศึกษาต่อเนื่องในสถานศึกษาที่รับเทียบโอนผลการเรียนอย่างน้อย 1 ภาคเรียน

6. การจบหลักสูตรของผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนหรือการให้หน่วยกิต หน่วยการเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตรของสถานศึกษาที่รับเทียบโอน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 9) ได้กำหนดบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนไว้ ดังนี้

1. กำหนดให้มีการประเมินผลการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมของทุกฝ่ายและทุกคนในสถานศึกษา

2. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลให้เกิดขึ้นกับคณะครูทุกคน

3. วางระบบเครือข่ายงานและมอบหมายงาน

4. ดำเนินการประเมินโดยใช้แบบประเมิน

5. สรุปผลการประเมินของผู้ปฏิบัติงาน

6. นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550: 57) ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาเกี่ยวกับวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนดังนี้

1. กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ
2. จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา
3. วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน
4. จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล
5. จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล
6. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน
7. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่างๆรายปี รายภาค และตัดสินผลการเรียน การผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
8. การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการการเทียบระดับการศึกษาทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย คณะกรรมการการเทียบโอนผลการเรียนและเสนอคณะกรรมการบริหาร

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาและกำหนดนโยบาย จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่างๆสำหรับใช้ในการประเมินผลให้แก่บุคลากรในหน่วยงานเพื่อให้การประเมินผลบรรลุตามเป้าหมายในการจัดการศึกษา

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีความสำคัญและความจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปฏิบัติการในสถานศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูจะต้องมีความรู้เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาไว้ดังนี้

กาญจนา วัฒนาฯ (2545: 8) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัย หมายถึง การค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยวิธีการที่มีระบบแบบแผนที่เชื่อถือได้ มีจุดหมายแน่นอน เพื่อให้ได้มาซึ่งกฎเกณฑ์ ทฤษฎีที่สามารถอ้างอิงและทำนายปรากฏการณ์ต่างๆได้

ธีระพัฒน์ ฤทธิ์ทอง (2545: 3) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัย หมายถึง การศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบเพื่อทำความเข้าใจและแสวงหาคำตอบของปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู

สมบุรณ์ ดันยะ (2545: 12) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัยการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการค้นหาความรู้ ความจริงในเรื่องที่เกี่ยวกับการศึกษา โดยใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ เพื่อที่จะนำความรู้ ความจริงนั้นไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา หรือเพื่อก่อให้เกิดความรู้หรือทฤษฎีใหม่

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2546: 13) ได้กล่าวไว้ว่า การวิจัย หมายถึง กระบวนการเสาะแสวงหาความรู้เพื่อตอบคำถามหรือแก้ไขปัญหามีอยู่อย่างเป็นระบบ และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การวิจัยเป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้า และการเสาะแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน นำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูและนักเรียน

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีขอบเขตอยู่ที่การแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาศักยภาพให้ครูมีความเป็นผู้นำทางวิชาการปฏิบัติหน้าที่โดยใช้กระบวนการค้นคว้าอิสระเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้ครูสามารถใช้การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และให้สามารถศึกษาค้นคว้าค้นคว้าอิสระเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545) และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2553) ดังนี้

มาตรา 24 (5) ให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้

มาตรา 30 ให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

มาตรา 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาโดยมีครูเป็นผู้ปฏิบัติการค้นคว้าอิสระเรียกว่าครูนักค้นคว้าอิสระ (Teacher as Researcher) ซึ่งจะต้องมีพันธกิจ (Mission) ที่จะต้องค้นหาคำตอบเพื่อแก้ปัญหาต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 35) ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์วิจัยการบริหารการจัดการและการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มสาระการเรียนรู้

3. ประสานความร่วมมือในการศึกษาวิเคราะห์วิจัยตลอดจนการเผยแพร่ ผลงานการวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษาบุคคลรอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าเป็นหน้าที่ของผู้บริหารจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสนับสนุนสื่อและอุปกรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาด้านการศึกษาจัดให้มีคู่มือหรือเอกสารเพื่อประกอบการจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาและสนับสนุนให้ครูนำเสนอผลงานการวิจัยต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

5.1 ความหมายของสื่อการเรียนรู้

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 207) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนรู้ หมายถึงสิ่งที่นำความรู้ไปสู่ผู้เรียนอยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์หรือไม่ใช่สิ่งพิมพ์ได้สื่อการสอนที่ใช้สิ่งพิมพ์ คือสื่อประเภทโสตทัศนูปกรณ์ (Audio Visual Aids) หมายรวมถึงวัสดุเครื่องมือ อุปกรณ์และวิธีการทางโสต ทัศนศึกษา

สมยศ นาวิการ (2545: 30) ได้กล่าวว่า วัสดุสื่อการสอนหมายถึง การจัดสถานการณ์โดยอาศัยช่องทางตัวกลางหรือสิ่งเชื่อมโยง เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์แบ่งได้เป็น 5 ประเภท คือ

1. สื่อประเภทบุคคล เช่น ครูวิทยากร บุคคลอาชีพต่างๆ
2. สื่อประเภทวัสดุ เช่น หนังสือ ของจริง ของตัวอย่างต่างๆ
3. สื่อประเภทเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ
4. สื่อประเภทสถานที่ เช่น ห้องเรียน สถานประกอบอาชีพ
5. สื่อประเภทกิจกรรม เช่น สาธิต ทดลอง บทบาทสมมุติ

จริยา เหนียนเฉลย (2546: 14) กล่าวว่าสื่อการสอนหมายถึง การนำสื่อมาใช้ในการเรียนการสอนโดยตรงซึ่งหมายถึงการนำวัสดุเครื่องมือและวิธีการมาเป็นสะพานเชื่อมโยงความรู้เนื้อหาไปยังผู้เรียนได้เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่ถ่ายทอดซึ่งกันและกันได้ผลตามจุดมุ่งหมาย

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ช่วยให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และชัดเจนในเนื้อหาวิชามากขึ้นและยังส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมการเรียน

การสอนที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียนจนส่งผลดีต่อความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่จะช่วยในการเรียนการสอนได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็วเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมประสบการณ์ของนักเรียนผู้บริหารจึงมีหน้าที่ในการจัดการจัดวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนให้แก่สถานศึกษาอย่างเพียงพอและส่งเสริมให้ครูได้รู้จักวิธีการใช้สื่อและการผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างถูกต้อง

5.2 การใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษามการศึกษานอกสถานศึกษา (2545: 24) ระบุว่า ในทศวรรษนี้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้มีบทบาทสำคัญต่อโลกอย่างเห็นได้ชัดการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาเริ่มจากรูปแบบของ CAI (Computer Assisted Instruction) CAI มีประสิทธิภาพสูงในการฝึกหัดทักษะขั้นพื้นฐานของผู้เรียนมีราคาไม่แพง สามารถเรียนได้โดยส่วนตัวหรือห้องเรียนเล็กๆโดยไม่ต้องมีการสอนเสริม ในปัจจุบัน CAI ได้รับการพัฒนาจนมีการเชื่อมต่อเข้ากับเทคโนโลยีเครือข่ายซึ่งทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์และทำงานร่วมกันได้ และยังสามารถสนับสนุนแนวทางการสร้างสรรค์ด้วยปัญญา (Constructionist) ซึ่งเป็นพลังขับเคลื่อนใหม่ในการปฏิรูปการศึกษา

กล่าวได้ว่าสื่อการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยช่วยให้ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างบรรยากาศทางวิชาการที่ดีขึ้น สำหรับผู้เรียนทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น ชัดเจนในเนื้อหาวิชา มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 36) ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ
2. ส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ
3. จัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ
4. ประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหาพัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาบุคคลรอบรั้วองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่น

5. การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จากแนวปฏิบัติในการพัฒนาสื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อศึกษาดังกล่าว

อำภา บุญช่วย (2537: 108-109) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับ สื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. เป็นผู้ริเริ่ม โดยจะต้องประชุมปรึกษาหารือ เสนอแนวความคิดและขอความคิดเห็นจากคณะครู จะช่วยให้ครูเพิ่มพูนความรู้และมีเจตคติที่ดีต่อการใช้อุปกรณ์การเรียน การสอน
2. เป็นผู้สนับสนุน กรณีที่ครูได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนใหม่ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นฝ่ายสนับสนุน ช่วยเหลือครูให้สามารถใช้อุปกรณ์นั้นๆ ได้โดยสะดวก รวดเร็ว ซึ่งจะช่วยให้ครูมีกำลังใจในการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน
3. เป็นผู้ประสานงาน ซึ่งทำหน้าที่ประสานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
4. เป็นผู้ประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาจะต้องทำหน้าที่ประเมินผล การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดหา จัดซื้อ ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อที่มีคุณภาพเหมาะสมกับเนื้อหา และ กิจกรรม การเรียนการสอน เพื่อเป็นสิ่งเร้าให้นักเรียนสนใจและเข้าใจบทเรียนมากขึ้นและยังเป็นการส่งเสริมพัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า งานสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาที่ผู้บริหารต้องรับผิดชอบ หมายถึง การจัดหา การส่งเสริมให้ใช้ และจัดอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อทุกด้าน จัดให้มีศูนย์วัสดุประกอบหลักสูตรและการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผลิต ส่งเสริมการศึกษาพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับงานสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนสรรหา และเป็นผู้นำการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงการติดตาม กำกับ ควบคุม ประเมินผล เพื่อ การใช้วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ อันเป็นผลดีต่อการจัดการ เรียน การสอนทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

สงข ประเสริฐพันธ์ (2543: 11-12) กล่าวว่า แหล่งการศึกษาหรือแหล่งการเรียนรู้ใน ชุมชนที่จะให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ ควรประกอบด้วย

1. สถาบันครอบครัว เป็นรากฐานในการพัฒนาชีวิตของทุกคน ทุกชีวิตมีส่วน สนับสนุนให้เป็นฐานของการเรียนรู้
2. ชุมชนที่เข้มแข็งสามารถเป็นหลักการในการดำรงชีวิตให้แก่สมาชิกทุกคนเป็นที่พึ่ง ในยามที่มีปัญหาได้ทุกเรื่องและเป็นแหล่งศึกษาให้นักเรียนสามารถหาความรู้ได้

3. วัดหรือสถาบันศาสนา เป็นแหล่งเรียนรู้ของพระ นักบวช สามเณร ตลอดจนบุคลากรทางศาสนาเป็นที่พึ่งของชุมชน

4. ห้องสมุดประชาชนและที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เป็นศูนย์รวมความรู้ทุกสาขา ให้การบริการการศึกษาแก่ชุมชน ถ้าจัดการให้มีประสิทธิภาพด้วยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการบริการ แหล่งวิทยาการแหล่งนี้จะกลายเป็นศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่สมาชิกทุกคนในชุมชน

5. องค์การภาครัฐ หน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ สามารถส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาในเรื่องของการศึกษาได้เป็นอย่างดี

6. องค์การภาคธุรกิจและเอกชน ปัจจุบันองค์การธุรกิจและเอกชนเป็นองค์กรที่เข้มแข็งมาก มีศักยภาพสูงและความพร้อมสูง ยิ่งเหมาะแก่การเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนและเป็นองค์การทางการศึกษาเพื่อชุมชน

เนาวรัตน์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ์ (2544: 26) ได้กล่าวว่า แหล่งเรียนรู้ หมายถึง ถิ่นที่อยู่บริเวณบ่อเกิด ที่ศูนย์รวมความรู้ที่ให้เข้าไปศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจและความชำนาญ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แหล่งเรียนรู้ หมายถึง แหล่งการศึกษาหรือแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนที่จะให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจและความชำนาญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545)และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2553) ได้ให้ความสำคัญกับแหล่งเรียนรู้ไว้หลายประการดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 25 ได้กล่าวถึงหน้าที่ของรัฐว่า“รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบได้แก่ห้องสมุดประชาชนหอศิลป์พิพิธภัณฑสถานสัตว์สวนสาธารณะอุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีศูนย์กีฬาและนันทนาการแหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างเพียงพอ” มาตรา 29 คือ “ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคลครอบครัวชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชนองค์กรเอกชนองค์กรวิชาชีพสถาบันศาสนาสถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน”

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 36) ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ดังนี้

1. สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษาชุมชนท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง

2. จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครูสถานศึกษาอื่น บุคคลรอบครัวองค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง
3. จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาองค์ความรู้และประสานความร่วมมือ สถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง
4. จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้และประสานความร่วมมือสถานศึกษาบุคคลรอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในการ จัดตั้งส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาในการจัด กระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

จากแนวการปฏิบัติการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ดังกล่าวไว้ในข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ผู้บริหารจะต้องจัดหาหนังสือให้ไว้ในห้องสมุดตามความต้องการของครูและนักเรียนส่งเสริมให้มีการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในและ นอกสถานศึกษาและส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

7. การนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษามีส่วนสำคัญเป็นความพยายามอย่างหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมการจัดการ เรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ จากหลักการดังกล่าวได้มีผู้ให้ความหมายของการนิเทศ การศึกษาไว้ดังนี้

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 45-46) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศ หมายถึง กระบวนการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูและบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครูและเพิ่มคุณภาพของนักเรียน ให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา

กมล ภูประเสริฐ (2545: 59) ได้กล่าวว่า การนิเทศเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน ระหว่างผู้นิเทศและผู้ที่จะเข้ารับการนิเทศ ทั้งนี้เพื่อพัฒนางานในหน้าที่ที่รับผิดชอบถือเป็นการ พัฒนาศักยภาพแบบหนึ่งที่สามารถได้ผลรวดเร็ว โดยเฉพาะการนิเทศภายในสถานศึกษา จึงเป็นการรวม พลังกันเพื่อสร้างสรรค์ผลงานดีกว่าการให้แต่ละปฏิบัติงานในลักษณะต่างคนต่างทำ

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็น กระบวนการที่จะพัฒนาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เกิดการพัฒนา ชี้แนะให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อ

ปรับปรุงการสอนของครู กระตุ้นให้เกิดความเจริญก้าวหน้าของครูในการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียน และเพิ่มคุณภาพของผู้เรียนให้เหมาะสมกับสถานการณ์เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

7.1 หลักการนิเทศการศึกษา

หลักการนิเทศการศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพและแนวคิดในการจัดการศึกษาซึ่ง เสรีย์ ลาซโรจน์ (2546: 14) กล่าวสรุปไว้ว่า การนิเทศการศึกษาควรมีหลักการดังต่อไปนี้

1. กระบวนการนิเทศควรขึ้นอยู่กับหลักการและหลักวิชาที่สามารถ นำมาอ้างอิงสามารถอธิบายให้เหตุผลที่ชัดเจน ได้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงและสามารถแสดงให้เห็นพัฒนาการทั้งในด้านวิธีการและผลของการนิเทศได้

2. การนิเทศอาศัยหลักการของวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่เชื่อถือได้ มีระเบียบวิธีขั้นตอนและกระบวนการนิเทศที่ชัดเจน คือ การกำหนดปัญหา การรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินการสรุปผล ดังนั้นการนิเทศทุกครั้งย่อมมีวงจรของกระบวนการที่ชัดเจนเชื่อถือได้

3. การนิเทศการศึกษาเชื่อในแนวทางประชาธิปไตย คือ เคารพในเอกกัตตบุคคล เชื่อว่าคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านความรู้ ความสนใจ ความสามารถและศักยภาพที่จะเรียนรู้จึงควรยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะการนิเทศจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือในการทำงานโดยมีเป้าหมายร่วมกัน

4. การนิเทศต้องเป็นกิจกรรมเพื่อการสร้างสรรค์และพัฒนา จึงจำเป็นต้องแสวงหาความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคล พัฒนาให้ดีขึ้นแล้วส่งให้มีการแสดงออกเพื่อพัฒนาบุคคลและงานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงขึ้น

อัสถียัณณีย์ แสงทะตา (2546: 50) ได้ระบุถึงหลักการสำคัญในการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. การนิเทศต้องมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ ได้แก่

1.1 มีนโยบาย มีจุดมุ่งหมายและแนวทางในการปฏิบัติการนิเทศที่แน่นอนชัดเจน

1.2 เป็นไปตามกฎเกณฑ์และสภาพปัญหาหรือความเป็นจริงในเรื่องนั้นๆ

1.3 มีวิวัฒนาการทั้งด้านเนื้อหาสาระเครื่องมือเครื่องใช้อุปกรณ์ ตลอดจนกลวิธีในการนิเทศ

1.4 มีการติดตามและประเมินผลการนิเทศอย่างเป็นระบบ

2. การนิเทศเป็นการช่วยกระตุ้น ประสานงานและแนะนำให้เกิดความเจริญงอกงามแก่ผู้สอนและผู้เรียนมากกว่าการจับผิด ได้แก่ มีการฝึกอบรมด้านวิชาชีพ เพื่อครูจะได้เข้าใจหลักการสอนทั่วไปพัฒนาทักษะวิธีสอนให้มีประสิทธิภาพ ฝึกทักษะและประสบการณ์ในการใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนพัฒนาเจตคติในการเรียนการสอนให้อยู่ในเกณฑ์ดี ปรับปรุงเอกสารและแผนการสอน

3. การนิเทศตั้งอยู่บนพื้นฐานของประชาธิปไตย ได้แก่ ผู้นิเทศ คือ ผู้นำทางวิชาการ ไม่ใช่ใช้อำนาจยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลและส่งเสริมให้มีการแสดงออกอย่างทั่วถึงผู้รับการนิเทศมีอิสระที่จะคิดริเริ่ม และมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนปฏิบัติงานทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

4. การนิเทศเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ มีขั้นตอนการนิเทศ มีระเบียบและวิธีการมีการรวบรวมข้อมูลและสรุปผลนำมาใช้ในการนิเทศ

ชุมศักดิ์ อินทร์รัชย์ (2551: 218) การบริหารและการนิเทศการศึกษามีหลักการต่าง ๆ ดังนี้

1. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องเป็นประชาธิปไตย (School Administration and Supervision Must be Democratic) หมายถึง ผู้บริหารและผู้นิเทศภายในสถานศึกษาเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย คำนึงถึงความสามารถและศักยภาพของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาไม่ยับยั้งการกระทำและความคิดสร้างสรรค์ของผู้สอน การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริมให้บรรลุจุดหมายของการศึกษาและความเป็นประชาธิปไตยในสถานศึกษา หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้สอนทุกคนได้ประสานร่วมมือแสดงความคิดเห็นและปฏิบัติงานร่วมกันเป็นส่วนช่วยชี้นำ กระตุ้นส่งเสริมและป้องกันความขัดแย้งภายในมีลักษณะที่เป็นประชาธิปไตย ได้แก่ การยอมรับศักยภาพและความสามารถของผู้สอน ทุกคน การรู้จักนำศักยภาพและความสามารถของผู้สอนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน การรู้จักแบ่งเบาภาระให้คนอื่นทำงานแทนกันได้ การรู้จักยกย่องชมเชยในความคิดที่มาจากผู้ร่วมงานการมีความเป็นมิตร ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านส่วนบุคคลและส่วนร่วม การให้ความเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ไม่เลือกที่รักมักที่ชังหรือคนใกล้ชิดสนิทสนมการให้ทุกคนมีโอกาสรับผิดชอบและเป็นผู้นำ

2. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องอาศัยพฤติกรรมหรือนิสัยการร่วมมือประสาน (School Administration and Supervisor Must be Co-operative in Character) ซึ่งหมายถึง การประสานความคิดโดยกระบวนการกลุ่มร่วมมือหาทางแก้ปัญหา ร่วมปรึกษาหารือวางแผนการเรียนการสอนร่วมกัน การร่วมมือประสานงานในการบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษามีลักษณะดังนี้

2.1 ทุกคนเต็มใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่นมีความรับผิดชอบ ต่อสังคมโดย
ส่วนร่วม การแบ่งงานเป็นกลุ่มมีผลดีกว่าการมอบหมายงานเป็นรายบุคคล

2.2 ทุกคนรับรู้ รับผิดชอบต่อหน้าที่และมีส่วนร่วมในการพัฒนางานและกลุ่ม

2.3 ผู้นำเป็นส่วนหนึ่งในการทำหน้าที่ร่วมกับคนอื่น ๆ และอำนาจเหล่านั้นย่อม
มาจากการตัดสินใจของกลุ่ม

2.4 ทุกคนมีโอกาสในการพัฒนาตนเอง เพื่อประสิทธิภาพทางการเรียนการ
สอน

2.5 สร้างความเข้าใจระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้สอนต่อการพัฒนาการ
เรียนรู้ของผู้เรียน

2.6 ความร่วมมือขึ้นอยู่กับความรู้สึกลำดับทางจิตใจความจริงใจอันเป็น
ประโยชน์และมีคุณค่าต่างกัน

3. การบริการและการนิเทศภายในสถานศึกษาจะต้องเป็นวิทยาศาสตร์ (School
Administration and Supervision Must be Scientific) หมายถึง การแก้ปัญหาโดยอาศัยเหตุผล ความ
จริง การศึกษาค้นคว้า ค้นคว้าอิสระเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงมีระบบข้อมูลที่ใช้อ้างอิงได้ซึ่งมีลักษณะ
ดังนี้

3.1 การยึดหลักความจริงที่สามารถสังเกตได้

3.2 การอาศัยการวิเคราะห์เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง

3.3 การสำรวจข้อมูลสมมุติฐานเพื่อนำไปสู่การค้นคว้าหาข้อเท็จจริงและ
สรุปผลได้

3.4 การไม่ใช้อารมณ์ในการตัดสินใจและยอมรับความคิดเห็นใหม่ๆ ได้

3.5 การมีความสามารถประเมินผลตามข้อมูลที่มีอยู่และหา ทางเลือกที่
เหมาะสมและดีที่สุดเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

4. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องอาศัยหลักการทางปรัชญา
การศึกษา (School Administration and Supervision Must be Based on Accepted Educational
Philosophy) หมายถึง การยึดแนวคิด ทฤษฎีเป็นหลักในการดำเนินงาน เช่น ปรัชญาการศึกษาของ
จอห์น ดิวอี้ (John Dewey's Educational Philosophy) ซึ่งกล่าวถึงการศึกษา คือ ชีวิต ความเจริญ
งอกงาม กระบวนการทางสังคม การจัดประสบการณ์ เป็นต้น ปรัชญาการศึกษาย่อมกำหนดการ
กระทำบ่งบอกถึงจุดหมายปลายทางและคุณค่าการเรียนการสอนในสถานศึกษา

5. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องสร้างสรรค์ (School
Administration and Supervision Must be creative) หมายถึง การส่งเสริมให้มีความคิด รู้จักคิดค้น

สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ นำนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษามีกิจกรรมในทางสร้างสรรค์และเอื้อต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

5.1 การเปิดโอกาสให้ผู้สอนและผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นรวมทั้งการแสดงออกตามความสามา

5.2 รดและความถนัด เพื่อจัดประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้การมีความอิสระจากการควบคุม บังคับในการทำงานของผู้สอนและผู้เรียน

5.3 การยอมรับในธรรมชาติของบุคคลและคำนึงถึงความแตกต่างของผู้สอนและผู้เรียน เช่น ความสามารถ ความสนใจและความต้องการ

5.4 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นิเทศภายในสถานศึกษาและคณะผู้สอนในเวลาที่มีการประชุมของสถานศึกษา

5.5 การยอมรับในระดับความแตกต่างของความคิดสร้างสรรค์ และผลสำเร็จ เพื่อให้ทุกคนได้แสดงออกอย่างมีเหตุผล

6. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องอาศัยหลักการประเมินเพื่อให้ทราบผลที่ชัดเจน (School Administration and Supervision Must be Evaluated in the Light of their Results) หมายถึง การประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมมือกับผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ดังนี้

6.1 เพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียน

6.2 เพื่อเป็นการกำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย

6.3 เพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ประเด็นที่ควรประเมินมีดังนี้

6.3.1 ความเจริญก้าวหน้าของผู้เรียนโดยส่วนร่วม เช่น ความรู้ นิสัยทักษะความสามารถและเจตคติตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

6.3.2 ความก้าวหน้าของผู้สอน การนำหลักสูตรมาใช้ในการเรียนการสอนตลอดจนการประเมินเทคนิคในด้านการสอนและคุณภาพของผู้เรียน

6.3.3 ความก้าวหน้าทางการบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษา

6.3.4 การปรับปรุงอาคารสถานที่และบริเวณที่ใช้ในการเรียนการสอน

7. ความรับผิดชอบและการควบคุมของการบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องควบคู่ไปกับระบบ หมายถึง การมอบหมายความรับผิดชอบแก่บุคลากรในการนิเทศภายในสถานศึกษาให้เป็นไปตามระบบ เพื่อควบคุมดูแลให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สอนตามสาย

งาน เช่น การบริหาร ฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งการมอบหมายงานตามระบบย่อมควบคู่ไปกับหน้าที่ และอำนาจในการตัดสินใจสั่งการได้ ฝ่ายวิชาการสามารถให้คำปรึกษาดูแลการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ สามารถให้คำปรึกษาดูแลการเรียนการสอนได้ ซึ่งการทำงานจะเป็นไปอย่างมีระบบและทำงานแทนกันได้

8. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องยึดความเจริญเติบโตและพัฒนาการของผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (School Administration and Supervision Must be Centered on Child Growth and Development) จุดหมายที่สำคัญของการบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาคือเพื่ออำนวยความสะดวก และจัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมความเจริญเติบโตและพัฒนาการของผู้เรียน เช่น ส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนและพัฒนาความสนใจ ความต้องการตามความแตกต่างของแต่ละคน รวมทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ สุขภาพจิต จริยธรรม ด้านสังคม และด้านร่างกาย

9. การบริหารและการนิเทศภายในสถานศึกษาต้องมีความยืดหยุ่น (School Administration and Supervision Must be Flexible) กิจกรรมในการนิเทศภายในสถานศึกษามีความยืดหยุ่นพอที่จะปรับให้สอดคล้องกับความต้องการด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสม ซึ่งหมายถึงความยืดหยุ่น ดังต่อไปนี้

9.1 ความยืดหยุ่นด้านอาคารสถานที่ สามารถปรับปรุงอาคารสถานที่ให้สามารถใช้ได้ตามความต้องการ

9.2 ความยืดหยุ่นด้านหลักสูตร การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ชุมชนหรือท้องถิ่นและสังคมในระดับประเทศ

9.3 ความยืดหยุ่นด้านกระบวนการวิธีการสอน สามารถปรับวัตถุประสงค์ วิธีสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของสถานศึกษา บุคคลจำนวนผู้เรียนและชุมชน

9.4 ความยืดหยุ่นด้านอุปกรณ์การสอน สื่อต่างๆการปรับให้เหมาะสมกับความแตกต่างในแต่ละเนื้อหาวิชา การศึกษาอบรมและประสบการณ์ของผู้สอน

9.5 ความยืดหยุ่นด้านความจำเป็น และการกำหนดมาตรฐาน การปรับให้สอดคล้องกับความคิดเห็นและความต้องการของผู้เรียน ผู้สอน ผู้นิเทศภายในสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543: 14) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารควรมีบทบาทในการนิเทศการสอน 3 ประการ คือ

1. บทบาทในการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารมีบทบาทในฐานะผู้นิเทศ การพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

- 1.1 วางแผนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร
- 1.2 ประเมินความเหมาะสมและคุณภาพของโครงการพัฒนาหลักสูตร
- 1.3 อำนาจการให้เป็นไปตามนโยบายและปรัชญาของการศึกษาและหลักสูตร
- 1.4 อำนาจการในการพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในหลักสูตร
- 1.5 ใช้ข้อมูลจากการค้นคว้าอิสระและส่งเสริมการค้นคว้าอิสระในชั้นเรียน
- 1.6 ประสานงานกับบุคคลอื่นในการจัดการเรียนการสอนพิเศษ เช่น หน่วย

ศึกษานิเทศก์

- 1.7 ทำงานร่วมกับครูนิเทศในการใช้หลักสูตรและงานนิเทศ ให้สัมพันธ์กัน
- 1.8 เตรียมผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร
- 1.9 อำนาจความสะดวกในเรื่องเวลาและอุปกรณ์ที่ใช้ในการปรับปรุง
- 1.10 ช่วยเหลือครูแนะนำโดยใช้เทคนิคการแนะแนวและที่ปรึกษาเกี่ยวกับการ

ใช้หลักสูตร

- 1.11 จัดองค์การและอำนาจการโครงการที่เกี่ยวกับการจัดบริการทางการศึกษา

ที่จัดขึ้นเป็นพิเศษ

- 1.12 แนะนำเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรให้ชุมชนเข้าใจ

2. บทบาทในการเป็นผู้นำการเรียนการสอน ผู้บริหารมีบทบาทในฐานะเป็นผู้นำการจัดการเรียนการสอนมีดังนี้

2.1 จะต้องเปิดโอกาสครูรู้จักปัญหา ความต้องการและพฤติกรรมของนักเรียนที่สอนเป็นอย่างดี

- 2.2 จะต้องช่วยให้นักเรียนได้รับความเสมอภาคทุกคน

- 2.3 เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของการศึกษา

2.4 ส่งเสริมให้นักเรียนดำรงชีวิตร่วมกับเพื่อนในหมู่คณะได้อย่างมีความสุข
อบอุ่นและมีความสุข

2.5 เปิดโอกาสให้เกิดการฝึกฝนการอยู่ร่วมกันของนักเรียนในระบอบประชาธิปไตยอย่างมีความสุข

- 2.6 ช่วยให้เกิดการบูรณาการประสบการณ์ทั้งมวลของนักเรียน

2.7 กระตุ้นให้ครูได้ให้ความสนใจกับการพัฒนาการทุกด้านของเด็ก

2.8 ยึดหยุ่นให้เหมาะสมกับความต้องการ

2.9 จะต้องส่งเสริมสมรรถภาพในการสอนของครูให้ดียิ่งขึ้น

3. บทบาทในการเป็นผู้ประเมินผลการสอน ผู้บริหารมีบทบาทในการนำผลการไปใช้ในการนิเทศการสอน เพื่อนำผลไปใช้ทางวิชาการควรพิจารณา ดังนี้

3.1 เมื่อวิเคราะห์และสรุปผลการสอนแล้ว ควรแจ้งให้ฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ เช่น ฝ่ายวิชาการ โดยเฉพาะการประเมินผลจากผู้สอน เพราะเน้นการเกี่ยวข้องโดยตรง

3.2 การพิจารณาจากการประเมินผล ควรจะได้พิจารณาร่วมกันหลายฝ่าย ไม่ควรพิจารณาจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เพื่อให้ผู้อื่นร่วมพิจารณา ฝ่ายนิเทศควรจะได้ประเมินผลทั้งในลักษณะกว้างและเฉพาะ

3.3 การพิจารณาผลการประเมิน ควรกระทำด้วยความรอบคอบและระมัดระวังผู้นิเทศควรใช้ข้อมูลอื่นประกอบด้วย

3.4 ข้อมูลจากการประเมินลักษณะหนึ่ง ก็ใช้ประโยชน์ในแง่การปรับปรุงบริการการสอน ก็ควรจะใช้ในด้านนั้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความยืดหยุ่น เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจร่วมกัน เตรียมการช่วยเหลือให้คำปรึกษาวิเคราะห์ สรุปข้อเท็จจริง ให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยเฉพาะงานวิชาการควรปรับปรุงให้เกิดการเรียนรู้ให้บรรลุตามความมุ่งหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ

8. การแนะแนวการศึกษา

การแนะแนวเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นมากในด้านการบริหารงานวิชาการเพราะจะเป็นการช่วยเหลือนักเรียนให้มองเห็นอนาคตและเลือกวิธีการดำเนินชีวิตของตนเองให้เหมาะสมกับสภาพที่เป็นอยู่ได้ การบริหารการแนะแนวนั้นเป็นการจัดบริการให้กับนักเรียนที่มีปัญหาหรือนักเรียนที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือแนะนำบางอย่าง ในการจัดการบริการต่างๆผู้บริหารจำเป็นต้องใช้เทคนิคและบุคลากรให้เหมาะสมกับงานจึงจะทำให้งานแนะแนวมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ สำหรับการแนะแนวได้มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายและหลักการดังนี้

เกื้อกูล ทาสิทธิ์ (2540: 1) กล่าวถึงความหมายของการแนะแนวไว้ว่า งานแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนให้รู้จัก และเข้าใจตนเอง ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัว ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาสูงสุด เต็มตามศักยภาพของแต่ละคนในทุกๆด้าน ส่งเสริม และช่วยเหลือนักเรียน

ให้สามารถปรับตัวและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถพึ่งตนเองได้ สามารถเผชิญปัญหาอุปสรรคต่างๆ รู้จักเลือกตัดสินใจ และวางแผนอนาคตของตนได้อย่างเหมาะสม

ลักษณะ สรีรวัฒน์ (2543 : 16) กล่าวถึงความหมายของการแนะแนวไว้ว่า เป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนอย่างกว้างขวาง เพื่อการพัฒนา ไม่กำหนดช่วงเวลา และโอกาสเพื่อค้นหาวิธีการทุกอย่างที่จะช่วยให้เขาพัฒนาไปถึงที่สุดตามความถนัด ความต้องการ ความสามารถ และความสนใจใฝ่เรียนรู้ที่จะเข้าใจสภาพแวดล้อม รู้จักวิธีการที่จะเผชิญปัญหา ตัดสินใจ เลือกวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง สามารถวางแผนการดำเนินชีวิตในอนาคตของตนและปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างดี

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การแนะแนวหมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างของบุคคล ให้สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง เป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนให้รู้จักและเข้าใจตนเอง ให้สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้ สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเอง วางแผนการดำเนินชีวิตในอนาคตได้อย่างเหมาะสม อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

8.1 หลักการแนะแนว

ลักษณะ สรีรวัฒน์ (2543: 14-20) ได้กล่าวถึงภาพรวมของหลักการแนะแนวไว้ดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) บุคลิกภาพ (Personality) ของแต่ละคนเป็นลักษณะเฉพาะตัว ทางจิตวิทยาถือว่าทุกคนไม่เหมือนกัน ดังนั้นการให้คำปรึกษาจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของแต่ละคนตามความเหมาะสม
2. บุคคลไม่อยู่นิ่ง (Dynamic Organism) ชีวิต คือ การเติบโตและการแก้ปัญหาอยู่เสมอ มีการเปลี่ยนแปลง เจริญงอกงามเป็นไปตามแบบของแต่ละบุคคล
3. ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อการตัดสินใจอย่างฉลาดเพื่อการเลือกที่ดีความ มีการวางแผน โดยมุ่งให้ได้รับประโยชน์จากการบริหาร
4. เคารพต่อบุคคลตามหลักประชาธิปไตย ให้เกียรติแก่ทุกคน การให้คำปรึกษาจะต้องรับผิดชอบทั้งด้านส่วนบุคคลและสังคม ต้องยึดหลักประชาธิปไตย
5. การแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนอย่างกว้างขวาง เพื่อการพัฒนา ไม่กำหนดช่วงเวลาและโอกาส
6. การแนะแนวต้องยึดนักเรียนหรือผู้รับการปรึกษาเป็นศูนย์กลาง ไม่ใช่เป็นการแก้ปัญหาให้เด็กทำตาม แต่ต้องให้เขาคัดสินใจด้วยตนเอง

7. งานแนะแนวจะสร้างและพัฒนาเด็กในทุกๆทาง แผนงานแนะแนวมีลักษณะเป็นการบริการแก่นักเรียน ดำเนินงานเพื่อประโยชน์แก่นักเรียนด้วยวิธีต่างๆ
8. การแนะแนวเป็นงานหนึ่งที่สำคัญของการศึกษา เพราะเป็นอุปกรณ์ที่ช่วยให้การศึกษาสมบูรณ์
9. การให้คำปรึกษาจะต้องให้ความสนใจทั้งการส่งเสริม พัฒนาการด้านต่างๆให้สมบูรณ์ การป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น และการแก้ไขปัญหา
10. ต้องรักษาความลับ การรักษาความลับเป็นจรรยาบรรณของผู้ประกอบอาชีพ
11. งานแนะแนวต้องร่วมมือกับหลายฝ่าย ทั้งในสถานศึกษา และหน่วยงานอื่นๆนอกสถานศึกษา
12. ควรมีผู้ให้คำปรึกษาประจำ เพราะครูแนะแนวมีชั่วโมงสอน ครูแนะแนวทำหน้าที่ 2 บทบาท (เป็นครูทั่วไปและผู้ให้คำปรึกษา)
13. อัตราส่วนการให้คำปรึกษากับจำนวนนักเรียน โดยทั่วไปนักเรียน 250 คน ต่อผู้ให้คำปรึกษา ปรึกษา 1 คน
14. พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกต้องมีเหตุ เช่น ขโมยเพราะหิว เป็นต้น
15. สงวนเวลา ไม่ควรเร่งร้อน
16. บริการแนะแนวให้เด็กได้รับการศึกษาถึงขีดสุดของระดับสติปัญญาและความสามารถ
17. บุคคลย่อมมีศักดิ์ศรีและศักยภาพถ้าได้รับการชี้แนะทางที่ถูกที่ควร
18. การแนะแนวเป็นกระบวนการรวม คือ การพิจารณาคำปรึกษาทั้งหมด รวมๆทุกสิ่งทุกด้านไปพร้อมๆกัน
19. การแนะแนวเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้ใหญ่ สืบเนื่องตลอดชีวิต
20. ประเมินผลโครงการเป็นระยะๆ ว่าเป็นผลอย่างไรหรือควรปรับปรุงแก้ไขอะไร
21. ยึดมั่นในคติธรรม มีเมตตา กรุณา ปราศจากอคติ
22. ใช้วิธีทางวิทยาศาสตร์เข้าช่วย เช่น กระตือรือร้นติดตามความก้าวหน้า หมั่นหาความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอ
23. ไม่บังคับให้ผู้อื่นปฏิบัติตามที่ตนเองต้องการ มีการวางแผนร่วมกัน
24. ประสานงานกับผู้ชำนาญเฉพาะด้าน สาขา เพราะงานบางอย่างเกินความสามารถของเราที่จะแก้ปัญหา

25. การแนะแนวช่วยเหลือบุคคลที่ต้องการให้ช่วยเหลือ

26. การแนะแนวจัดขึ้นเพื่อพัฒนาบุคคลให้เจริญทุกด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มุ่งให้ทุกคนมีความสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการพัฒนาตนเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า หลักการแนะแนวโดยทั่วไปคือ กระบวนการส่งเสริม และช่วยเหลือผู้เรียนที่ครอบคลุมในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัว การศึกษา และการประกอบอาชีพโดยเฉพาะ ไม่ได้เป็นหน้าที่ของผู้ใดผู้หนึ่ง แต่ตรงข้ามควรเป็นการร่วมมือของทุกฝ่าย ต้องมีการประสานงาน มีการวางแผน และที่สำคัญควรตั้งอยู่บนความยุติธรรม ความเสมอภาค เพื่อให้ผู้เรียนเกิดประโยชน์สูงสุด

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 36) ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติในการแนะแนว การศึกษาดังนี้

1. การจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษาโดย เชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอน
2. ดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา
3. ติดตามและประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาใน สถานศึกษา
4. ประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแนะแนว การศึกษากับสถานศึกษาหรือเครือข่ายแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา

8.2 ประเภทของการแนะแนว

ลัดขันธ์ สรวิวัฒน์ (2543 : 41) ได้กล่าวว่า การแนะแนว มีหลายประเภท สามารถ จำแนกได้ตามลักษณะของปัญหาต่างๆ โดยแบ่งประเภทของการแนะแนวออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. การแนะแนวทางการศึกษา (Education Guidance)

การแนะแนวทางการศึกษา เป็นกระบวนการของการให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับทาด้านการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนหรือผู้รับบริการทราบถึงแนวทางการเข้ารับการศึกษา แนวโน้มของการศึกษา โอกาสของการศึกษาในอนาคต ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนหรือผู้รับบริการ สามารถเลือกแนวทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับความสามารถทางสติปัญญา ความถนัด ความ สนใจ ซึ่งจะส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพในอนาคต

2. การแนะแนวทางอาชีพ (Vocational Guidance)

การแนะแนวทางอาชีพ เป็นกระบวนการของการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกของงานอาชีพแนวทางและ โอกาสของการประกอบอาชีพแต่ละอาชีพ การแนะแนวทางอาชีพ จะช่วยให้ผู้เรียน ผู้รับบริการรู้จักศึกษาโลกของงานอาชีพ รู้จักเตรียมตัวทางด้านอาชีพและช่วยให้ผู้เรียนหรือผู้รับบริการเลือกงานอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง สามารถวางแผนการประกอบอาชีพได้ ซึ่งจะทำให้ทำงานอาชีพได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและมีความสุขกับการทำงาน

3. การแนะแนวทางด้านสังคมส่วนตัว (Personal Social Guidance)

การแนะแนวทางด้านสังคมส่วนตัว เป็นกระบวนการของการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนหรือผู้รับบริการ ให้รู้จักปฏิบัติตนที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นผู้ที่มีความสุขกายและสุขภาพจิตดี มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น รู้จักทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและบุคคลอื่น

การแนะแนวจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับครูแนะแนวเพียงคนเดียว แต่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญมากในการบริหาร จัดการวางแผน การเลือกสรรบุคลากรที่จะทำหน้าที่ให้การสนับสนุนกับงานแนะแนว ทั้งนี้ ต้องร่วมมือประสานกับทุกฝ่ายมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้นและใช้วิธีการดำเนินงานที่หลากหลายและครบวงจรเพื่อกระตุ้นให้ครูและผู้เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของการแนะแนวเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนอย่างแท้จริง

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การแนะแนวนั้น ผู้บริหารจะต้องอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการแนะแนวให้กับครูในสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล จัดหางบประมาณสนับสนุนงานแนะแนวในสถานศึกษาประสานกับหน่วยงานอื่นเพื่อแนะแนวให้แก่ผู้เรียนและสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาเป็นบุคคลแห่งการแนะแนว

9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 3-4) ได้ระบุถึงหลักการและกระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษามีหลักการ ดังนี้

1. การสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจในคุณภาพการศึกษา
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทางการศึกษาของทุกฝ่ายทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ
3. ความร่วมมือทางวิชาการขององค์กรบุคลากรในพื้นที่
4. การดำเนินงานเน้นคุณภาพในการปฏิบัติงานทุกระดับทุกขั้นตอน
5. การดำเนินงานสามารถติดตามตรวจสอบได้

6. การรายงานสู่สาธารณชนและผู้เกี่ยวข้อง

กระบวนการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษามีดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพการศึกษาเป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเข้าสู่มาตรฐานที่กำหนดไว้ประกอบด้วย

1.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษาโดยกระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับชาติเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ และจัดทำข้อมูลพื้นฐานการศึกษาไว้เพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพต่อไป

1.2 การพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานโดยกระทรวงศึกษาธิการเขตพื้นที่การศึกษาและ / หรือต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดทำแผนเพื่อใช้เป็น แนวทางในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพเข้าสู่มาตรฐานที่กำหนดไว้ในด้านการพัฒนาหลักสูตรคือการพัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรธรรมนุษย์ สถานศึกษาการเรียนการสอน การแนะแนวการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล เป็นต้นทั้งนี้โดยเน้นระบบและกลไกการปฏิบัติงานตามแผนติดตามกำกับการดำเนินงานอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

2. การตรวจสอบทบทวนและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาหรือต้นสังกัดและกระทรวงศึกษาธิการเพื่อยืนยันช่วยเหลือ สนับสนุนเฝ้าระวังปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดมุ่งไปสู่มาตรฐานที่ต้องการ ดังนี้

2.1 การตรวจสอบทบทวนการดำเนินงานทั้งระบบด้วยตนเองของสถานศึกษาเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอและรายงานผลต่อผู้ปกครอง ชุมชนสังคมและผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา

2.2 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยเขตพื้นที่การศึกษาและ / หรือต้นสังกัดเพื่อส่งเสริม สนับสนุนและ / หรือใช้มาตรการในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้การตรวจสอบติดตามและการประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมของประเทศโดยกระทรวงศึกษาธิการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนและ/ หรือใช้มาตรการในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. การประเมินและรับรองคุณภาพการศึกษาเป็นการดำเนินงานประกันคุณภาพภายนอกโดยสำนักรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อประเมินและรับรองว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

9.1 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2544: 17) ได้ระบุว่าการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกที่สำคัญที่จะช่วยทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ โดยสถานศึกษาต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจนสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ แล้วดำเนินการจัดการศึกษาให้สามารถสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียนจะมีคุณลักษณะตามมาตรฐานที่กำหนดไว้โดยมีแนวดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1. การจัดทำธรรมนูญสถานศึกษาเป็นข้อตกลงที่กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชนเพื่อใช้เป็นแผนแม่บทในการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาในช่วงเวลาที่กำหนด โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาเป็นพื้นฐานในการพัฒนา
2. การบริหารจัดการคุณภาพเป็นการนำทรัพยากรและวิธีการต่างๆมาดำเนินการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องมีระบบคุณภาพ มีมาตรฐานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในธรรมนูญสถานศึกษาโดยเน้นด้านการเรียนการสอนการวัดผลประเมินตามสภาพจริงและ ด้านการบริการและการจัดการ
3. การตรวจสอบ ทบทวนและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานการประเมินสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพที่กำหนดในธรรมนูญสถานศึกษาทุกปีเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
4. การรายงานคุณภาพการศึกษาเป็นการสื่อสารให้นักเรียนผู้ปกครองชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบถึงความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่กำหนดไว้ในธรรมนูญสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543: 12) ได้ระบุบทบาทผู้บริหารจะต้องมีความตระหนักเข้ามามีส่วนส่งเสริมสนับสนุนและร่วมคิดร่วมทำร่วมทั้งจะต้องมีการทำงานเป็นทีม โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้มองเห็นคุณค่าและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาโดยมีการติดตามและกำกับดูแล การดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพถูกระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยกำหนดให้ทุกสถานศึกษาต้องมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาจะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติ ดังนั้นผู้บริหารจึงควรศึกษาทำความเข้าใจถึงเรื่องของการประกันคุณภาพหลักการและกระบวนการของการประกันคุณภาพและแนวการดำเนินการประกันคุณภาพของสถานศึกษาทั้งนี้

เพื่อให้การประกันคุณภาพสามารถเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้

10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนเป็นสิ่งที่สถานศึกษาควรที่จะประสานให้ความร่วมมือกับสถาบันองค์กรต่างๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการให้ความรู้แก่คนในชุมชนอันเป็นแนวทางที่จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนเมื่อชุมชนเข้มแข็งก็ทำให้การจัดการศึกษาในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยความราบรื่นก่อให้เกิดความร่วมมือทั้งทรัพยากรและงบประมาณ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 38) ได้ให้แนวปฏิบัติในการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนดังนี้

1. การศึกษาสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน
2. จัดให้ความรู้เสริมสร้างความคิดและเทคนิคทักษะทางวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนและท้องถิ่น
3. การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษาและที่จัดโดยบุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
4. ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลครอบครัวชุมชนและท้องถิ่น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ผู้บริหารจะต้องศึกษาและสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชนวางแผนในการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชนส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลครอบครัวชุมชนและท้องถิ่นตลอดจนจัดบุคลากรในสถานศึกษาให้มีหน้าที่ประสานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคลครอบครัวชุมชนและท้องถิ่น

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

ในยุคปัจจุบันเป็นยุคที่มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีโดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสารสนเทศการประสานความร่วมมือในด้านวิชาการกับสถานศึกษาอื่นทำให้นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษาได้รับความรู้ที่กว้างขวางขึ้นเพราะการร่วมมือทางวิชาการเป็นการแบ่งปันสื่อและองค์ความรู้ต่างๆ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการประสานความร่วมมือไว้ดังนี้

มยุรา เพชรสังหาร (2542: 35-41) ได้ให้ความหมายของการประสานงานว่า หมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคล มีการทำงานร่วมกันด้วยความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและกระทำด้วยความเต็มใจ เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สมยศ นาวิการ (2545: 202) กล่าวว่า การประสานงาน หมายถึง กระบวนการของการทำให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในกิจกรรมและเป้าหมายของแผนกต่างๆขององค์กรที่แยกจากกัน เพื่อความสำเร็จขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การประสานงาน หมายถึง กระบวนการสร้างความร่วมมือร่วมใจของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลภายในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงาน ประสานความร่วมมือในการที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร เพื่อความสำเร็จขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวการดำเนินการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

ในการดำเนินงานของสถานศึกษานั้นจะต้องมีการประสานงานและประสานความร่วมมือกับทุกฝ่าย ตั้งแต่บุคคลในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงาน โดยเฉพาะการประสานความร่วมมือในด้านการพัฒนาวิชาการ ซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 38) ได้ให้แนวปฏิบัติในการดำเนินงานประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นดังนี้

1. ประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาทั้งบริเวณใกล้เคียงภายในเขตพื้นที่การศึกษาและต่างเขตพื้นที่การศึกษา

2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานดังนี้

1. ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

2. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

3. ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในอื่นๆ

4. จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น

จากแนวทางการดำเนินการในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าผู้บริหารจะต้องวางแผนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆทั้งภายในประเทศและต่างประเทศแต่งตั้งบุคลากรให้มีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นและจัดระบบในองค์กรให้มีความเหมาะสมในการใช้เป็นสถานที่ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นจากแนวทางการดำเนินการในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นดังกล่าวมาทำให้ทราบว่าผู้บริหารจะต้องวางแผนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆทั้งภายในประเทศและต่างประเทศแต่งตั้งบุคลากรให้มีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นและจัดระบบในองค์กรให้มีความเหมาะสมในการใช้เป็นสถานที่ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

12. การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา

อรุณ จันทวานิช (2546 : 20) กล่าวว่าสถานศึกษาที่สมบูรณ์แบบนั้นต้องเป็นสถานศึกษาที่สามารถเป็นแบบอย่างในการให้ความช่วยเหลือชุมชนและสถานศึกษาอื่นและปัจจัยหลักแห่งการช่วยเหลือคือเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ชุมชนและสถานศึกษาอื่นในการพัฒนาครูและบุคลากรร่วมและสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมชุมชนส่งเสริมสถานศึกษาอื่นพัฒนาการจัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 16) กล่าวไว้ในมาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยมีกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน โดยมีกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรหาภูมิปัญญาและวิทยาการ

ต่างๆเพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการได้ดังนี้

1. จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น
2. ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน
3. ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ
4. พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ระหว่างชุมชน
5. ประชาสัมพันธ์การสร้าง ความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา
7. ร่วมมือกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน
8. ส่งเสริมสนับสนุนให้ที่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น
9. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น

จากแนวทางการปฏิบัติการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัวองค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ผู้บริหารจะต้องสำรวจและศึกษาข้อมูลรวมทั้งความต้องการในการสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันที่จัดการศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการ

ได้รับการศึกษาของบุคคลรอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคลรอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาจัดระบบภายในองค์กรให้มีความเหมาะสมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคลรอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาและแต่งตั้งบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถให้มีหน้าที่ประสานให้เกิดความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคลรอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

6. การบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

6.1 สภาพทั่วไปและที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นหน่วยงานทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตั้งแต่วันที่ 17 สิงหาคม 2553 รับผิดชอบการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของจังหวัดปทุมธานี 5 อำเภอ คือ อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอบางบาล อำเภอยางชุมน้อย อำเภอศรีสะเกษ และอำเภอศรีสะเกษ มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับ ดูแล สนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล รอบครัวองค์กร ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในรูปแบบ ที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา ให้ประชากรในวัยเรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เสมอภาค เท่าเทียมและมีคุณภาพ จัดตั้ง ยุบรวมหรือล้มเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา มีโครงสร้างการบริหารสำนักงาน 8 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มอำนวยการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มนโยบายและแผน กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา กลุ่มบริหารงาน การเงินและสินทรัพย์ กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการศึกษา หน่วยตรวจสอบภายใน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

6.2 เขตพื้นที่บริการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีเขตพื้นที่บริการในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 5 อำเภอ คือ อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอบางบาล อำเภอยางชุมน้อย อำเภอศรีสะเกษและอำเภอศรีสะเกษ

6.3 สภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

ข้อมูลพื้นฐาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ประกอบด้วย 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองหนองบัวลำภู อำเภอนากลาง อำเภอโนนสูง อำเภอรัตนวาปีและอำเภอศรีบุญเรือง มีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยจำแนกขนาดของสถานศึกษาเป็น 7 ขนาด และมีจำนวนสถานศึกษาทั้งสิ้น 149 โรง ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 1-2 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลจำนวนสถานศึกษา

ประเภท	จำนวนสถานศึกษา	ร้อยละ
จำแนกตามประเภทระดับชั้นที่เปิดสอน		
ระดับอนุบาล 1 – ป.6	134	89.93
ระดับอนุบาล 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 (ขยายโอกาส)	15	10.07
รวม	149	100
จำแนกตามประเภทระดับชั้นที่เปิดสอน		
ระดับอนุบาล 1 – ป.6	134	89.93
ระดับอนุบาล 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 3 (ขยายโอกาส)	15	10.07
รวม	149	100
จำแนกตามประเภทตามขนาดสถานศึกษา		
ขนาดที่ 1 (นักเรียน 1 – 120 คน)	22	14.77
ขนาดที่ 2 (นักเรียน 121 – 200 คน)	51	34.23
ขนาดที่ 3 (นักเรียน 201 – 300 คน)	46	30.87
ขนาดที่ 4 (นักเรียน 301 – 499 คน)	23	15.44
ขนาดที่ 5 (นักเรียน 500 – 1499 คน)	7	4.69
ขนาดที่ 6 (นักเรียน 1500 – 2499 คน)	0	0
ขนาดที่ 7 (นักเรียน ≥ 2500 คน)	0	0
รวม	149	100

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเภท	จำนวนสถานศึกษา	ร้อยละ
จำแนกตามรายอำเภอ		
อำเภอเมือง	41	28.00
อำเภอเชียง	23	15.00
อำเภอบาเจาะ	27	18.00
อำเภอรือเสาะ	40	27.00
อำเภอศรีสาคร	18	12.00
รวม	149	100

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลจำนวนนักเรียน จำแนกรายชั้น/ เพศ และห้องเรียน ปีการศึกษา 2555

ระดับชั้น	จำนวน นักเรียนชาย	จำนวน นักเรียนหญิง	รวม	จำนวน ห้องเรียน
อนุบาล 3 ขวบ	313	300	613	33
อนุบาล 1	2,034	1,867	3,901	173
อนุบาล 2	2,085	1,896	3,981	181
รวมก่อนประถม	4,432	4,063	8,495	387
ประถมศึกษาปีที่ 1	2,801	2,280	5,081	188
ประถมศึกษาปีที่ 2	2,359	2,092	4,451	179
ประถมศึกษาปีที่ 3	2,298	2,051	4,349	177
ประถมศึกษาปีที่ 4	2,304	2,115	4,419	180
ประถมศึกษาปีที่ 5	2,341	2,183	4,524	179
ประถมศึกษาปีที่ 6	2,047	1,958	4,005	174
รวมประถมศึกษา	14,150	12,679	26,829	1,077

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ระดับชั้น	จำนวน นักเรียนชาย	จำนวน นักเรียนหญิง	รวม	จำนวน ห้องเรียน
มัธยมศึกษาปีที่ 1	257	154	411	17
มัธยมศึกษาปีที่ 2	231	180	411	17
มัธยมศึกษาปีที่ 3	205	201	406	19
รวมมัธยมศึกษาตอนต้น	693	535	1,228	53
รวมทั้งสิ้น	19,275	17,277	36,552	1,517

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การค้นคว้าอิสระเรื่องพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูตามทัศนะของครูตามทัศนะของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษางานค้นคว้าอิสระที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์ ดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

พนัส เจริญวงศ์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษาสถานศึกษามัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการและการประกันคุณภาพของสถานศึกษามัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 12 โดยรวมอยู่ในระดับมากและระหว่างความเห็นของข้าราชการครูที่มีอายุราชการต่างกันที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกันและมีสถานภาพต่างกันมีความแตกต่างกันสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษาสถานศึกษามัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 12 มีความสัมพันธ์กัน

สมศักดิ์ ด้านเดชา (2544: 4) ได้ศึกษาทักษะการบริหารงานและประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษา จังหวัดยะลา พบว่า ปัญหาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษา จังหวัดยะลา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ศึกษาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ขาดการติดตามประเมินผลการเรียนการสอน จัดหาสื่อการเรียนการสอนให้ไม่เพียงพอ ไม่สนับสนุนให้ครูวัดผลเป็นระบบและต่อเนื่อง ไม่สนับสนุนให้ครูจัดห้องสมุดให้เป็นเอกเทศ ขาดการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการประชุม

อบรมทางวิชาการน้อย ส่วนข้อเสนอแนะ ได้แก่ ผู้บริหารควรจัดครูบรรณาธิกรักษ์ให้เพียงพอ ควร
นิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง และควรประชุมอบรมทางวิชาการเดือนละครั้ง

ทูลกิจ พิมพ์แพง (2547 : 99) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการใน
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่ชี้ชัดผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษาประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมี
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาประถมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิรักษ์ บินมามะ (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการประกัน
คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนราธิวาส ที่พร้อมรับการประเมินจากองค์กร
ภายนอก พบว่า สภาพการดำเนินงานด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาทุกสถานศึกษามี การ
กำหนดมาตรฐานสถานศึกษา ซึ่งยึดตามมาตรฐานสถานศึกษามาตรฐานชาติ และพัฒนามาตรฐาน
ลงสู่การปฏิบัติ 2 รูปแบบ คือ 1) ยึดมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดขึ้นเป็นหลัก 2) ยึดภาระงานของ
สถานศึกษาเป็นหลัก ส่วนสภาพการดำเนินงานด้านการตรวจสอบและปรับปรุงสถานศึกษา พบว่า
มีการตรวจสอบภายใน โดยการประเมินตนเอง และการตรวจสอบภายใน โดยสำนักงานการ
ประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตลอดจนมีการจัดทำและรายงานผล
การประเมินตนเอง และสภาพการดำเนินงานด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่า สถานศึกษา
มีการเตรียมตัวเพื่อรองรับการประเมินจากองค์กรภายนอก 2 ด้าน คือ 1) การเตรียมความพร้อม
ด้านบุคลากร 2) การเตรียมพร้อมด้านเอกสาร

สมชาย คำปลิว(2549: 69-74) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาอำเภอรามัญใต้ จังหวัดศรีสะเกษ
พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ใน
ระดับมากทุกด้านและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การแนะแนวการศึกษาผู้บริหารมีบทบาท
สูงสุดและรองลงมาคือการนิเทศการศึกษาโดยครูผู้สอนที่มีเพศอายุและประสบการณ์ในการสอน
ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน
ส่วนครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ในภาพรวมแตกต่างกันและมีข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทสำคัญในการ
บริหารงานวิชาการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาโดยผู้บริหารจะต้อง
สื่อสารเผยแพร่ให้ครูและผู้บริหารได้เข้าใจแสวงหาวิธีการที่จะส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้
ได้ด้วยตนเองเพื่อฝึกฝนให้เกิดทักษะการเรียนรู้อันจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตดังนั้นการ
ส่งเสริมสนับสนุนและเตรียมความพร้อมผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการบริหารงานวิชาการจึงมี
ความสำคัญตลอดถึงการพัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งแสวงหาความร่วมมือกับ

หน่วยงานทางการศึกษาบุคคลในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนโดยนำความรู้ ประสบการณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลมาใช้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของ นักเรียน

ชูไธลา จิตรบรรทัด (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี พบว่า ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านการนิเทศการสอนของผู้บริหาร โดยภาพรวม ผู้บริหารมีพฤติกรรมกรรมการแสดงออกอยู่ในระดับมาก ส่วนรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัย ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพนักเรียนตามสมมติฐานไม่มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า คุณภาพ ผู้เรียนได้รับอิทธิพลโดยตรงตัวแปรเชิงสาเหตุ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การนิเทศการ สอนของผู้บริหาร พฤติกรรมการสอนของครู โดยตัวแปรเชิงสาเหตุในรูปแบบสามารถร่วมกัน อธิบายประสิทธิภาพในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 46

สรรค์สุรางค์ สุไลมาน (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น พื้นฐานในจังหวัดปัตตานี มีการปฏิบัติโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก สำหรับปัญหา การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ บุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรและการนำ หลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดหลักสูตรไม่สอดคล้องกับอาชีพและความ ต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ครูไม่ได้สอนตามหลักสูตร สถานศึกษาขาดสื่อการเรียนการสอน และนวัตกรรม สถานศึกษาขาดงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ ครูขาดความเข้าใจใน เรื่องการวัดผลและประเมินผล การนิเทศภายในไม่เป็นระบบและขาดความต่อเนื่อง ขาด ห้องปฏิบัติการและห้องสมุดที่เป็นเอกเทศ หนังสือมีน้อย ส่วนข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรจัดสรร งบประมาณให้เหมาะสม ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดทำสื่อการเรียน การสอนและการผลิตเครื่องมือการวัดผล และประเมินผลที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

วิเชียร สุวรรณศรี (2552 : 81) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามี ค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

อนันต์ หะยีสาและ (2552: 90-95) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาสเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาสเขต 1

มีการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาในพื้นที่เสี่ยงต่างกันมีปัญหาแตกต่างกัน อันเนื่องมาจากปัจจัยด้านต่างๆของสถานศึกษามีความต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นในด้านจำนวนชุมชนที่ต่างกัน สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่สีเขียวมีความพร้อมด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการสถานศึกษาที่ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนมีระบบการบริหารวิชาการที่ดี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ที่หลากหลาย ซึ่งสามารถเลือกบุคลากรให้ทำงานได้อย่างเหมาะสมกับความต้องการของแต่ละบุคคลมีความคล่องตัวในการบริหารงานสูงในด้านบริหารวิชาการสามารถจัดบุคลากรตามความต้องการของสถานศึกษาและสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ส่วนสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในพื้นที่สีเหลืองและสีแดง มีการบริหารงานวิชาการน้อยไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาในด้านความรู้ความเข้าใจในด้านต่างๆ จึงส่งผลให้การปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจแตกต่างกัน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

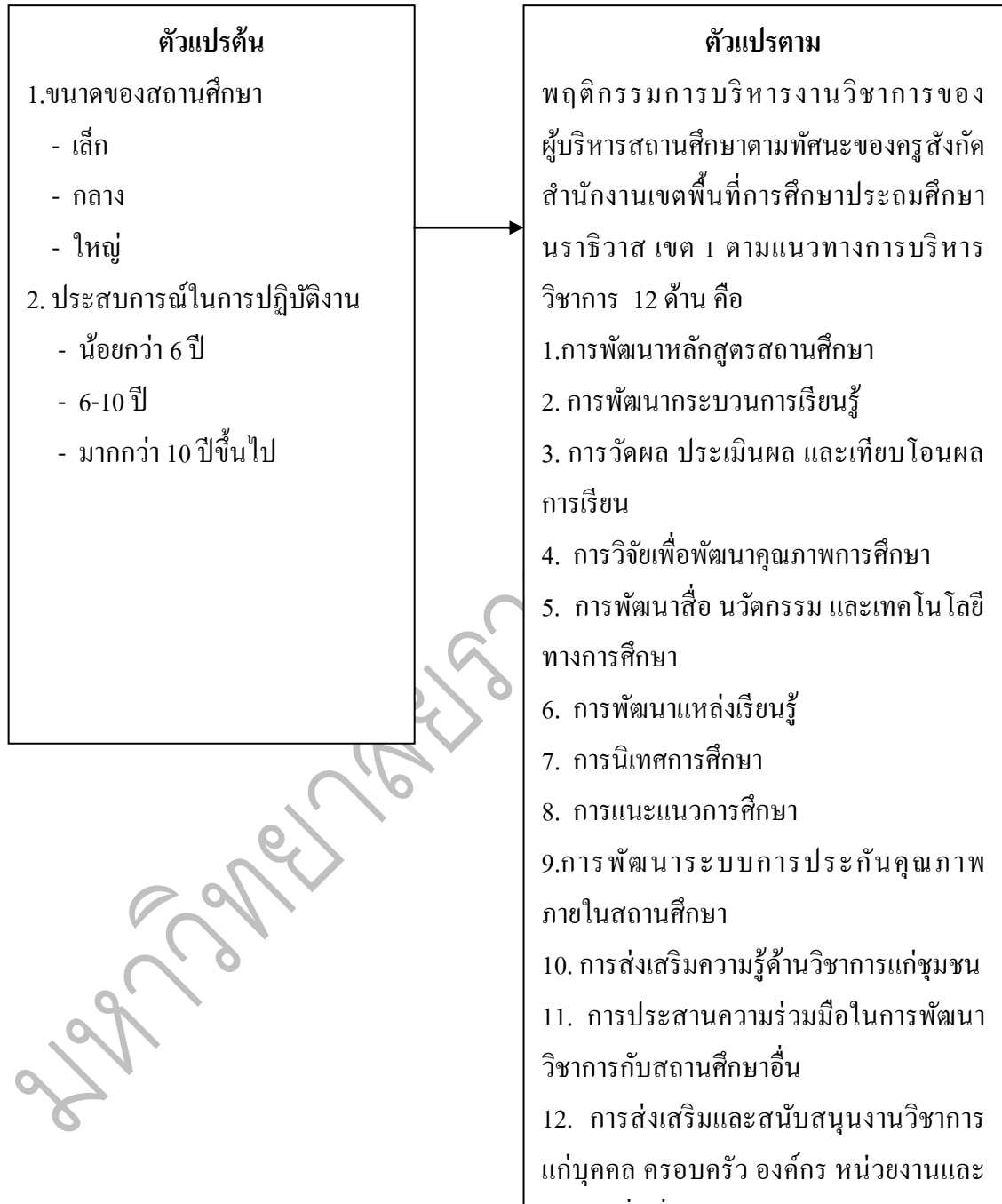
โรเจอร์ (Rogars, 1992 ; อ้างถึงใน วรรณเพ็ญ พิสุทธิพงษ์, 2553 : 35) ได้ทำการศึกษาเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการศึกษา พบว่า บทบาทที่สำคัญๆของผู้บริหาร ได้แก่ การบริหารงานวิชาการเป็นผู้นำด้านการชี้แนะการสอน การบริหารงานบุคคลเป็นผู้บริหารจัดการ และการบริหารงานสถานศึกษากับชุมชนเป็นผู้สร้างมนุษยสัมพันธ์

ดิกเคอร์สัน (Dickerson, 1996 ; อ้างถึงใน สมส่วน ภูวงษ์ยางนอก, 2554 : 46) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแบบภาวะของผู้นำควบคุมและความจำกัดของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่บริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์บทบาทของครูใหญ่ในบริบทของการบริหารงานวิชาการ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1. แบบภาวะผู้นำ 2. กลไกการควบคุมทางสังคม 3. ความตึงเครียดหรือความจำกัดของบทบาทที่เกิดจากความเปลี่ยนแปลงของบทบาทที่คาดหว้ง ผลการค้นคว้าอิสระพบว่า ในด้านพฤติกรรมองค์กรนั้น ความคาดหวังในบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยมีการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานเป็นศูนย์กลาง ความตึงเครียดระดับสูงของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา เกิดจากความไม่สอดคล้องระหว่างการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานกับการใช้อำนาจตามตำแหน่งเพื่อการควบคุมการปฏิบัติงาน และการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สภาวะเช่นนี้อาจทำให้มีแรงต่อต้านเกิดขึ้นด้วย และแรงต่อต้านที่เกิดขึ้นในส่วนของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเรื่องที่

เกี่ยวกับการพยายามปรับปรุงรูปแบบการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ทั้งนี้อาจเกิดจากความต้องการที่หวนกลับไปใช้การบริหารแบบรวมอำนาจเช่นเดิม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ศึกษาค้นคว้าสรุปว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการการบริหารต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การค้นคว้าอิสระเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ประชาชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันที่จัดการศึกษา ถึงแม้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ แต่สถานศึกษาก็ยังมีปัญหาในอีกหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา การวัดผลประเมินผลที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาควรให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาปัจจัยอื่นๆ นอกจากคณะครูและบุคลากรทาง การศึกษาแล้ว ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรมการปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ผู้ศึกษาค้นคว้าตั้งสมมติฐานการค้นคว้าอิสระดังนี้

1. ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนะต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 แตกต่างกัน
2. ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนะต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการค้นคว้าอิสระเพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 ในบทนี้จะกล่าวถึง ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และแผนปฏิบัติการค้นคว้าอิสระ ซึ่งจะกล่าวในรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส เขต 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1,876 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส เขต 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 330 คน ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ สูตรยามาเน่ (Yamane ; อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 303)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มที่ยอมรับได้ (Sampling Error) ในที่นี้กำหนด .05

คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ สูตรของ Yaman' ได้ดังนี้

$$N = 1,876 \quad e = .05$$

$$\text{แทนค่า} \quad \frac{1,876}{1 + 1,876(.05)^2} = 329.7$$

2.2 เมื่อได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ใช้วิธีกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งตามชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากประชากรในแต่ละเขตพื้นที่อำเภอ และขนาดสถานศึกษาและการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากชื่อสถานศึกษาเป็นขั้นตอนสุดท้าย เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Sampling Random) ตามขนาดของสถานศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่าง 330 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงสัดส่วนจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1

ขนาดของสถานศึกษา	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	412	78
ขนาดกลาง	850	149
ขนาดใหญ่	614	103
รวม	1,876	330

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากเอกสารและงานค้นคว้าอิสระที่เกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยขนาดของสถานศึกษา และประสิทธิภาพการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามซึ่งวัดระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ตามแนวทางการบริหารวิชาการ 12 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการค้นคว้าอิสระเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา จำนวน 68 ข้อ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	7 ข้อ
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	6 ข้อ
3. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	5 ข้อ
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	6 ข้อ
5. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	4 ข้อ
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	5 ข้อ
7. การนิเทศการศึกษา	7 ข้อ
8. การแนะแนว	5 ข้อ
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	7 ข้อ
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	6 ข้อ
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	4 ข้อ
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร
หน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา	6 ข้อ

แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ (Linker's Rating Scale) โดยผู้ศึกษาค้นคว้ากำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

ระดับ 5 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
 ระดับ 3 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
 ระดับ 1 คะแนน หมายถึง มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด
เกณฑ์และวิธีการให้คะแนน การให้คะแนนจะให้คะแนนในข้อความ คือ 5,4,3,2,1 ตามลำดับ

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างเครื่องมือเพื่อทำการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษารายละเอียดเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการจาก หนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสิ่งพิมพ์และงานค้นคว้าอิสระต่างๆที่เกี่ยวข้องและศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องการบริหารงานวิชาการ และการจัดการศึกษาของเลขาธิการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 สร้างข้อคำถามสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1

2.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข ให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำผลการพิจารณาไปทำการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อรายการคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาตามวิธีการของโรวินลลี และแฮมเบิลตัน (Rainelle and Hambleton อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538: 117) แต่ละข้ออยู่ระหว่าง .08-1.00

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบัค

2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ แล้วมาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ แล้วไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการค้นคว้าอิสระต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้ศึกษาค้นคว้าเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการค้นคว้าอิสระจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการค้นคว้าอิสระ
2. ผู้ศึกษาค้นคว้าส่งแบบสอบถาม จำนวน 330 ชุด ไปถึงครูผู้สอนด้วยตนเอง ได้กลับคืน 330 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. ผู้ศึกษาค้นคว่านำแบบสอบถามที่ได้รับคืน พบว่าสมบูรณ์ทั้ง 330 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ เพื่อนำไปตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับข้อมูลครบถ้วนตามที่ต้องการแล้ว การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว่านำแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ที่เก็บรวบรวมได้ ไปวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อประมวลผลและหาค่าสถิติ ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงหาความถี่ และหาค่าร้อยละ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

1.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อและโดยภาพรวมทั้ง 12 ด้าน แล้วนำค่าไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมิน โดยวิธีการแปลผลตามเกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ของ วัน เดชพิชัย (2532: 11) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วงๆแต่ละช่วงมีความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึงมีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึงมีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึงมีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึงมีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 หาค่าการทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

2. สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

2.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC) โดยการหาค่าดัชนีของความสอดคล้องกัน

2.1.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ใช้สูตร ครอนบัค

2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2.4 การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

2.2.5 การเปรียบเทียบพหุคูณ เมื่อพบว่าค่าเฉลี่ยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's Test) เมื่อกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีจำนวนไม่เท่ากัน

ตารางที่ 4 แผนปฏิบัติการคั่นคว่ำอิสระ

[illegible]

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าจะได้นำเสนอหัวข้อตามลำดับดังนี้
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดย
นำเสนอข้อมูลตามแบบสอบถาม และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในรูปตาราง

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆแทนความหมายดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานด้วยค่าเอฟ

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งสัมพันธ์กับ
วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ขนาดของ
สถานศึกษา และประสิทธิภาพการทำงาน โดยการจัดลำดับของความถี่ และร้อยละของข้อมูล
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตาม
ทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน
3. วิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามตัว
แปรขนาดของสถานศึกษาและประสิทธิภาพการทำงาน ด้วยการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 12 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการค้นคว้าอิสระเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประสิทธิภาพทำงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษาและประสิทธิภาพทำงาน ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษาและ
ประสบการณ์ทำงาน

	สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1	ขนาดของสถานศึกษา		
	1.1 ขนาดเล็ก	78	23.6
	1.2 ขนาดกลาง	149	45.2
	1.3 ขนาดใหญ่	103	31.2
	รวม	330	100
2	ประสบการณ์การทำงาน		
	2.1 น้อยกว่า 6 ปี	100	30.3
	2.2 6-10 ปี	137	41.5
	2.3 มากกว่า 10 ปี	93	28.2
	รวม	330	100

จากตารางที่ 5 ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.2 รองลงมาเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 31.2 และสถานศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 23.6 ตามลำดับ และส่วนมากมีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมาน้อยกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.3 และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 28.2 ตามลำดับ

**ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการค้นคว้าอิสระเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ภาพรวมและรายด้าน

พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหาร
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.28	.50	มาก
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.00	.84	มาก
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	4.45	.29	มาก
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.43	.29	มาก
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.05	.32	มาก
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3.94	.53	มาก
7. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.12	.38	มาก
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา	4.18	.28	มาก
9. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.11	.27	มาก
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	4.10	.31	มาก
11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	4.18	.41	มาก
12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	4.20	.35	มาก
รวม	4.17	.15	มาก

จากตารางที่ 6 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ

ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมาคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.43$) และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษา ($\bar{X} = 4.28$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.94$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหาร
1. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.05	.43	มาก
2. ผู้บริหารประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.43	.66	มาก
3. ผู้บริหารจัดหาคู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาบริการแก่ครู	4.45	.58	มาก
4. ผู้บริหารร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์	4.54	.57	มากที่สุด
5. ผู้บริหารประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	4.01	2.24	มาก
6. ผู้บริหารนิเทศการใช้หลักสูตร ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.49	.68	มาก
7. ผู้บริหารปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม	4.01	2.24	มาก
รวม	4.28	.50	มาก

จากตารางที่ 7 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} =$

4.54) รองลงมาคือ ผู้บริหารนิเทศการใช้หลักสูตร ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.49$) และผู้บริหารประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.01$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหาร
1. ผู้บริหารวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครู	3.97	2.24	มาก
2. ผู้บริหารควบคุม กำกับให้การ จัดตารางสอนของครูเป็นไปตามความเหมาะสม	4.35	.52	มาก
3. ผู้บริหารควบคุม กำกับให้ครูมีการจัดเตรียมการสอนและบันทึกการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.97	2.24	มาก
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.90	.63	มาก
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง	3.86	.63	มาก
6. ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้	3.97	2.24	มาก
รวม	4.00	.84	มาก

จากตารางที่ 8 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารควบคุม กำกับให้การ จัดตารางสอนของครูเป็นไปตามความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมาคือ ผู้บริหารวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครู, ผู้บริหารควบคุม กำกับให้ครูมีการจัด

เตรียมการสอนและบันทึกการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.97$) และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.86$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหาร
1. ผู้บริหารดำเนินการวางแผนและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัด ประเมินผลร่วมกับครู และฝ่ายวิชาการ	4.46	.58	มาก
2. ผู้บริหารให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร	3.92	.69	มาก
3. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง	4.84	.38	มากที่สุด
4. ผู้บริหารจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล	4.56	.58	มากที่สุด
5. ผู้บริหารควบคุมติดตามการประเมินผลและนำผลการประเมินมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน	4.45	.58	มาก
รวม	4.45	.29	มาก

จากตารางที่ 9 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.84$) รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.56$) และผู้บริหารให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.84$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหาร
1. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.55	.55	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสนับสนุนสื่อและอุปกรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย	4.45	.56	มาก
3. ผู้บริหารจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	4.51	.61	มากที่สุด
4. ผู้บริหารจัดให้มีคู่มือ/เอกสารเพื่อประกอบการจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา	4.53	.57	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูนำเสนอผลงานการวิจัยต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.38	.68	มาก
6. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ห้วงวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.14	.61	มาก
รวม	4.43	.29	มาก

จากตารางที่ 10 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมาคือ ผู้บริหารจัดให้มีคู่มือ/เอกสารเพื่อประกอบการจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.53$) และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ห้วงวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.14$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหาร
1. ผู้บริหารสำรวจความต้องการของครูในการใช้วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน	4.38	.59	มาก
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้มีการคิดค้น และผลิตวัสดุสื่อ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	3.99	.63	มาก
3. ผู้บริหารให้มีการนิเทศเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.82	.64	มาก
4. ผู้บริหารมีการควบคุม กำกับ ให้ครูได้ใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.01	.61	มาก
รวม	4.05	.32	มาก

จากตารางที่ 11 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสำรวจความต้องการของครูในการใช้วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการควบคุม กำกับ ให้ครูได้ใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.01$) และผู้บริหารให้มีการนิเทศเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.82$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหาร
1. ผู้บริหารจัดหาหนังสือในห้องสมุดตามความต้องการของครูและนักเรียน	3.92	.67	มาก
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	3.95	.67	มาก
3. ผู้บริหารพิจารณาคัดเลือกบุคลากรด้านเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้อื่น	3.89	.61	มาก
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	4.00	2.24	มาก
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	3.96	.66	มาก
รวม	3.94	.53	มาก

จากตารางที่ 12 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.96$) และผู้บริหารพิจารณาคัดเลือกบุคลากรด้านเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้อื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.89$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหาร
1. ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร	3.88	.63	มาก
2. ผู้บริหารให้การนิเทศภายในเพื่อช่วยเหลือครู เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	3.99	2.24	มาก
3. ผู้บริหารเสนอวิธีการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของ การนิเทศภายใน	3.86	.62	มาก
4. ผู้บริหารจัดให้มีการนิเทศภายในโดยการมีส่วนร่วม ของผู้เกี่ยวข้อง	3.96	.61	มาก
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลจากการนิเทศภายใน มาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน	4.45	.61	มาก
6. ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศให้เป็นไปตามนโยบาย และปรัชญาของการศึกษาและหลักสูตร	4.48	.56	มาก
7. ผู้บริหารสร้างความเข้าใจระหว่าง ผู้นิเทศและ ครูผู้สอนต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน	4.17	.54	มาก
รวม	4.12	.38	มาก

จากตารางที่ 13 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศให้เป็นไปตามนโยบายและปรัชญาของการศึกษาและหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลจากการนิเทศภายในมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.45$) และผู้บริหารเสนอวิธีการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของการนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.86$)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการแนะแนวการศึกษา

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ด้านการแนะแนวการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหาร
1. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการแนะแนวให้กับครูในสถานศึกษา	4.36	.69	มาก
2. ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล	4.28	.53	มาก
3. ผู้บริหารจัดหางบประมาณสนับสนุนงานแนะแนวในสถานศึกษา	4.14	.73	มาก
4. ผู้บริหารประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อแนะแนวให้แก่ผู้เรียน	3.90	.72	มาก
5. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาเป็นบุคคลแห่งการแนะแนว	4.24	.53	มาก
รวม	4.18	.28	มาก

จากตารางที่ 14 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการแนะแนวการศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารอบรมความรู้เกี่ยวกับการแนะแนวให้กับครูในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.36$) รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ($\bar{X} = 4.28$) และผู้บริหารประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อแนะแนวให้แก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.90$)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหาร
1. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	4.12	.72	มาก
2. ผู้บริหารจัดระบบการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	4.01	.62	มาก
3. ผู้บริหารวางแผนการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง	4.26	.68	มาก
4. ผู้บริหารร่วมกับผู้เกี่ยวข้องจัดทำประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	4.07	.67	มาก
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการรายงานการประเมินตนเอง ต่อผู้เกี่ยวข้อง	4.30	.62	มาก
6. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ การประกันคุณภาพภายในและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	4.04	.63	มาก
7. ผู้บริหารติดตาม และกำกับดูแล การดำเนินการ ประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ	4.00	.70	มาก
รวม	4.11	.27	มาก

จากตารางที่ 15 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการรายงานการประเมินตนเองต่อผู้เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมาคือ ผู้บริหารวางแผนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.26$) และผู้บริหารติดตาม และกำกับดูแล การดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.00$)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหาร
1. ผู้บริหารศึกษาและสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชน	4.40	.67	มาก
2. ผู้บริหารวางแผนในการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชน	4.21	.68	มาก
3. ผู้บริหารมีการส่งเสริมความรู้ และทักษะทางวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน	4.13	.69	มาก
4. ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการแก่สถานศึกษา	3.91	.70	มาก
5. ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น	3.95	.65	มาก
6. ผู้บริหารจัดบุคลากรในสถานศึกษาให้มีหน้าที่ ประสานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น	3.98	.75	มาก
รวม	4.10	.31	มาก

จากตารางที่ 16 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารศึกษา และสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.40$) รองลงมาคือ ผู้บริหารวางแผนในการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชน ($\bar{X} = 4.21$) และ

ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการแก่สถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.91$)

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาอื่น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหาร
1. ผู้บริหารวางแผนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาอื่น	4.04	.70	มาก
2. ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับองค์กรต่างๆทั้งในและต่างประเทศ	4.20	.71	มาก
3. ผู้บริหารแต่งตั้งบุคลากรให้มีหน้าที่ในการ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาอื่น	4.31	.67	มาก
4. ผู้บริหารจัดระบบองค์กรให้มีความเหมาะสมใน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาอื่น	4.18	.73	มาก
รวม	4.18	.41	มาก

จากตารางที่ 17 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารแต่งตั้งบุคลากรให้มีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือ ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆทั้งในและต่างประเทศ ($\bar{X} = 4.20$) และผู้บริหารวางแผน

ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.04$)

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นราธิวาส เขต 1 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว องค์กร
หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการบริหาร
1. ผู้บริหารสำรวจศึกษาข้อมูลรวมทั้งความต้องการในการ สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	4.12	.67	มาก
2. ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการและพัฒนา คุณภาพการเรียนรู้ในการได้รับการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	4.13	.69	มาก
3. ผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษา ของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่ จัดการศึกษา	4.23	.70	มาก
4. ผู้บริหารจัดระบบภายในองค์กรให้มีความเหมาะสมใน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	4.17	.70	มาก
5. ผู้บริหารแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถให้มี หน้าที่ประสานให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาแก่ บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา	4.25	.66	มาก
6. ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม แสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่างๆ	4.29	.68	มาก
รวม	4.20	.35	มาก

จากตารางที่ 18 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม แสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมาคือ ผู้บริหารแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถให้มีหน้าที่ประสานให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.25$) และผู้บริหารสำรวจศึกษาข้อมูลรวมทั้งความต้องการในการสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.12$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประสิทธิภาพการทำงาน

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 จำนวน 12 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการค้นคว้าอิสระเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา จำแนกขนาดของสถานศึกษา ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 19 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

พฤติกรรม การบริหารงานวิชาการ	ขนาดของ สถานศึกษา	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig	ผู้ที่ แตกต่างกัน
1. การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	(1) ขนาดเล็ก	78	4.16	0.24	3.75	0.02	(1,2)
	(2) ขนาดกลาง	149	4.35	0.69			
	(3) ขนาดใหญ่	103	4.28	0.21			
2. การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้	(1) ขนาดเล็ก	78	3.90	0.31	1.06	0.34	-
	(2) ขนาดกลาง	149	4.07	1.22			
	(3) ขนาดใหญ่	103	3.98	0.23			
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการ เรียน	(1) ขนาดเล็ก	78	4.45	0.32	1.56	0.21	-
	(2) ขนาดกลาง	149	4.41	0.28			
	(3) ขนาดใหญ่	103	4.48	0.26			
4. การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	(1) ขนาดเล็ก	78	4.39	0.28	26.41	2.31	-
	(2) ขนาดกลาง	149	4.33	0.27			
	(3) ขนาดใหญ่	103	4.58	0.26			
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการ และ เทคโนโลยีทางการศึกษา	(1) ขนาดเล็ก	78	4.13	0.32	4.13	0.01	(1,3)
	(2) ขนาดกลาง	149	4.03	0.30			
	(3) ขนาดใหญ่	103	4.00	0.33			
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	(1) ขนาดเล็ก	78	4.04	0.28	2.01	0.13	-
	(2) ขนาดกลาง	149	3.92	0.71			
	(3) ขนาดใหญ่	103	3.88	0.29			
7. การนิเทศการศึกษา	(1) ขนาดเล็ก	78	4.04	0.23	1.78	0.16	-
	(2) ขนาดกลาง	149	4.14	0.51			
	(3) ขนาดใหญ่	103	4.12	0.21			

ตารางที่ 19 (ต่อ)

พฤติกรรม การบริหารงานวิชาการ	ขนาดของ สถานศึกษา	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig	คู่ที่ แตกต่างกัน
8.การแนะแนวการศึกษา	(1) ขนาดเล็ก	78	4.10	0.28	4.39	0.01	(1,2)
	(2) ขนาดกลาง	149	4.21	0.29			(1,3)
	(3) ขนาดใหญ่	103	4.20	0.27			
9.การพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	(1) ขนาดเล็ก	78	4.06	0.33	2.77	0.06	-
	(2) ขนาดกลาง	149	4.10	0.27			
	(3) ขนาดใหญ่	103	4.11	0.23			
10.การส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชน	(1) ขนาดเล็ก	78	4.05	0.20	9.46	0.00	(1,3)
	(2) ขนาดกลาง	149	4.04	0.32			(2,3)
	(3) ขนาดใหญ่	103	4.20	0.32			
11.การประสานความ ร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษา อื่น	(1) ขนาดเล็ก	78	4.21	0.36	7.36	0.00	-
	(2) ขนาดกลาง	149	4.25	0.39			
	(3) ขนาดใหญ่	103	4.05	0.45			
12.การส่งเสริมและ สนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคลรอบรั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา	(1) ขนาดเล็ก	78	4.00	0.24	18.65	2.13	-
	(2) ขนาดกลาง	149	4.28	0.33			
	(3) ขนาดใหญ่	103	4.21	0.39			
รวม	(1) ขนาดเล็ก	78	4.13	0.11	3.12	0.05	-
	(2) ขนาดกลาง	149	4.18	0.19			
	(3) ขนาดใหญ่	103	4.18	0.09			

จากตารางที่ 19 พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนยะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามขนาดของศึกษา พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านการแนะแนวการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Test) พบว่า ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง ($\bar{X} = 4.35$) มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ($\bar{X} = 4.16$)

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Test) พบว่า ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ($\bar{X} = 4.13$) มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 4.00$)

ด้านการแนะแนวการศึกษาพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Test) พบว่า ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง ($\bar{X} = 4.21$) มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 4.20$) และขนาดเล็ก ($\bar{X} = 4.10$)

ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Test) พบว่า ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 4.20$) มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก ($\bar{X} = 4.05$) และขนาดกลาง ($\bar{X} = 4.04$)

ตารางที่ 20 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

พฤติกรรม การบริหารงานวิชาการ	ประสบการณ์ การทำงาน	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig	คู่ที่ แตกต่าง กัน
1. การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	(1) น้อยกว่า 6 ปี	100	4.29	0.63	0.03	0.96	-
	(2) 6-10 ปี	137	4.27	0.52			
	(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	93	4.28	0.23			
2. การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้	(1) น้อยกว่า 6 ปี	100	3.91	0.28	1.05	0.35	-
	(2) 6-10 ปี	137	4.07	1.26			
	(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	93	3.99	0.27			
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	(1) น้อยกว่า 6 ปี	100	4.43	0.29	0.26	0.77	-
	(2) 6-10 ปี	137	4.45	0.28			
	(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	93	4.45	0.29			
4. การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	(1) น้อยกว่า 6 ปี	100	4.33	0.28	10.93	2.53	-
	(2) 6-10 ปี	137	4.50	0.29			
	(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	93	4.39	0.27			
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการ ศึกษา	(1) น้อยกว่า 6 ปี	100	4.05	0.33	0.24	0.78	-
	(2) 6-10 ปี	137	4.05	0.31			
	(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	93	4.02	0.31			
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	(1) น้อยกว่า 6 ปี	100	4.00	0.83	1.25	0.28	-
	(2) 6-10 ปี	137	3.92	0.31			
	(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	93	3.89	0.32			
7. การนิเทศการศึกษา	(1) น้อยกว่า 6 ปี	100	4.16	0.59	1.20	0.29	-
	(2) 6-10 ปี	137	4.08	0.22			
	(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	93	4.10	0.25			

ตารางที่ 20 (ต่อ)

พฤติกรรม การบริหารงานวิชาการ	ประสบการณ์ การทำงาน	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	F	Sig	คู่ที่ แตกต่างกัน
8.การแนะแนวการศึกษา	(1) น้อยกว่า 6 ปี	100	4.12	0.27	3.92	0.02	(1,2)
	(2) 6-10 ปี	137	4.22	0.28			
	(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	93	4.18	0.28			
9.การพัฒนาระบบการ ประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	(1) น้อยกว่า 6 ปี	100	4.06	0.24	1.93	0.14	-
	(2) 6-10 ปี	137	4.13	0.28			
	(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	93	4.12	0.30			
10.การส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการแก่ชุมชน	(1) น้อยกว่า 6 ปี	100	4.12	0.29	2.08	0.12	-
	(2) 6-10 ปี	137	4.11	0.31			
	(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	93	4.04	0.30			
11.การประสานความ ร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาอื่น	(1) น้อยกว่า 6 ปี	100	4.19	0.40	0.99	0.37	-
	(2) 6-10 ปี	137	4.14	0.43			
	(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	93	4.22	0.40			
12.การส่งเสริมและ สนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคลรอบรั้วองค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา	(1) น้อยกว่า 6 ปี	100	4.18	0.33	0.08	0.91	-
	(2) 6-10 ปี	137	4.20	0.36			
	(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	93	4.19	0.35			
รวม	(1) น้อยกว่า 6 ปี	100	4.15	0.15	1.06	0.34	-
	(2) 6-10 ปี	137	4.18	0.18			
	(3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	93	4.16	0.10			

จากตารางที่ 20 ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

และเมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการแนะแนวการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการแนะแนวการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Test) พบว่า ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี ($\bar{X} = 4.22$) มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 6 ปี ($\bar{X} = 4.12$)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลของการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้ศึกษาค้นคว้า ได้สรุปผลการค้นคว้าอิสระ ส่วนรายละเอียดจะกล่าวตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ

1. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีทัศนะต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน
2. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีทัศนะต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ

1. ประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เป็นครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 149 โรงเรียน จำนวน 1,876 คน กลุ่มตัวอย่างการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 คำนวณจากการใช้สูตรยามานะ (Yamane) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 77 โรงเรียน ครู จำนวน 330 คน จากนั้นทำการสุ่มแบบวิธีทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยขนาดของสถานศึกษา และประสิทธิภาพการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามซึ่งวัดระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามแนวทางการบริหารวิชาการ 12 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา จำนวน 68 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือนำจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา แนะนำตัวผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระ และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 77 โรงเรียน 330 คน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามให้ส่งแบบสอบถามคืนหลังจากได้รับแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระติดตามเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง และรวบรวมแบบสอบถามตรวจสอบความสมบูรณ์ ปรากฏว่าสมบูรณ์ 330 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำผลไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีทางสถิติด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามตามประเภทของตัวแปรที่ทำการศึกษาประกอบด้วยขนาดของสถานศึกษา และประสิทธิภาพการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

2. ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)

3. เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา และประสิทธิภาพการทำงาน โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) หากพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple comparison Procedure) ตามวิธีการของเชฟเฟต์ (Scheffe's Test)

สรุปผลการค้นคว้าอิสระ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ปรากฏผลดังนี้

1. ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยงานด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ งานด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและงานด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารนิเทศการใช้หลักสูตร ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และผู้บริหารประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารควบคุม กำกับให้การ จัดตารางสอนของครูเป็นไปตามความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครู, ผู้บริหารควบคุม กำกับให้ครูมีการจัดเตรียมการสอนและบันทึกการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล และผู้บริหารให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือผู้บริหารจัดการให้มีคู่มือ/เอกสารเพื่อประกอบการจัดทำวิจัยให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่าระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสำรวจความต้องการของครูในการใช้วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการควบคุม กำกับให้ครูได้ใช้ สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และผู้บริหารให้มีการนิเทศเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พบว่า ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และผู้บริหารพิจารณาคัดเลือกบุคลากรด้านเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้อื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.7 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศให้เป็นไปตามนโยบายและปรัชญาของการศึกษาและหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลจาก

การนิเทศภายในมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน และผู้บริหารเสนอวิธีการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของการนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.8 ด้านการแนะแนวการศึกษา พบว่า ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการรายงานการประเมินตนเองต่อผู้เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารวางแผนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง และผู้บริหารติดตาม และกำกับดูแล การดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.9 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา พบว่า ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการรายงานการประเมินตนเองต่อผู้เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารวางแผนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกับผู้เกี่ยวข้องและผู้บริหารติดตาม และกำกับดูแล การดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน พบว่า ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารศึกษาและสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารวางแผนในการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชน และผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการแก่สถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น พบว่า ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารแต่งตั้งบุคลากรให้มีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆทั้งในและต่างประเทศ และผู้บริหารวางแผนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

1.12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา พบว่า ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม แสวงหาความรู้ ข้อมูล

ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ผู้บริหาร แต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถให้มีหน้าที่ประสานให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษา แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และผู้บริหารสำรวจศึกษา ข้อมูลรวมทั้งความต้องการในการสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาตามทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษา และประสิทธิภาพการทำงาน ปรากฏผลดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีพฤติกรรมการบริหารงาน วิชาการแตกต่างกัน 5 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ได้แก่ ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการแนะแนว การศึกษา และด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนตามลำดับ

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่างกัน มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกัน 1 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านการแนะแนวการศึกษา

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ทั้ง 12 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทาง การศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงาน วิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาดา ศิริสุวรรณ (2554 : 40) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการ

ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เช่นเดียวกับสฤณี กุลภา (2547 : 63) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เช่นเดียวกัน

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารสถานศึกษามีความตระหนักถึงความสำคัญของงานวิชาการซึ่งถือว่าเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ที่ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการและทำงานร่วมกับครูผู้สอน คอยดูแล ให้คำแนะนำประสานความร่วมมือกับครูผู้สอนทุกคน เพื่อให้งานวิชาการมีประสิทธิภาพ ดังที่ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวไว้ งานวิชาการนับเป็นงานที่สำคัญของสถานศึกษา เป็นหน้าที่หลักของสถานศึกษา ถือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา สถานศึกษาจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการของสถานศึกษา ที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไป และเครื่องชี้วัดความสำเร็จ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กร เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวิโรจน์ เรืองสุวรรณ (2551 : 51) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลิขัณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมกิต บุญยะโพธิ์ (2547 : 58) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตกต่ำลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามากขึ้น เพราะการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ทันรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจะทำให้ประสิทธิภาพทางการจัดการเรียนการสอนดีขึ้นและที่สำคัญเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องดำเนินการเป็นปกติวิสัย ครูจึงมีทัศนะต่อพฤติกรรมการบริหารอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อาจารย์ พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ภาพรวมอยู่ใน

ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สกุล กังวานไกล (2542 : 84) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพผลการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการด้านการจัดการเรียนการสอนและงานส่งเสริมวิชาการอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา กระจำงโพธิ์ (2550 : 67) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ระดับการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีระดับการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของงานวิชาการประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดหลักการในการจัดกระบวนการศึกษาไว้ในมาตรา 24 ให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวการจัดการกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นและเป็นหน้าที่ประจำที่ครูทุกคนต้องปฏิบัติ

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของคะนิงพร ภูภักดิ์ (2546 : 110-118) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา ปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาดา ศิริสุวรรณ (2554 : 43) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการส่งเสริมการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีการกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานในการวัดผลและประเมินผลการเรียน มีการจัดทำแบบฟอร์มต่างๆเกี่ยวกับการเก็บคะแนน/การวัดผล ส่งเสริมให้ครูวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียน เทียบโอนผลการเรียนโดยศึกษาระเบียบและดำเนินการเทียบโอนตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย คำปลิว (2549 : 32) ได้ทำการศึกษาวิจัย

เรื่องการศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา อำเภอราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา อำเภอราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ ทั้ง 12 ด้าน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของนงนาถ อัมพร (2550 : 89) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษานบ้านปากข้าวสาร (บริษัท ข้าวไทย จำกัดสงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานบริหารงานวิชาการของสถานศึกษานบ้านปากข้าวสาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ทั้ง 12 ด้าน อยู่ในระดับมาก

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาในระยะที่ 10 ได้กล่าวถึงกระบวนการวิจัยว่า ต้องเกี่ยวข้องกับทั้งนักเรียน ครู และผู้จัดการศึกษาทุกระดับ จึงจะทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาที่แท้จริง โดยมีเป้าหมายมุ่งการปฏิรูปการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นสำคัญ โดยให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นระบบและยั่งยืน นำเอากระบวนการวิจัยไปพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงพัฒนาสถานศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อนำไปสู่คุณภาพการศึกษาที่แท้จริงและยั่งยืน

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ สิงห์ตา (2546 : 47) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาระบบสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอนันต์ หะยิสและ (2552 : 80) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา มีการจัดงบประมาณเพื่อจัดซื้อโดยสำรวจความต้องการของครูและบริกาารวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสื่อ ตลอดจนประเมินสื่อ ตลอดจนประเมินสื่อโดยการสอบถามจากครูและตรวจบันทึกการใช้สื่อของครูจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ

1.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของฐรภิจ พิมพะแพง (2547 : 99) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในสถานศึกษา ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยสมกิต บุญยะโพธิ์ (2547 : 67) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นและชุมชน อำนวยความสะดวกในการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา จัดทำเอกสารรวบรวมข้อมูลและแหล่งเรียนรู้

1.7 ด้านการนิเทศการศึกษา พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของจรัญ ชันทสิมา (2544 : 57) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการบริหารงานนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสฤณี กุลภา (2547 : 66) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการตามแนวทางการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ตามความคิดเห็นของครูในด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารจัดให้มีการดำเนินการนิเทศเป็นไปด้วยความร่วมมือของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศอย่างใกล้ชิด แบบกัลยาณมิตร มีเป้าหมายร่วมกันเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546 : 67-68) ได้เสนอว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทและหน้าที่ในการดำเนินการนิเทศการสอนโดยทำหน้าที่บริหารโครงการ และเป็นผู้นำของคณะนิเทศภายในสถานศึกษา การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นระบบหมุนของงานด้านวิชาการ สามารถสรุปขอบข่ายงานดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาตามบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้ บทบาทในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา : ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริม สนับสนุนโดยการนิเทศให้ครูผู้สอนทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติในการจัดทำและการนำหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียนในรายวิชาที่รับผิดชอบอย่างถูกต้องชัดเจน รวมทั้งการนิเทศ การใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

บทบาทการเป็นผู้นำในการจัดเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริม สนับสนุน โดยการนิเทศครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยที่กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การรู้จักพื้นฐานของผู้เรียน การกำหนดจุดมุ่งหมายของการสอน การกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับสอน การเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอน การดำเนินการสอน การสร้างเสริมทักษะ การสนับสนุนการสอน การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพการสอน สัมฤทธิ์ผลของการสอน และการปรับปรุงแก้ไข และบทบาทเป็นผู้นำในการประเมินผลการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการนิเทศให้ครูผู้สอนสามารถดำเนินการประเมินการเรียนการสอนตาม หลักสูตรสถานศึกษาและนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน และตัดสินใจเรียนในแต่ละรายวิชา/ชั้น

1.8 ด้านการแนะแนวการศึกษา พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวิญญู ปัสสาโก (2553 : 49) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาประถมศึกษา ศูนย์สุขภาพการศึกษา บรรทัด 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาประถมศึกษา ศูนย์สุขภาพการศึกษา บรรทัด 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการค้นคว้าอิสระนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการจัดโครงการแนะแนว จัดให้มีครูแนะแนวรับผิดชอบด้านแนะแนว จัดให้ครูประจำชั้นเป็นครูแนะแนว จัดห้องแนะแนวไว้บริการนักเรียน ซึ่งเป็นภารกิจหลักประการหนึ่งที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีความรู้ เล็งเห็นเส้นทางสู่ออนาคตตามที่ตนเองมีความถนัด

1.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พฤติกรรมการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพนัส เจริญวงศ์ (2544 : 79) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า การประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 โดยรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของมุตตอเหล็บ โต๊ะมูสอ (2545 : 64) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่าสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานีตามทัศนะของบุคลากรในสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผลของการบังคับใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยเฉพาะหมวด 6 มาตราที่ 48 ที่กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 3)

1.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของไชยวัฒน์ สุคันธวิทย์ (2550 : 62) ได้ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนที่มีต่อการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาวัดสามัคคีธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการของสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสรศักดิ์ สุโสมาน (2550 : 72) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดปัตตานี มีการปฏิบัติโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษามีการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน โดยจัดทำเอกสารเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ เป็นวิทยากรให้หน่วยงานต่างๆ ในชุมชนเชิญชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสนับสนุนด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์มีความใกล้ชิดกันอยู่ตลอด ต่างก็พึ่งพาอาศัยกันและกัน

1.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของนงนาถ อัมพร (2550 : 89) ได้ทำการศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษามันปากข้าวสาร (บริษัทข้าวไทยจำกัดสงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานบริหารวิชาการของ สถานศึกษามันปากข้าวสาร (บริษัทข้าวไทยจำกัดสงเคราะห์ 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ทั้ง 12 ด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาอื่น เป็นเครือข่ายซึ่งกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ มีการส่งเสริมความร่วมมือกันอยู่เสมอซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติที่กำหนดให้ทุกสถานศึกษาต้องดำเนินการร่วมมือกัน โรงเรียนต้องให้ทุกภาคส่วนมาร่วมกันจัดการศึกษาทั้งชุมชน สถานศึกษาอื่นและหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน

1.12 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของวิโรจน์ เรืองสุวรรณ (2551 : 62) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้ปกครอง ผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยสุชาติ ศิริสุวรรณ (2554 : 57) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา เขต 15 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน บุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสิทธิภาพการทำงานปรากฏผลดังนี้

2.1 ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของปรีชา กระจำโพธิ์ (2550 : 101) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราชินบุรี ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราชินบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาได้ส่งเสริมพัฒนาสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีความก้าวหน้าทางวิชาชีพทางด้านเทคนิคการสอน การนำนวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ กมล ภู่วะเสริฐ (2544 : 38-40) ได้สรุปไว้ว่าต้องมีการวิเคราะห์ปัญหาร่วมกันเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา โดยรวบรวมอุปสรรคข้อขัดข้องจากการบริหารในทุกๆเรื่องมาพิจารณาเพื่อหาข้อสรุปว่า ความรู้ความสามารถของบุคลากรในด้านใดที่สถานศึกษาช่วยแก้ปัญหาได้เอง ด้านใดที่ต้องพึ่งพาจากบุคคลภายนอก การกำหนดช่วงเวลาของการพัฒนาบุคลากรเป็นระยะๆ ซึ่งควรกระทำอย่างสม่ำเสมอเพื่อส่งเสริมศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกันได้ รวมทั้งการจัดส่งบุคลากรไปรับการฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนา/ปฏิบัติการที่หน่วยงานภายนอกเป็นผู้จัดและมีการควบคุมดูแลให้การดำเนินงานการพัฒนาบุคลากรเป็นไปตามที่กำหนดไว้ ฉะนั้น ไม่ว่าครูจะอยู่ในสถานศึกษาขนาดใดจึงมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.2 ระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของปรีชา กระจำโพธิ์ (2550 : 85) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนครินทร์ พบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนครินทร์จำแนกตามประสบการณ์การทำงานไม่แตกต่างกัน

ผลการค้นคว้าอิสระเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารเป็นภารกิจหลักที่ต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำ ซึ่งครูทุกโรงเรียนเห็นอยู่ทุกวัน ด้วยเหตุนี้ ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน สามารถหลอมรวมแนวคิดในการทำงานร่วมกันได้ สามารถปรับตัวเข้ากับนโยบายที่มีการเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ได้ จึงมีความเห็นไม่แตกต่างกันต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการค้นคว้าอิสระพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการค้นคว้าอิสระไปใช้

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 1.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง
- 1.3 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่องโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 1.4 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลที่ได้มาตรฐานให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร
- 1.5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอน
- 1.6 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการนิเทศเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 1.7 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพิจารณาคัดเลือกบุคลากรด้านเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้อื่น เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษา
- 1.8 ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร มีการจัดตั้งคณะกรรมการการประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา
- 1.9 ด้านการแนะแนวการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อแนะแนวให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การศึกษากับหน่วยงานอื่น
- 1.10 ด้านการพัฒนาระบบคุณภาพการประกันภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรติดตาม และกำกับดูแล การดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ เพื่อการปรับปรุง และพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 1.11 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการแก่สถานศึกษา เพื่อเพิ่มทักษะทางวิชาการของประชาชนในชุมชนและท้องถิ่น

1.12 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น เพื่อให้มีการสร้างเครือข่ายด้านวิชาการภายนอกสถานศึกษา

1.13 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรสำรวจ ข้อมูลความต้องการในการสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานอื่น ได้แลกเปลี่ยนข้อมูลในการจัดการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าอิสระครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความคิดเห็นที่นอกเหนือจากครู เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา เป็นต้น เพื่อให้ได้ความคิดเห็นที่หลากหลายอันจะนำมาซึ่งการพัฒนาในด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการพัฒนางานด้านวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาเรื่องเดียวกันนี้จากหน่วยงานสังกัดอื่น เช่น เทศบาล ศูนย์การศึกษานอก โรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นต้น เพื่อเป็นการเปรียบเทียบผลพทุติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระหว่างสังกัด

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ทิพย์ พับบลลิเคชั่น.
- การประถมศึกษาจังหวัดสงขลา, สำนักงาน. (2540). รายงานผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับจังหวัด ปีการศึกษา 2540. สงขลา : สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสงขลา.
- กาญจนา วัฒนา. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ธนพรการพิมพ์.
- กิติมา ปรีดีดิลก. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรา พิมพ์.
- เกื้อกูล ทาสีทธิ. (2540). หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2543). แนวทางการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา เพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ. (2546). การทำวิจัยแบบง่าย : บันไดครูสู่งานวิจัย (วิจัยแผ่นดินเดียว).
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2546). เอกสารแนวดำเนินการเทียบโอนผลการ
เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี. กรุงเทพฯ
: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- คะเนิงพร ภูศักดิ์. (2546). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จรรยา เหมียนเฉลย. (2546). เทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- จรัญ ชันทสีมา. (2544). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
บุ๊คพอยท์.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (ม.ป.ป). นักบริหารที่ทรงประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : รุ่งแสงการพิมพ์.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). การบริหารงานวิชาการ. ปัตตานี : ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.

- ชูไฮลา จิตรบรรทัด. (2550). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ถวิล มาตรฐาน. (2542). เทคนิคการบริหารนาย. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.
- คำริ บุญชู. (2546). “กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544”,
วารสารวิชาการ. 9 (กันยายน), 17.
- ทศนา เขมมณี และคณะ. (2545). กระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมนเนจ
เมนต์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2545). สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
สถานศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : หจก. วิ.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.
- ธีระพัฒน์ ฤทธิ์ทอง. (2545). วิจัยในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เพ็ญฟ้า พรินต์.
- ธุรกิจ พิมพ์แพง. (2547). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่
ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เนาวรัตน์ ลิขิตวัฒนเสรษฐ. (2544). แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนสร้างเพื่อเด็ก มิได้สร้างเพื่อใคร.
วารสารวิชาการ. (4), 29.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2543). นโยบายและการวางแผน. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- ประชุม พันธุ์พงศ์. (2545). การปฏิบัติงานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). การบริหารวิชาการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2543). การบริหารงานวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ปรีชา กระจำโพธิ์. (2550). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาปราชินบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ผ่องศรี วาณิชยศุภวงศ์. (2546). เอกสารคำสอนระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4.
ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2551). การศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี. ฉบับที่ 12 วันพุธที่ 23 มกราคม 2551.
หนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อคุณภาพข่าวการศึกษา
<http://www.moe.go.th/main2/aryicle/article18.htm>. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กำแพงเพชรเขต 1.

พนัส หันนาคินทร์. (2524). **หลักการบริหารโรงเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

_____. (2544). **หลักการบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

พนัส เจริญวงศ์. (2544). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับการประกันคุณภาพ**

การศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ศึกษา

ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. (19

สิงหาคม 2542). **ราชกิจจานุเบกษา**. 116(74 ก). 5-20.

ไพฑูรย์ สิงดา. (2546). **การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศกับการพัฒนาระบบสารสนเทศของ**

ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

บูรพา.

มยุรา เพชรสังหาร. (2542). **การประสานงาน**. วารสารการนิเทศ มหาววิทยาลัยขอนแก่น, 2(3),

35-41.

ราชบัณฑิตสถาน . (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ :

นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น.

รุ่ง ลอยเลิศ. (2543). **การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

รุจิร ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2545). **การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ :

บุ๊คพอยท์.

รุจิร ภู่อาระ. (2546). **การพัฒนาหลักสูตรตามแนวการปฏิรูปการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :

บุ๊คพอยท์.

วัน เดชพิชัย. (2535). **คู่มือวิจัยและประเมินโครงการทางการศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์**. ปัตตานี :

มนตรีบริการ.

วารินทร์ สิ้นสูงสุด. (2542). **ระบบบริหารคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วันทิพย์.

วิโรจน์ เรืองสุวรรณ. (2551). **ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการบริหารงานวิชาการของ**

โรงเรียนในสังกัดเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

วิเชียร สุวรรณศรี. (2552). **การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด**

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- วิจักขณ์ รัตนวรรณ. (2553). รายงานสภาพการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนนิคมกฤณารายณ์หมู่ 2. [Online]. เข้าถึงได้จาก : www.kalasin3.go.th. (2554, กุมภาพันธ์ 4).
- วิญญู ปัสสาโก. (2553). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา ศูนย์คุณภาพการศึกษา บรบือ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. [Online]. เข้าถึงได้จาก : www.vcharkarn.com > vBlog. (2554, กุมภาพันธ์ 11).
- วีระพล บดีรัฐ. (2543). PDCA วงจรสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ : ประชาชน จำกัด.
- ศิริพงศ์ กลั่นไพฑูรย์. (2552). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอ โลกเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2540). คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาการบริหารระบบคุณภาพ. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- _____. (2543). หัวใจการปฏิรูปการศึกษา ตามแนว พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา.
- _____. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : ร.ส.พ.
- _____. (2546). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2554). รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2554 .
นราธิวาส: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1.
- ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา, กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2545). แนวทางการปฏิรูปเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สกล กังวานไกล. (2542). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สงบ ประเสริฐพันธ์. (2543). ร่วมกันสรรค์สร้างคุณภาพโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.
- สมศักดิ์ ด่านเดชา. (2544). ทักษะการบริหารงานและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สมบุญรณ์ ดันยะ. (2545). การประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน์.
- สมยศ นาวิการ. (2545). การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.

- สมเกียรติ เสาวคนธ์. (2551). การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนราธิวาส. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สมชาย คำปลิว. (2551). การศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมัธยมศึกษา อำเภอรือเสาะ จังหวัดศรีสะเกษ. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา.
- สรรค์สุรางค์ สุไลมาน. (2550). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดปัตตานี. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัยมูลคำ. (2544). เรียนรู้ครูผู้มืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ดวงกมลสมัย.
- สุชาดา ศิริสุวรรณ. (2554). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา อำเภอบางคนที สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15. สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- เสรี ลาขโรจน์. (2546). การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ยูไนเต็ดโปรดักชั่น.
- हरररर नावलरर. (2547). การพัฒนาหลักสูตรโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หลักการและการปฏิบัติ. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อรจรรย์ ตะกั่วทุ่ง. (2546). คู่มือปฏิบัติการเรียนการสอนยุคใหม่. กรุงเทพฯ : เอ็กเปอร์เน็ท.
- อัสณียวัฒน์ แสงทะตา. (2546). การศึกษากิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนที่สนับสนุนการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ, วารสารวิชาการ. 6 (มิถุนายน), 45.
- อนันต์ หะยีสาและ. (2553). การปฏิบัติงานบริหารวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ในเขตพื้นที่พิเศษเฉพาะกิจ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อำภา บุญช่วย. (2537). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินตติ้ง เฮ้าส์. บั๊คพอยท์.
- อำรุง จันทวานิช. (2543). แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.

- อภินันท์ บินมามะ. (2546). การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
จังหวัดนราธิวาสที่พร้อมรับการประเมินจากองค์กรภายนอก. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2543). หลักสูตรและการบริหารวิชาการของโรงเรียน. กรุงเทพฯ : เอส.ดี.เพรส.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2538). การบริหารทักษะและการปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สุภาพใจ.

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการค้นคว้าอิสระ

1.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane ; อ้างถึงในผ่องศรี วาณิชสุภวงษ์, 2546: 156) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน ขนาดของกลุ่มประชากร
 e แทน ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดได้ที่ 0.05

1.2 คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$IOC = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 จำนวนค่าร้อยละ (Percentage) จากสูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (อ้างถึงในพ้องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, 2546 : 156)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนข้อมูล

2.3 จำนวนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (อ้างถึงใน พ้องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, 2546: 160)

$$SD = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนข้อมูล

2.4 การทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ใช้สูตร (อ้างถึงในพ้องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, 2546: 179) ดังนี้

$$F = \sqrt{\frac{MS_h}{MS_w}}.df = k-1, n-k$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงของเอฟ
	MS_h	แทน	ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	k	แทน	จำนวนกลุ่มที่ศึกษา
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

2.5 การเปรียบเทียบพหุคูณ เมื่อพบว่ามีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Sheffe's Test) ใช้สูตร (อ้างถึงในช่องศรี วาณิชสุภวงศ์, 2546: 182) ดังนี้

$$F = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{MS_w \left\{ \frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right\} (K-1)}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ
	$\overline{X}_1, \overline{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบ
	MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	n_i, n_j	แทน	ขนาดของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบ
	K	แทน	จำนวนกลุ่มที่ศึกษา

ภาคผนวก ข
ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ

ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ

ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส
เขต 1

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม		แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	$\sum R$	IOC	
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา						
1	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
8	0	+1	-1	+1	0.33	ใช้ไม่ได้
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
9	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
13	+1	0	0	+1	0.33	ใช้ไม่ได้
14	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน						
16	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม		แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	$\sum R$	IOC	
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
21	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา						
27	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
28	+1	0	0	+1	0.33	ใช้ไม่ได้
29	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้						
32	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ด้านการนิเทศการศึกษา						
37	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม		แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	$\sum R$	IOC	
42	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
43	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ด้านการแนะแนวการศึกษา						
44	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
47	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
48	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
49	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
51	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
52	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
53	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
54	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
55	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน						
56	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
57	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
58	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
59	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
60	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
61	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น						
62	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ผลรวม		แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	$\sum R$	IOC	
63	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
64	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
65	+1	0	0	+1	0.33	ใช้ไม่ได้
66	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา						
67	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
68	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
69	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
70	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
71	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้
72	+1	+1	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าอิสระ

เรื่อง พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

คำชี้แจงแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตาม
ทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
2. ขอความกรุณาช่วยตอบแบบสอบถามให้ครบทุกหน้าและทุกตอน
3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะได้รับการเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และจะนำผลมา
ใช้เพื่อการค้นคว้าอิสระในครั้งนี้เท่านั้น
4. ผลที่ได้จากการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ค้นคว้าอิสระจะนำข้อมูลไปวิเคราะห์ในภาพรวมเพื่อ
ตอบวัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ เพื่อผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารใน
การปรับปรุงพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ชัลวานี ดิงนามอ

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับคุณสมบัติของท่าน

1. ขนาดของสถานศึกษา

- () ขนาดเล็ก
- () ขนาดกลาง
- () ขนาดใหญ่

2. ประสบการณ์การทำงาน

- () น้อยกว่า 6 ปี
- () 6-10 ปี
- () มากกว่า 10 ปี

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1

คำชี้แจง โปรดอ่านรายการต่างๆ แต่ละข้ออย่างละเอียดแล้วพิจารณาว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือตรงกับระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยพิจารณาตามเกณฑ์ระดับความพึงพอใจ ดังนี้

5	หมายถึง	มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อที่	ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
0	โรงเรียนดำเนินการสำรวจความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตร	✓	...	...	...	...

จากตัวอย่างข้อ 0 โรงเรียนดำเนินการสำรวจความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรผู้ตอบแบบสอบถามมีการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

แบบสอบถามพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะ
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1

ข้อที่	ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา						
1	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
2	ผู้บริหารประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
3	ผู้บริหารจัดหาคู่มือ แนวการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามาบริการแก่ครู					
4	ผู้บริหารร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์					
5	ผู้บริหารประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง					
6	ผู้บริหารนิเทศการใช้หลักสูตร ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา					
7	ผู้บริหารปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม					
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
8	ผู้บริหารวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครู					
9	ผู้บริหารควบคุม กำกับให้การ จัดตารางสอนของครูเป็นไปตามความเหมาะสม					
10	ผู้บริหารควบคุม กำกับให้ครูมีการจัดเตรียมการสอนและบันทึกการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
11	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
12	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง					

ข้อที่	ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
13	ผู้บริหารส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้					
ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน						
14	ผู้บริหารดำเนินการวางแผนและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัด ประเมินผลร่วมกับครูและฝ่ายวิชาการ					
15	ผู้บริหารให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการวัดผลและ ประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร					
16	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง					
17	ผู้บริหารจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถใน การสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล					
18	ผู้บริหารควบคุมติดตามการประเมินผลและนำผลการประเมิน มาพัฒนากระบวนการเรียนการสอน					
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
19	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ การค้นคว้าอิสระเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
20	ผู้บริหารสนับสนุนสื่อและอุปกรณ์เพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระ					
21	ผู้บริหารจัดประชุมอบรมเพื่อให้ครูทำค้นคว้าอิสระเพื่อพัฒนา ด้านการศึกษา					
22	ผู้บริหารจัดให้มีคู่มือ/เอกสารเพื่อประกอบการจัดทำค้นคว้า อิสระให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา					
23	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูนำเสนอผลงานการค้นคว้าอิสระต่อผู้มี ส่วนเกี่ยวข้อง					
24	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษาวิเคราะห์ค้นคว้าอิสระเพื่อพัฒนา คุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้					
ด้านการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา						
25	ผู้บริหารสำรวจความต้องการของครูในการใช้วัสดุประกอบ หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน					

ข้อที่	ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
26	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้มีการคิดค้นและผลิตวัสดุ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา					
27	ผู้บริหารให้มีการนิเทศเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน					
28	ผู้บริหารมีการควบคุม กำกับให้ครูได้ใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา					
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้						
29	ผู้บริหารจัดหาหนังสือในห้องสมุดตามความต้องการของครูและนักเรียน					
30	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา					
31	ผู้บริหารพิจารณาคัดเลือกบุคลากรด้านเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้อื่น					
32	ผู้บริหารส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา					
33	ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา					
ด้านกานินเทศการศึกษา						
34	ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร					
35	ผู้บริหารให้การนิเทศภายในเพื่อช่วยเหลือครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน					
36	ผู้บริหารเสนอวิธีการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของการนิเทศภายใน					
37	ผู้บริหารจัดให้มีการนิเทศภายในโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง					
38	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำผลจากการนิเทศภายในมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน					
39	ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศให้เป็นไปตามนโยบายและปรัชญาของการศึกษาและหลักสูตร					

ข้อที่	ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
40	ผู้บริหารสร้างความเข้าใจระหว่าง ผู้นิเทศและครูผู้สอนต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน					
ด้านการแนะแนวการศึกษา						
41	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการแนะแนวให้กับครูในสถานศึกษา					
42	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคล					
43	ผู้บริหารจัดหางบประมาณสนับสนุนงานแนะแนวในสถานศึกษา					
44	ผู้บริหารประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อแนะแนวให้แก่ผู้เรียน					
45	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาเป็นบุคคลแห่งการแนะแนว					
ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา						
46	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
47	ผู้บริหารจัดระบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
48	ผู้บริหารวางแผนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง					
49	ผู้บริหารร่วมกับผู้เกี่ยวข้องจัดทำการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
50	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการรายงานการประเมินตนเองต่อผู้เกี่ยวข้อง					
51	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง					
52	ผู้บริหารติดตาม และกำกับดูแล การดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ					

ข้อที่	ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน						
53	ผู้บริหารศึกษาและสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชน					
54	ผู้บริหารวางแผนในการสนับสนุนงานวิชาการแก่ประชาชน					
55	ผู้บริหารมีการส่งเสริมความรู้ และทักษะทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน					
56	ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการแก่สถานศึกษา					
57	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น					
58	ผู้บริหารจัดบุคลากรในสถานศึกษาให้มีหน้าที่ประสานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น					
ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น						
59	ผู้บริหารวางแผนร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น					
60	ผู้บริหารสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆทั้งในและต่างประเทศ					
61	ผู้บริหารแต่งตั้งบุคลากรให้มีหน้าที่ในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น					
62	ผู้บริหารจัดระบบองค์กรให้มีความเหมาะสมในการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น					
ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา						
63	ผู้บริหารสำรวจศึกษาข้อมูลรวมทั้งความต้องการในการสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					

ข้อที่	ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
64	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการได้รับการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
65	ผู้บริหารจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
66	ผู้บริหารจัดระบบภายในองค์กรให้มีความเหมาะสมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
67	ผู้บริหารแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถให้มีหน้าที่ประสานให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา					
68	ผู้บริหารส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม แสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ					

ขอขอบคุณในความร่วมมืออย่างยิ่ง

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

แบบสอบถามเกี่ยวกับ พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตาม
ทักษะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	.9730
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	.9772
ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	.9708
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	.9720
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	.9752
ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	.9697
ด้านการนิเทศการศึกษา	.9699
ด้านการแนะแนวการศึกษา	.9708
ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	.9687
ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	.9700
ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	.9703
ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และ	.9714
สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	
รวมทั้งฉบับ ค่าความเชื่อมั่น	.9687

ภาคผนวก จ
รายชื่อหน่วยงานที่ให้ทดลองเครื่องมือ

รายชื่อหน่วยงานที่ให้ทดลองเครื่องมือ

1. โรงเรียนชุมชนบ้านชากอ อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส
2. โรงเรียนบ้านสาคร อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก ข
รายชื่อหน่วยงานที่ใช้ทำการค้นคว้าอิสระ

รายชื่อหน่วยงานที่ทำการค้นคว้าอิสระ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1

1. โรงเรียนอนุบาลนราธิวาส	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
2. โรงเรียนเมืองนราธิวาส	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
3. โรงเรียนวัดคำกู	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
4. โรงเรียนวัดโลกโก	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
5. โรงเรียนบ้านรามา	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
6. โรงเรียนบ้านท่าเนียบ	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
7. โรงเรียนวัดกำแพง	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
8. โรงเรียนบ้านกาแนะ	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
9. โรงเรียนบ้านกูแบสาลอ	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
10. โรงเรียนบ้านโคกศิลา	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
11. โรงเรียนบ้านไร่พญา	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
12. โรงเรียนบ้านมะนังกาหยี	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
13. โรงเรียนบ้านโคกแมแน	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
14. โรงเรียนบ้านโต๊ะนอ	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
15. โรงเรียนบ้านตะโละเน็ง	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
16. โรงเรียนบ้านจืองา	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
17. โรงเรียนบ้านทุ่งโต๊ะดง	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
18. โรงเรียนบ้านแคนา	อำเภอเมือง	จังหวัดนราธิวาส
19. โรงเรียนบ้านยี่งอ	อำเภอยี่งอ	จังหวัดนราธิวาส
20. โรงเรียนบ้านกูเล็ง	อำเภอยี่งอ	จังหวัดนราธิวาส
21. โรงเรียนบ้านบูเกะกอตอ	อำเภอยี่งอ	จังหวัดนราธิวาส
22. โรงเรียนบ้านกาบู้	อำเภอยี่งอ	จังหวัดนราธิวาส
23. โรงเรียนบ้านกาเค็ง	อำเภอยี่งอ	จังหวัดนราธิวาส
24. โรงเรียนบ้านปูตะ	อำเภอยี่งอ	จังหวัดนราธิวาส
25. โรงเรียนบ้านศาลาลูกไก่	อำเภอยี่งอ	จังหวัดนราธิวาส
26. โรงเรียนบ้านลูโบะบายะ	อำเภอยี่งอ	จังหวัดนราธิวาส
27. โรงเรียนบ้านปาลอบาโต๊ะ	อำเภอยี่งอ	จังหวัดนราธิวาส

28. โรงเรียนบ้านกุเว อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส
29. โรงเรียนบ้านจอบาะ อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส
30. โรงเรียนบ้านตันตล อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส
31. โรงเรียนบ้านนากอ(มะดากะอุทิศ)อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส
32. โรงเรียนบ้านลุโบะปาละ อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส
33. โรงเรียนบ้านเยะ อำเภอยี่งอ จังหวัดนราธิวาส
34. โรงเรียนบ้านปะลุกานากอ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
35. โรงเรียนบ้านเป๊ะบุญ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
36. โรงเรียนน้ำตกปาโจ (วันครู 2501)อำเภอบาเจาะจังหวัดนราธิวาส
37. โรงเรียนบ้านคู อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
38. โรงเรียนบ้านกะลุแป อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
39. โรงเรียนบ้านอาตะบือระ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
40. โรงเรียนบ้านชือล่อ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
41. โรงเรียนบ้านอีโยะ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
42. โรงเรียนบ้านยะลุตง อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
43. โรงเรียนบ้านกาเยะมาตี อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
44. โรงเรียนบ้านบุเกะสูดอ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
45. โรงเรียนบ้านคลอแระ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
46. โรงเรียนบ้านตันหยง อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
47. โรงเรียนบ้านฮูเตชือล่อ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
48. โรงเรียนบ้านบือระ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
49. โรงเรียนบ้านบือแนปีแย อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส
50. โรงเรียนบ้านนาโอน อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส
51. โรงเรียนบ้านนุกีตชือแร อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส
52. โรงเรียนบ้านบลูกา อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส
53. โรงเรียนบ้านยะบะ(อุปการวิทยา)อำเภอรือเสาะจังหวัดนราธิวาส
54. โรงเรียนบ้านลามะ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส
55. โรงเรียนบ้านกาโคะ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส
56. โรงเรียนบ้านลามะฮิเล อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส
57. โรงเรียนบ้านมือและห์ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส

58.	โรงเรียนบ้านจือแร	อำเภอศรีเสาะ	จังหวัดนครราชสีมา
59.	โรงเรียนบ้านดือแย	อำเภอศรีเสาะ	จังหวัดนครราชสีมา
60.	โรงเรียนบ้านสาวอ	อำเภอศรีเสาะ	จังหวัดนครราชสีมา
61.	โรงเรียนบ้านปือแรง	อำเภอศรีเสาะ	จังหวัดนครราชสีมา
62.	โรงเรียนบ้านอินอ	อำเภอศรีเสาะ	จังหวัดนครราชสีมา
63.	โรงเรียนบ้านกุกิ	อำเภอศรีเสาะ	จังหวัดนครราชสีมา
64.	โรงเรียนชุมชนสัมพันธ์ลาโละ	อำเภอศรีเสาะ	จังหวัดนครราชสีมา
65.	โรงเรียนบ้านละหาน	อำเภอศรีเสาะ	จังหวัดนครราชสีมา
66.	โรงเรียนบ้านบาโงปะแต	อำเภอศรีเสาะ	จังหวัดนครราชสีมา
67.	โรงเรียนบ้านสายน้ำทิพย์	อำเภอศรีเสาะ	จังหวัดนครราชสีมา
68.	โรงเรียนบ้านสวนพลู	อำเภอศรีเสาะ	จังหวัดนครราชสีมา
69.	โรงเรียนบ้านธรรมเจริญ	อำเภอศรีเสาะ	จังหวัดนครราชสีมา
70.	โรงเรียนประชาพัฒนา	อำเภอศรีเสาะ	จังหวัดนครราชสีมา
71.	โรงเรียนบ้านบาคง	อำเภอศรีเสาะ	จังหวัดนครราชสีมา
72.	โรงเรียนบ้านปาดัน	อำเภอศรีสาคร	จังหวัดนครราชสีมา
73.	โรงเรียนประชาวิทยรังสรรค์	อำเภอศรีสาคร	จังหวัดนครราชสีมา
74.	โรงเรียนบ้านป่าไผ่	อำเภอศรีสาคร	จังหวัดนครราชสีมา
75.	โรงเรียนคีรีราษฎร์รังสฤษฎ์	อำเภอศรีสาคร	จังหวัดนครราชสีมา
76.	โรงเรียนบ้านกลุ่ปี	อำเภอศรีสาคร	จังหวัดนครราชสีมา
77.	โรงเรียนสว่างวัฒนา	อำเภอศรีสาคร	จังหวัดนครราชสีมา

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นายอัมพัทธ์พาอุชี เจ๊ะซู	วุฒิการศึกษา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสาคร
	สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านสาคร สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1
2. นายรอมลี หะมิ	วุฒิการศึกษา	การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
	ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกาโตะ
	สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านกาโตะ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1
3. นางสาวปิยวรรณ ไกรนรา	วุฒิการศึกษา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา
	ตำแหน่ง	ครูชำนาญการ
	สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านกาลิซา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 3

ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวชลลानी ดิงนามอ
วัน เดือน ปีเกิด	25 ตุลาคม 2526
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 59 หมู่ 7 ตำบลยี่งอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส 96180
ประวัติการศึกษา	ระดับประถมศึกษา โรงเรียนสวนสวรรค์วิทยา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบำรุงอิสลาม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนนราธิวาส ระดับปริญญาตรี (ศศ.บ.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะศิลปศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
ประสบการณ์การทำงานในอดีต	2550 พนักงานราชการ โรงเรียนบ้านนาคา อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส 2552 ครูผู้ช่วยโรงเรียนชุมชนบ้านซากอ อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ครู คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนชุมชนบ้านซากอ อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส